

Polskie Towarzystwo Ekonomiczne

UNIWERSYTET
ZIELONOGÓRSKI

POLSKIE TOWARZYSTWO EKONOMICZNE W ZIELONEJ GÓRZE
THE POLISH ECONOMIC SOCIETY IN ZIELONA GÓRA

UNIWERSYTET ZIELONOGÓRSKI
THE UNIVERSITY OF ZIELONA GÓRA

KSIĄŻKA ABSTRAKTÓW

BOOK OF ABSTRACTS

II Międzynarodowa Konferencja Naukowa
pt. Państwo a gospodarka – wyzwania współczesności
The II International Scientific Conference
"The State and the Economy
- Contemporary Challenges"

Konferencja wpisuje się w uroczyste obchody jubileuszu
XXX-lecia Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej
The conference is a part of the celebrations
of the 30th-anniversary of the Economic Knowledge Contest

Zielona Góra, 1-2 grudnia 2016 r.
Zielona Góra, 1st-2nd December 2016

Redaktorzy tematyczni:

Anetta Barska
Janina Jędrzejczak-Gas
Jerzy Kaźmierczyk
Maria Agnieszka Paszkowicz
Joanna Wyrwa

Recenzent:

Prof. UZ dr hab. Bogdan Ślusarz

Redaktorzy techniczni:

Jacek Grzelak
Mateusz Aptacy

WYDAWCA

Polskie Towarzystwo Ekonomiczne w Zielonej Górze
Copyright © by PTE, Zielona Góra 2016

ISBN 978-83-87193-79-9

Zielona Góra 2016

Autorzy ponoszą odpowiedzialność za treść abstraktów zawartych w książce.
The authors are responsible for contains of the abstracts included in this book.

ADRES REDAKCJI:

Polskie Towarzystwo Ekonomiczne w Zielonej Górze
ul. Żeromskiego 3, 65-066 Zielona Góra
e-mail: biuro@ptezg.pl, tel./fax: (+48) 68 3202589, (+48) 68 3270419.

Szanowni Państwo!

W imieniu Rady Naukowej i Komitetu Organizacyjnego Konferencji jest mi niezmiernie miło powitać Państwa na II Międzynarodowej Konferencji Naukowej pt. „Państwo a gospodarka – wyzwania współczesności”, która jest organizowana wspólnie przez Polskie Towarzystwo Ekonomiczne w Zielonej Górze oraz Uniwersytet Zielonogórski. Konferencja odbywa się w przededniu jubileuszu XXX-lecia Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej.

Celem konferencji jest prezentacja wyników badań i wymiana poglądów dotyczących zmian zachodzących w państwie i współczesnej gospodarce oraz upowszechnienie międzynarodowego dorobku naukowo-badawczego dotyczącego roli państwa i gospodarki. Konferencja stanowi płaszczyznę integracji środowisk naukowych, praktyków biznesu, pracowników instytucji państwowych i samorządowych oraz polityków zainteresowanych współczesnymi wyzwaniami dla państwa i gospodarki. Ponadto jest wsparciem młodych Lubuszan oraz ich koleżanek i kolegów z całego kraju – uczestników XXX Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej (OWE) – w pogłębianiu wiedzy związanej z tematyką bieżącej edycji Olimpiady, dotyczącej istotnych problemów państwa i gospodarki.

Głównym celem Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej jest edukacja ekonomiczna młodzieży, umacnianie wiedzy o współczesnej gospodarce, a także wspieranie rozwoju uczniów szczególnie uzdolnionych. Przyjęta formuła Olimpiady ma na celu z jednej strony sprawdzenie zdobytej wiedzy ekonomicznej, z drugiej zaś sprzyjanie rozwojowi samodzielnego myślenia.

Tegoroczna nasza konferencja wywołała ogromne zainteresowanie w wielu ośrodkach naukowych w kraju i za granicą oraz zgromadziła ponad stu uczestników, w tym liczne grono profesorów. Przedkładając Państwu poniższą książkę abstraktów referatów życzę owocnych obrad, konstruktywnych debat w kuluarach konferencji oraz wielu miłych wrażeń w naszym Winnym Grodzie - Zielonej Górze.

Z wyrazami szacunku,

Bogdan Ślusarz, prof. UZ dr hab.

Prezes PTE w Zielonej Górze

KSIĄŻKA ABSTRAKTÓW
BOOK OF ABSTRACTS

Spis treści:

Informacje o konferencji.....	10
Andrianova Elena, Tarasova Anna, <i>The social consequences of government intervention in labor management in Russia</i>	13
Baksha Nadezda Vladimirovna, Vakorin Dmitry Valeryevich, Sharapova Tatyana Valentinovna, <i>Identification of problems of innovative development of the country and region on the basis of dynamics of components of the rating</i>	14
Barska Anetta, Jędrzejczak-Gas Janina, Wyrwa Joanna, <i>Rola samorządu lokalnego w aktywizowaniu przedsiębiorczości pozarolniczej na terenach wiejskich – studium przypadku gminy z województwa lubuskiego</i>	15
Bartoszewicz Artur, <i>Spoleczne skutki kryzysu kredytów hipotecznych odnoszących się do walut obcych</i>	16
Baszyński Adam, <i>Oblicza kapitalizmu – pomiędzy kapitalizmem państwowym a anarchokapitalizmem</i>	17
Wójtowicz Anna, Borycka Joanna, <i>Nierówne szanse edukacyjne ze względu na dochody mieszkańców – na przykładzie województwa mazowieckiego</i>	18
Breuer Markus, <i>Public Promotion of Sport – Pros and Cons from an Economic Perspective</i>	19
Burchard Małgorzata, <i>Rola zachowań konsumenckich w realizacji zrównoważonego rozwoju</i>	20
Celarek Krystyna, <i>Wpływ Europejskiej Karty Samorządu Lokalnego na gospodarkę finansową samorządu terytorialnego w Polsce</i>	21
Celińska-Mysław Maria, Wiatr Tomasz, <i>Planowanie budowlanych przedsięwzięć inwestycyjnych w ujęciu zrównoważonym</i>	22
Cenkier Agnieszka, <i>Ocena aktywności gospodarczej państwa – wybrane problemy</i>	23
Chernomorchenko Svetlana Ivanovna, <i>The main directions of the regional policy support and development of the tourism sector in the Arctic region</i>	23
Chervinska Lubov, <i>The issue of state regulation in the field of social development in Ukraine</i>	25
Chub Oksana, <i>Evaluation of youth employment based factor model</i>	25
Ciernyshev Aleksandr Anatolyevich, Chernomorchenko Svetlana Ivanovna, <i>Social capital as the basis of development of public work in Russia</i>	26
Czaja Stanisław, Becla Agnieszka, <i>Wybrane problemy poznawcze i metodyczno-metodologiczne współczesnych badań nad ubóstwem oraz problemami sprawiedliwości dystrybucyjnej</i>	27

Danielak Wiesław, Gębska Karolina, <i>Bariery rozwoju i kluczowe czynniki sukcesu małych i średnich przedsiębiorstw</i>	28
Dymitrowska Yanina, <i>Rola państwa prorozwojowego w kształtowaniu ładu społeczno-gospodarczego krajów rozwijających się</i>	28
Dziekański Paweł, Pawlik Andrzej, <i>Przestrzenne zróżnicowanie infrastruktury gmin województwa świętokrzyskiego</i>	29
Fiedor Bogusław, <i>Od państwa regulacyjnego do aktywnej polityki pro-wzrostowej</i>	30
Finenko Alexandr, <i>Changing the paradigm of professional training in the conditions of new transformations</i>	31
Garbat Marcin, Paszkowicz Maria Agnieszka, <i>Państwo jako instytucja systemu wspierania zatrudnienia osób z niepełnosprawnościami</i>	32
Goryńska-Goldmann Elżbieta, <i>Wymiary innowacyjności przedsiębiorstw a wybrane trendy na rynku żywności</i>	33
Gorzela Grzegorz, <i>Polityka Spójności w Polsce w układzie terytorialnym: wstępne oceny</i>	34
Grabowska Lucyna, <i>Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego powiatu chodzieskiego jako instrument kreacji wizerunku</i>	35
Hasik Wojciech, <i>Rola państwa w budowaniu kapitału społecznego i innowacyjności</i>	36
Hawran Katarzyna, <i>Kooperatywa energetyczna – „zielone” spółdzielnie, jako innowacyjne i konkurencyjne podejście w wykorzystaniu alternatywnych źródeł energii</i>	37
Hrynenko Anatolii, Kirilyuk Volodimir, <i>The state as the basic institution of improving social cohesion</i>	38
Irobi Michael, <i>Rola państwa w kształtowaniu ładu społeczno-gospodarczego</i>	39
Jakubowska Agnieszka, <i>Kapitał zdrowia jako czynnik wzrostu społeczno-gospodarczego – sytuacja Polski w kontekście epidemii chorób przewlekłych</i>	40
Jędrzejowska Karina, <i>Nacjonalizm ekonomiczny – pojęcie i ewolucja</i>	40
Kalinowska-Sufinowicz Baha, <i>Płeć i miejsce zamieszkania jako wyróżnik sytuacji na polskim rynku pracy w latach 2003-2016</i>	41
Kańduła Sławomira, <i>Wzrost „przestrzeni fiskalnej” jako wyzwanie współczesnej polityki budżetowej państwa</i>	42
Kaszuba Krzysztof, <i>Klaster Dolina Lotnicza w locie za Washington Aerospace Partnership</i>	43
Kaźmierczyk Jerzy, <i>Regionalne i krajowe rynki pracy Polski i Rosji. Stan obecny i perspektywy rozwoju. Przykład Województwa Lubuskiego i regionu Tiumeńskiego</i>	44

Kłos Lidia, <i>Wybrane uwarunkowania środowiskowe zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich województwa zachodniopomorskiego</i>	44
Kłosiński Kazimierz Albin, <i>Szwedzkie państwo dobrobytu</i>	45
Knapińska Magdalena, <i>Polityka gospodarcza państwa w dziedzinie zatrudnienia i rynku pracy</i>	46
Kolot Anatolii, Poplavskaja Oksana, <i>Government and business: the search for new forms of cooperation</i>	47
Kowalik Joanna, <i>Partnerstwo publiczno-prywatne innowacyjnym rozwiązaniem dla polskiego sektora ochrony zdrowia</i>	48
Kryk Barbara, <i>Partnerstwa miejsko-wiejskie jako instrument polityki regionalnej</i>	48
Krysztofiak Julia, <i>Ekonomiczna dostępność żywności w gospodarstwach domowych krajów Unii Europejskiej</i>	49
Kuczer Jarosław, <i>"L'économie du bon plaisir". Wpływ myśli etatystycznej na organizację życia administracyjno-ekonomicznego Śląska doby habsburskiej (1525-1740)</i>	50
Kwiatkowski Eugeniusz, <i>Podejście instytucjonalne w analizie rynku pracy</i>	51
Kwiecień Mirosława, <i>Ekonomia umiaru a sprawozdanie ze społecznej odpowiedzialności biznesu</i>	52
Lazutina Daria Vasilievna, Davydenko Vladimir Aleksandrovich, <i>The role of the state in shaping socio-economic and financial-monetary order in Russia: contemporary challenges and problems</i>	53
Leszczyński Marek, <i>Ekonomiczny wymiar bezpieczeństwa</i>	54
Łatuszyńska Małgorzata, <i>Fate Shivan, Metody analizy wpływu interwencji publicznych na poziom ubóstwa</i>	55
Malceva Natalia, Timohina Maria, <i>The state's role in the development of youth entrepreneurship in Russia</i>	56
Matysek-Jędrych Anna, <i>Polityka makroostrożnościowa i bank centralny – małżeństwo z rozsądku?</i>	57
Mączyńska Elżbieta, <i>Gospodarka i państwo – zakorzenienie w relacjach społecznych</i>	58
Mikołajczak Paweł, Bajak Piotr, <i>Czy warto zrezygnować z OFE? Stopa zwrotu i ryzyko kapitałowej części systemu emerytalnego w Polsce w latach 1999-2013</i>	58
Mikołajczak Paweł, Czternasty Waldemar, <i>Współczesne wyzwania nowej ekonomii społecznej</i>	60
Mioduchowska-Jaroszewicz Edyta, <i>Współczesny cel działalności przedsiębiorstwa</i>	61

Mroczek-Dąbrowska Katarzyna, Cabańska Judyta, <i>Odporność branż polskich na skutki działania kryzysu gospodarczego</i>	62
Murkowski Radosław, <i>Wyzwania i perspektywy demograficzne państw europejskich</i>	63
Niewiadomska Anna, <i>Ryzyko bezrobocia długotrwałego osób starszych w województwie lubuskim na tle Polski</i>	64
Ogorodnikova Irina, <i>The role of the state tax management in the formation of productive and human capital</i>	64
Ostasz Grzegorz, <i>Prendecki Krzysztof, Rejman Krzysztof, Ile państwa w państwie?</i>	66
Paluszak Grzegorz, <i>Wpływ państw federalnych na ład społeczno-ekonomiczny obszaru euro</i>	66
Panasiuk Aleksander, <i>Rola organizacji pozarządowych w kreowaniu polityki turystycznej</i>	67
Pawlik Andrzej, Dziekański Paweł, <i>Kreatywne miasto podstawą rozwoju. Doświadczenia Kieleckiego Obszaru Funkcjonalnego</i>	68
Piątyszek-Pych Alina, <i>Efekty funkcjonowania Kostrzyńsko-Słubickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej</i>	69
Protasiewicz Anna, <i>Akumulacja kapitału a wzrost gospodarczy Polski w latach 2010-2015</i>	70
Prusek Andrzej, <i>Strategiczne wyzwania rozwojowe Polski w pokryzysowych uwarunkowaniach rozwoju</i>	71
Romashkina Gulnara Fatykhovna, Davydenko Vladimir Aleksandrovich, Nasyrova Ruzilia Maratovna, <i>Government activities during social and economic space formation of the Russian retail</i>	72
Romashkina Gulnara Fatykhovna, Davydenko Vladimir Aleksandrovich, Semova Natalia Gennadijevna, <i>The problem of trust in public institutions and economic development in the regions of Russia</i>	73
Rydzik Waldemar, <i>European Communication Monitor – kierunek zmian komunikowania się firm z otoczeniem</i>	74
Sawicki Lech, <i>Problem osób niepełnosprawnych na rynku pracy w Polsce</i>	75
Simonova Liudmila, Kutsev Gennady, <i>West Siberia – a challenging path from reclamation to development: interaction between the state and the regions</i>	76
Skibińska-Fabrowska Ilona, <i>Rola banku centralnego w gospodarce – obraz po kryzysie</i> . 77	
Skubiak Beata, <i>Funkcjonowanie placówek edukacyjnych w kontekście niwelowania dysproporcji rozwojowych – implikacje dla polityki edukacyjnej</i>	78

Smorczevska-Mickiewicz Bożena, <i>Polskie przedsięwzięcia start-up w rozwoju e-gospodarki</i>	79
Sobolewska-Poniedziałek Ewa, <i>Rola bezpieczeństwa ekonomicznego w kształtowaniu dobrostanu osób w wieku 50+. Ujęcie regionalne</i>	80
Szmigiel Kinga, <i>Wpływ funkcjonowania komisji negocjacyjnych na innowacyjność gospodarek na przykładzie Polski i Szwecji</i>	80
Szplit Andrzej, Szplit Marcin, <i>Świętokrzyski Klaster Metalowy jako przykład współpracy międzyorganizacyjnej</i>	81
Ślusarczyk Radosław, <i>Kryzys finansowy a udział bilansów banków centralnych w gospodarce</i>	82
Trębecki Jacek, <i>Budowanie pozycji zawodowej ekonomistów w aktywności państwowych uczelni ekonomicznych w relacjach ze swoimi absolwentami</i>	83
Tulashvili Iurii, Akulenko Katarzyna, <i>Monitoring and optimization market consumer purchasing power in the region using Android Apps</i>	84
Wiśniewska-Paluszak Joanna, <i>Teorie sieci gospodarczej współcześnie – założenia i konkretyzacja</i>	84
Wojcieszak Monika, <i>Innowacyjne produkty turystyczne na obszarze metropolitalnym Krakowa – próba charakterystyki</i>	85
Wołoszyn Andrzej, <i>Nierówności dochodowe w różnych typach funkcjonalnych gmin wiejskich</i>	86
Woźniak Katarzyna, <i>Kapitał ludzki oraz możliwości jego rozwoju (w odniesieniu do dzieci w wieku przedszkolnym oraz wczesnoszkolnym)</i>	87
Zamuraeva Larisa, Shumilova Yuliya, <i>Development of Industry in the Tyumen Region: Problems, Opportunities, Impact of the State</i>	88
Zaremba Michał, <i>Nowy Jedwabny Szlak. Ekonomiczne znaczenie chińskiej ekspansji we współczesnej gospodarce światowej</i>	89
Zielonka Robert, <i>Polityka państwa wobec nierówności społecznych stymulantem czy hamulcem rynku nieruchomości</i>	90

1. Informacje o konferencji

Cele konferencji:

1. Prezentacja wyników badań i wymiana poglądów odnośnie do zmian zachodzących w państwie i współczesnej gospodarce.
2. Upowszechnienie międzynarodowego dorobku naukowo-badawczego dotyczącego roli państwa i gospodarki.
3. Integracja środowisk naukowych, praktyków biznesu, pracowników instytucji państwowych i samorządowych oraz polityków zainteresowanych współczesnymi wyzwaniami dla państwa i gospodarki.
4. Wsparcie młodych Lubuszan oraz ich koleżanek i kolegów z całego kraju – uczestników XXX Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej (OWE) – w pogłębianiu wiedzy związanej z tematyką bieżącej edycji Olimpiady, dotyczącej istotnych problemów państwa i gospodarki.

The objectives of the conference:

1. Presentation of research results and exchange of opinions on changes occurring in the state and the contemporary economy.
2. Dissemination of international scientific and research achievements in the field of the role of the state and the economy.
3. Integration of the research community, business practitioners, employees of state and local government institutions as well as politicians interested in contemporary challenges faced by the state and the economy.
4. Support for young residents of the Lubusz Voivodeship and their colleagues from all over the state (participants of the XXX Economic Knowledge Contest (OWE)) in deepening the knowledge related to the subject of the current edition of the competition on important problems of the state and the economy.

Obszary tematyczne konferencji:

1. Rola państwa w kształtowaniu ładu społeczno-gospodarczego
2. Czynniki wzrostu i rozwoju społeczno-gospodarczego
3. Uwarunkowania zrównoważonego rozwoju
4. Społeczne aspekty interwencjonizmu państwowego
5. Gospodarka lokalna i regionalna
6. Finanse i gospodarka publiczna
7. Przedsiębiorczość, konkurencyjność i innowacyjność
8. Kapitał ludzki w gospodarce
9. Relacje międzyorganizacyjne, sieci współpracy i klastry gospodarcze
10. Wybrane problemy współczesnej gospodarki światowej
11. Wyzwania gospodarki globalnej

12. PTE w procesie rozwoju i upowszechniania wiedzy o ekonomii

Thematic areas of the conference:

1. The role of the state in shaping socioeconomic order
2. Factors of growth and socioeconomic development
3. Conditions for sustainable development
4. Social aspects of state interventions
5. The regional and the local economy
6. Finances and the public economy
7. Entrepreneurship, competitiveness and innovations
8. Human capital in the economy
9. Interorganizational relationships, cooperation networks and economic clusters
10. Selected problems of the modern world economy
11. Challenges faced by the global economy
12. The PTE in the process of dissemination and development of the economic knowledge

International Scientific Committee:

- prof. nadzw. dr hab. Bogdan Ślusarz – Chair, University of Zielona Góra, PTE, Poland
- prof. zw. dr hab. Aldona Andrzejczak, Poznań University of Economics and Business, Poland
- prof. dr hab. Bogusław Banaszak, University of Zielona Góra, Poland
- prof. dr hab. Vladimir Davydenko, Tyumen State University, Russia
- prof. nadzw. dr hab. Włodzimierz Deluga, Koszalin University of Technology, PTE Koszalin, Poland
- prof. zw. dr hab. Bogusława Drelich-Skulska, Wrocław University of Economics, PTE, Poland
- prof. zw. dr hab. Bogusław Fiedor, Wrocław University of Economics, PTE, Poland
- prof. zw. dr hab. Grzegorz Gorzelak, University of Warsaw, Poland
- prof. nadzw. dr hab. Paul Dieter Kluge, University of Zielona Góra, Poland
- prof. nadzw. dr hab. Magdalena Knapińska, Poznań University of Economics and Business, Poland
- prof. dr hab. Anatolii Kolot, Kyiv National Economic University, Ukraine
- prof. nadzw. dr hab. Piotr Kułyk, University of Zielona Góra, PTE Zielona Góra, Poland
- prof. nadzw. dr hab. Mirosława Kwiecień, Wrocław University of Economics, Poland
- prof. zw. dr hab. Elżbieta Mączyńska, SGH Warsaw School of Economics, PTE, Poland
- prof. zw. dr hab. Stanisław Owskiak, Cracow University of Economics, PTE, Poland
- prof. zw. dr hab. Aleksander Panasiuk, University of Szczecin, PTE, Poland

- prof. nadzw. dr hab. Bogusław Pietrulewicz, University of Zielona Góra, Poland
- prof. dr hab. Gulnara Romashkina, Tyumen State University, Russia
- prof. zw. dr hab. Eulalia Skawińska, University of Zielona Góra, PTE, Poland
- prof. zw. dr hab. Małgorzata Słodowa-Hełpa, Poznań University of Economics and Business, Poland
- prof. nadzw. dr hab. Katarzyna Szarzec, Poznań University of Economics and Business, Poland
- prof. nadzw. dr hab. Andrzej Szplit, Jan Kochanowski University in Kielce, PTE, Poland
- prof. zw. dr hab. Jarosław Witkowski, Wrocław University of Economics, Poland
- prof. dr hab. Viktor Voronov, Russian Academy of Sciences, Russia
- prof. zw. dr hab. Maciej Żukowski, Poznań University of Economics and Business, Poland
- prof. dr Markus Breuer, SRH Hochschule Heidelberg, Germany
- prof. dr Vasyl Petukh, Kyiv National Economic University, Ukraine
- dr inż. Anetta Barska, University of Zielona Góra, Poland, PTE Zielona Góra
- dr Janina Jędrzejczak-Gas, University of Zielona Góra, Poland, PTE Zielona Góra
- dr Jerzy Kaźmierczyk, Poznań University of Economics and Business, PTE Zielona Góra, Tyumen State University, Rosja
- dr inż. Iveta Korobaničová, Technical University of Košice, Slovakia
- dr Maria Agnieszka Paszkowicz, University of Zielona Góra, Poland, PTE Zielona Góra
- dr Oksana Roza, Daugavpils University, Latvia
- dr Joanna Wyrwa, University of Zielona Góra, PTE Zielona Góra, Poland

Organizing Committee:

- dr Joanna Wyrwa – Chair, University of Zielona Góra, Poland, PTE Zielona Góra
- Jacek Grzelak, PTE Zielona Góra
- dr inż. Anetta Barska, University of Zielona Góra, Poland, PTE Zielona Góra
- dr Janina Jędrzejczak-Gas, University of Zielona Góra, Poland, PTE Zielona Góra
- dr Jerzy Kaźmierczyk, Poznań University of Economics and Business, PTE Zielona Góra, Tyumen State University, Rosja
- dr Maria Agnieszka Paszkowicz, University of Zielona Góra, Poland, PTE Zielona Góra
- Beata Rydzio, PTE Zielona Góra
- Tamara Soroczyńska, PTE Zielona Góra
- Irena Tomczak, PTE Zielona Góra

Elena Andrianova, Associate Professor, PhD

Anna Tarasova, Associate Professor, PhD

Tyumen State University, Russia

The social consequences of government intervention in labor management in Russia

The article discusses the problem of the proliferation of informal employment in Russia as a result of state regulation of the labor market. The purposes of this article are: the search for patterns of informal employment; identification of factors that determine the willingness of employees to this particular form of employment. That will predict the consequences of government intervention in the labor sphere. The empirical base of the work was the results of sociological research 2006-2016 in the Tyumen region. The methods of cluster and correlation analysis, Mann-Whitney-U-Test are used. It is shown that informal employment are divided into two fundamentally different clusters: the forced work that way due to lack of experience, education, social relationships and consciously chosen form of informal employment as a more profitable for themselves. The article shows the difference between these groups by type of motivation, the level of social well-being, ways of involvement in informal employment, reaction to the government impact.

Keywords: state administration of work, informal employment, the labor market.

KOD JEL: J46

Spoleczne konsekwencje interwencji państwa w zarządzaniu pracą w Rosji

W artykule omówiono problem rozrostu nieformalnego zatrudnienia w Rosji w wyniku regulacji rynku pracy. Celami niniejszego artykułu są: poszukiwanie wzorców zatrudnienia nieformalnego oraz identyfikacja czynników wpływających na gotowość pracowników do tej formy zatrudnienia. To pozwoli przewidzieć konsekwencje interwencji rządu w sferze pracy. Empiryczną podstawą artykułu są wyniki badań socjologicznych z lat 2006-2016 przeprowadzone w regionie Tiumeń. Wykorzystano metody klastrowe, analizę korelacji oraz test Manna-Whitneya. Wykazano, że nieformalne zatrudnienie jest podzielone na dwa zasadniczo różne klastry: przymusowe zatrudnienie wynikające z braku doświadczenia, edukacji, relacji społecznych oraz świadomie wybierane nieformalne zatrudnienie, którego powodem są większe zyski. W artykule przedstawiono różnice między tymi grupami według rodzaju motywacji, poziom dobrobytu społecznego, sposobów zaangażowania w nieformalną pracę oraz reakcji na działania podejmowane przez rząd.

Słowa kluczowe: państwowa administracja pracy, zatrudnienie nieformalne, rynek pracy.

JEL CODE: J46

This work was supported by the Russian Humanitarian Science Foundation, the project №16-03-00500, Tyumen State University.

Nadezda Vladimirovna Baksha, Associate Professor, PhD

Dmitry Valeryevich Vakorin, Associate Professor, PhD

Tatyana Valentinovna Sharapova, MA

Tyumen State University, Russia

Identification of problems of innovative development of the country and region on the basis of dynamics of components of the rating

Article object – substantiation of solution capability of topical issues of identification of key factors the formation of necessary conditions for realization of innovative plan of development of the country based on the components of a rating. Research hypothesis – the components of a rating can serve as indicators of innovative development and can be recognized during the decision making for adjustment of innovation policy of the state (region). Approbation of the offered approach is carried out on of the Tyumen region statistical data, as exemplified by using of a rating of innovative development of regions (a technique of "Higher School of Economics") and rating of regions on the level of their innovative development (A.B. Gusev's technique) is presented. Results showed that, despite the existence of decided success in increase of a rating of the region, for several last years there remain certain problem indicators of innovative development.

Keywords: innovative scenario of development, ratings, indexes and indicators of innovative development.

KOD JEL: 012, 031

Identyfikacja problemów innowacyjnego rozwoju kraju i regionu w oparciu o dynamikę składników ratingu

Cel artykułu – uzasadnienie możliwości wykrycia kluczowych czynników realizacji innowacyjnego scenariusza rozwoju kraju (regionu) na podstawie wykorzystania ratingu, jako wskaźnika rozwoju innowacji. Hipoteza badawcza – komponenty ratingu mogą służyć jako wskaźniki innowacyjnego rozwoju i mogą być uwzględniane podczas podejmowania decyzji o modyfikacji polityki innowacyjnej kraju (regionu). Realizacja proponowanego podejścia na podstawie danych statystycznych pochodzących z regionu Tiumeń stanowi przykład wykorzystania w charakterze wskaźników innowacyjnego rozwoju wskaźników ratingowych (metodyka National Research University – Higher School of Economics) oraz ratingów regionów według poziomu ich innowacyjności (metodyka A.B. Gsuseva). Zgodnie z rezultatami badań, bez względu na siłę pozytywnej dynamiki w ratingu regionu, w ciągu ostatnich kilku lat utrzymują się inne problemy, które widoczne są w innych wskaźnikach rozwoju innowacji.

Słowa kluczowe: innowacyjny scenariusz rozwoju, ratingi, indeksy i wskaźniki rozwoju innowacyjnego.

JEL CODE: 012, 031

The work was supported by the Russian Foundation for Humanities Fund, a project №16-030-00500. Tyumen State University.

Anetta Barska, dr inż.

Janina Jędrzejczak-Gas, dr

Joanna Wyrwa, dr

Uniwersytet Zielonogórski

Rola samorządu lokalnego w aktywizowaniu przedsiębiorczości pozarolniczej na terenach wiejskich – studium przypadku gminy z województwa lubuskiego

Na obszarach wiejskich obserwujemy liczne zjawiska społeczno-gospodarcze, wśród których należy wymienić malejącą rolę rolnictwa, jako źródła utrzymania mieszkańców wsi oraz wysokie bezrobocie. Ludność dotychczas związana wyłącznie z gospodarstwem rolnym coraz częściej podejmuje działania zmierzające do zmiany źródeł dochodu, w tym do rozwoju drobnej przedsiębiorczości. Bardzo ważną rolę w tych procesach odgrywa samorząd lokalny, który poprzez swoją politykę może aktywizować przedsiębiorczość. Celem artykułu jest przedstawienie stanu przedsiębiorczości na obszarze gminy wiejskiej oraz wskazanie możliwych form jej aktywizacji z poziomu jednostki samorządu terytorialnego oraz przy wykorzystaniu programów pomocowych. Niniejszy artykuł stanowi studium przypadku, a jako obiekt badań wykorzystano gminę wiejską Dąbie znajdującą się na terenie województwa lubuskiego. W postępowaniu badawczym wykorzystano zarówno wtórne, jak i pierwotne źródła informacji.

Słowa kluczowe: obszar wiejski, przedsiębiorczość, samorząd lokalny, studium przypadku, gmina wiejska.

KOD JEL: R58, O1

The role of local governments in activating non-agricultural entrepreneurship in rural areas – a case study conducted for a municipality in Lubuskie Province

A number of socio-economic phenomena can be observed in rural areas, among which one must include the diminishing role of agriculture as a source of income for rural residents as well as high unemployment. The people previously associated solely with agricultural holdings frequently take action toward changing their sources of income, including developing small enterprises. A very important role in these processes is played by local governments, which can activate entrepreneurship through their policies. This article aims to represent the state of entrepreneurship in the area of a rural municipality and to indicate the possible forms of its activation from the level of local government bodies and with the use of aid programs. This article is a case study, while the rural municipality of Dąbie, located in Lubuskie Province, was chosen as a research object. The research proceeding implemented both secondary and primary sources of information.

Keywords: local government, entrepreneurship, case study, rural municipality.

JEL CODE: R58, O1

Artur Bartoszewicz, dr

Szkoła Główna Handlowa w Warszawie

Spoleczne skutki kryzysu kredytów hipotecznych odnoszących się do walut obcych

Kredyty indeksowane oraz denominowane do walut obcych (odnoszące się do walut obcych) były udzielane w Polsce osobom nie osiągnięciem dochodów w walucie obcej, w okresie od 2000 r. do 2013 r. Charakterystyczną cechą tych kredytów jest to, że najczęściej były udzielane w krajach Europy Środkowo-Wschodniej. W przywołanym okresie kredyty mieszkaniowe były najszybciej rosnącą pozycją w aktywach banków. Jedynie w okresie od grudnia 2002 r. do końca 2012 r. udział kredytów mieszkaniowych w aktywach banków wzrósł ponad pięć razy, a w należnościach od sektora niefinansowego zwiększył się czterokrotnie. W latach 2005-2010 kredyty mieszkaniowe zdominowały strukturę bilansu sektora bankowego. Znaczna zmiana kursów walutowych (m.in. CHF, EUR, USD i JPY) w odniesieniu do złotego (znaczące osłabienie PLN) wpłynęła bezpośrednio na wartość bieżącą kosztów obsługi zobowiązania, jak też wycenę łącznego zobowiązania kredytu hipotecznego odnoszącego się do walut obcych – wartości kredytu i jego kosztów wyliczonych w PLN.

Słowa kluczowe: koszty społeczne, kredyt hipoteczny, kredyt indeksowany, kredyt denominowany, kredyt walutowy.

KOD JEL: D10, D12, D14, D90, D91, E20, E21

Social impact of the mortgage crisis related to foreign currencies

Loans indexed and denominated in foreign currencies (relating to foreign currencies) were granted in Poland to those not receiving income in a foreign currency, in the period from 2000 to 2013. A characteristic feature of these loans is that they usually were granted in the countries of Central Eastern Europe. In this period, loans were the fastest growing item in the banks' assets. In the period from December 2002 to the end of 2012 the share of housing loans in banks' assets increased more than five times, and in receivables from non-financial sector increased fourfold. In 2005-2010 loans dominated the structure of the balance sheet of the banking sector. A significant change in foreign exchange rates (eg. CHF, EUR, USD and JPY) in relation to the zloty (PLN significant depreciation) contributed directly to the current value of the costs of operating liabilities, as well as the valuation of the total mortgage obligations relating to foreign exchange, the value credit and its costs calculated in PLN.

Keywords: social costs, mortgage loan, indexed denominated loan, the loan rate.

JEL CODE: D10, D12, D14, D90, D91, E20, E21

Adam Baszyński, dr hab.

Collegium Da Vinci w Poznaniu

Oblicza kapitalizmu – pomiędzy kapitalizmem państwowym a anarchokapitalizmem

Celem referatu jest przedstawienie przeglądu literatury na temat współczesnych koncepcji kapitalizmu. Spektrum współczesnej gospodarki kapitalistycznej obejmuje kapitalizm państwowy, rozumiany współcześnie jako forma gospodarki opartej na prywatnej własności czynników produkcji, w której państwo interweniuje po to, by bronić interesów wielkich firm. W swej klasycznej postaci, kapitalizm państwowy rozumiany był jako model gospodarki, w której kapitalistyczne stosunki produkcji, oparte na własności prywatnej, znajdują się pod ścisłą kontrolą instytucji państwowych. Na przeciwległym krańcu spektrum kapitalizmu znajdują się poglądy anarchokapitalistów, tj. doktryny, w myśl której możliwe jest zastąpienie wszystkich funkcji społecznych spełnianych do tej pory przez państwo przez takie, które będą oparte na dobrowolnych umowach rynkowych. Mniej skrajne poglądy głoszą minarchiści, skłonni zaakceptować pewne funkcje państwa, jednak pod warunkiem odpłatności za konkretne usługi. Pomiędzy tymi skrajnymi podejściami plasują się współczesne gospodarki kapitalistyczne.

Słowa kluczowe: anarchokapitalizm, kapitalizm państwowy.

KOD JEL: P16

Faces of Capitalism – between Anarcho-capitalism and State Capitalism

The aim of this paper is to provide an overview of the literature on modern concepts of capitalism. The spectrum of contemporary capitalist economy includes state capitalism, understood as a form of modern economy based on private ownership of the factors of production, in which the state intervenes in order to defend the interests of big companies. In its classic form, state capitalism was understood as a model of economy in which capitalist relations of production based on private property, are under the strict control of state institutions. At the opposite end of the spectrum of capitalism are the views of anarcho-capitalism followers, i.e. the doctrine, according to which it is possible to replace all the social functions fulfilled so far by the state for those that will be based on market's voluntary agreements. Less extreme views proclaim minarchists, willing to accept certain functions of the state, but under the condition of payment for specific services. Between these two extreme approaches can be found the modern capitalist economies.

Keywords: anarcho-capitalism, state capitalism.

JEL CODE: P16

Anna Wójtowicz, mgr

Szkoła Główna Handlowa w Warszawie

Joanna Borycka, mgr

Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach

Nierówne szanse edukacyjne ze względu na dochody mieszkańców – na przykładzie województwa mazowieckiego

Dochód stanowi jeden z najważniejszych mierników nierówności społecznych. Ma on duży wpływ na niemal wszystkie dziedziny życia, jednak najbardziej wpływa na kształtowanie się szans edukacyjnych. Celem pracy jest weryfikacja dochodów i szans edukacyjnych dzieci i młodzieży w województwie mazowieckim, zależności między nimi, a także wskazanie kierunków, które mogłyby wpłynąć na zmniejszenie dysproporcji w poszczególnych regionach województwa mazowieckiego. Do realizacji celu użyto głównie metody statystycznej, ale także metody opisowej oraz porównawczej. Artykuł rozpoczyna się od części teoretycznej, następnie przeprowadzono analizę statystyczną, aby w końcowej części przejść do próby oceny poziomu nierówności szans edukacyjnych w województwie mazowieckim, a także wskazania sposobów, które mogłyby przyczynić się do zmniejszenia tychże nierówności. Artykuł poprzedzono wprowadzeniem i zakończono sformułowaniem wniosków. Należy szukać takich rozwiązań, które będą zmierzać do wyrównania szans edukacyjnych pomiędzy mieszkańcami Warszawy, a mieszkańcami pozostałej części województwa, gdyż dysproporcje te są wciąż wysokie.

Słowa kluczowe: dochód, nierówności, szanse edukacyjne, województwo mazowieckie.

KOD JEL: I24, I25, O15, R20, R28

Unequal educational opportunities because of the income of residents – for example Mazowieckie

Income is one of the most important measures of social inequality. It is a big influence on almost all aspects of life, but the most influence on the development of educational opportunities. The aim of the work is to verify the income and educational opportunities for children and young people in Mazowieckie, relations between them and an indication of trends that could lead to a reduction of these disparities in the various districts of the regions of Mazowieckie. To achieve the objective used mainly statistical method, but also the methods of descriptive and comparative. Article begins with a theoretical part, followed by statistical analysis to in the final part of the move to try to assess the level of inequality of educational opportunities in the region Mazowieckie, and identify ways that could help to reduce these inequalities. Article preceded by an introduction and completed the formulation of conclusions. You should look for solutions that will be aimed at leveling the playing field between the inhabitants of Warsaw, and the inhabitants of the rest of the province, because the imbalances are still very high.

Keywords: income, inequalities, educational opportunities, Mazowieckie.

JEL CODE: I24, I25, O15, R20, R28

Markus Breuer, Professor, PhD

SRH University Heidelberg, Germany

Public Promotion of Sport – Pros and Cons from an Economic Perspective

Sport, i. e. mass sport as well as high performance sport and sport in the media, is largely promoted by public authorities in many countries. Type and extent of public sport promotion differ since nations and socio-economic systems differ as well. The paper at hand discusses the overall adequacy and efficiency of public sport promotion. Based on a literature review the following arguments for public promotion are discussed: redistribution of income, market failures on both, the demand and the supply side, state failures and problems resulting from principal-agent relationships. Despite potential positive external effects on public health, reputation, etc. that may result from sport promotion it may suffer from several shortcomings as well. Most important structural problems might be misallocation of funds (windfall gains) and a lack of efficiency (including challenges measuring efficiency at all). Against this background a short analysis of the promotion of sport in Germany and potential changes are discussed.

Keywords: sport promotion, external effects, public goods, public interventions.

JEL CODE: H23, L83, Z28

Publiczna promocja sportu – za i przeciw z ekonomicznego punktu widzenia

Sport, zarówno masowo uprawiany, jaki wyczynowy oraz sport w mediach, jest w dużej mierze promowany przez władze publiczne w wielu krajach. Rodzaj i zakres promocji sportu publicznej różnią się od narodów i systemów społeczno-gospodarczych. W artykule poruszono adekwatność i efektywność promocji sportu. Bazując na przeglądzie literatury przedmiotu można wymienić argumenty na rzecz publicznej promocji sportu; należą do nich: redystrybucja dochodów, niedoskonałości rynku dotyczące zarówno popyt, jak i podaży, błędy działania państwa i problemy wynikające ze stosunków typu pryncypał-agent. Pomimo potencjalnych pozytywnych efektów dla zdrowia publicznego, reputacji itp., publiczne propagowanie sportu może cierpieć z powodu kilku niedociągnięć. Najważniejsze problemy strukturalne mogą być związane z błędną alokacją środków oraz brakiem skuteczności. Na tym tle analizowane jest propagowanie sportu w Niemczech i potencjalne zmiany w tym zakresie.

Słowa kluczowe: promocja sportu, efekty zewnętrzne, dobra publiczne, interwencje publiczne.

KOD JEL: H23, L83, Z28

Małgorzata Burchard, prof. nadzw. UŁ dr hab.

Uniwersytet Łódzki

Rola zachowań konsumenckich w realizacji zrównoważonego rozwoju

W referacie omawiana jest kwestia zrównoważonej konsumpcji jako działania niezbędnego do wdrażania zrównoważonego rozwoju. Rola zachowań konsumenckich w tej dziedzinie została dostrzeżona między innymi w celu 12, wśród 17 nowych celów rozwoju ONZ. Pod pojęciem zrównoważonej konsumpcji należy rozumieć świadome i odpowiedzialne korzystanie z dóbr i usług nabywanych w celu zaspokojenia potrzeb. Oznacza to konieczność wzięcia pod uwagę: pochodzenia produktów, sposobu ich wytwarzania i dostarczania oraz możliwości włączenia w system logistyki zwrotnej, recyklingu lub ponownego użycia. Inaczej mówiąc, preferowane są racjonalne korzystanie z zasobów naturalnych i unikanie zakupu produktów, które mogły powstać z naruszeniem praw człowieka - w wyniku wyzysku, pracy niewolniczej lub pracy dzieci. Jak wynika z badań, obecnie polscy konsumenci nie są zainteresowani sprostaniem tak postawionemu zadaniu. Nie oznacza to jednak, że działania na rzecz zrównoważonej konsumpcji są skazane na niepowodzenie. Konieczne jest zwiększenie wiedzy na temat oznaczeń produktów, które spełniają odpowiednie standardy, odpowiadające kryteriom społecznej odpowiedzialności nabywców.

Słowa kluczowe: zrównoważony rozwój, zrównoważona konsumpcja, społeczna odpowiedzialność konsumenta.

KOD JEL: A29, D12, Q01

The role of consumer behavior in the implementation of sustainable development

In the paper the issue of sustainable consumption as an action necessary to implement sustainable development is discussed. The role of consumer behavior in this area has been recognized, inter alia, in 12th of 17 new development goals of United Nations. The term sustainable consumption should be understood, as a conscious and responsible use of goods and services purchased to meet needs of households. This means, that the origin of the products, process for their preparation and delivery and possibility of inclusion in the system of reverse logistics, recycling or reuse should be taken into account. In other words, rational use of natural resources and avoiding purchases of products that could arise from the violation of human rights - as a result of sweating labor, forced labor or child labor, should be preferred. According to the survey, now Polish consumers are not interested to meet such formulated task. However, this does not mean, that actions for sustainable consumption are doomed to failure. It is necessary to raise awareness about labeling of products, that meet the relevant standards and corresponding criteria of consumer social responsibility.

Keywords: sustainable development, sustainable consumption, consumer social responsibility.

JEL CODE: A29, D12, Q01

Krystyna Celarek, dr

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

Wpływ Europejskiej Karty Samorządu Lokalnego na gospodarkę finansową samorządu terytorialnego w Polsce

Adekwatność udziału samorządu terytorialnego w dochodach państwa jest wartością podstawową i w sytuacji prawnej samorządu terytorialnego: powinna stabilizować tę sytuację, wymaga ona jednak przyjęcia systemu gwarancji zapewniających poszanowanie owej adekwatności. Taką funkcję gwarancyjną pełni Europejska Karta Samorządu Lokalnego, która powinna mieć istotny wpływ na gospodarkę finansową samorządu terytorialnego w Polsce. Zwłaszcza art. 9 EKSL i (wywiedzione z art. 9 ust. 2 EKSL) odniesienie do państwa obowiązku zapewnienia jednostkom samorządowym środków finansowych, które pozwalają na realizację zadań. Problemem jednak jest, brak właściwego przyjęcia przez ustawodawcę elastycznych systemów finansowych, które gwarantowałyby pełne wdrożenie art. 9 EKSL. Celem opracowania jest próba odpowiedzi na pytanie jakie znaczenie i jaki wpływ na gospodarkę finansową samorządu terytorialnego w Polsce ma Europejska Karta Samorządu Lokalnego po 22 latach od jej ratyfikacji i sformułowanie postulatów de lege ferenda.

Słowa kluczowe: samorząd terytorialny, gospodarka finansowa, adekwatność dochodów, Europejska Karta Samorządu Lokalnego.

KOD JEL: R58, G28

Effect of the European Charter of Local Self-Government on financial management in Polish local government

An adequate participation of local government in the state's income is a fundamental value, and should stabilize the legal status of local government; however, a system of guarantees must be implemented to ensure that the rule of adequate participation is observed. Such a guarantee function is performed by the European Charter of Local Self-Government that should have a material effect on financial management in Polish local government. In particular, Article 9 of the ECLSG requires that local government units be provided with sufficient funds to complete their tasks and an obligation of the state to provide such funds may be derived from Article 9 paragraph 2 of the ECLSG. However, a problem exists due to the legislature's failure to adopt flexible financing systems ensuring the full implementation of Article 9 of the ECLSG. The objective of this study is to address the question of importance and effect of the European Charter of Local Self-Government for and on financial management of local government after 22 years since the ratification of the Charter, and to bring forward some legislative proposals.

Keywords: local government, financial management, sufficiency of income, the European Charter of Local Self-Government.

JEL CODE: R58, G28

Maria Celińska-Mysław, dr inż.

Wyższa Szkoła Bankowa w Poznaniu

Tomasz Wiatr, dr inż.

Politechnika Poznańska

Planowanie budowlanych przedsięwzięć inwestycyjnych w ujęciu zrównoważonym

Budownictwo, jako istotny dział gospodarki, wymaga wdrożenia strategii zrównoważonego rozwoju opartego na trzech filarach: ekonomicznym, społecznym, środowiskowym. Konieczna jest obecnie zmiana podejścia do planowania przedsięwzięć budowlanych, w tym szczególnie projektowania obiektów budowlanych z uwzględnieniem uwarunkowań cyklu ich życia. W artykule przedstawiono metodykę szacowania kosztów w cyklu życia (LCC) na przykładzie budynku mieszkalnego, dokonując analizy rozwiązań wariantowych. Szczególną uwagę zwrócono na przydział składników kosztów do poszczególnych faz cyklu życia, uwypuklając problematykę trwałości elementów obiektu budowlanego i konsekwencji z tego wynikających. W celu przeprowadzenia analizy LCC z wykorzystaniem dyskontowania posłużono się programem Primavera Pertmaster wspomagającym planowanie przedsięwzięć. Podjęcie tak sformułowanego problemu jest szczególnie ważne ze względu na konieczność dostosowania standardów dokumentacji projektowo-kosztorysowej do potrzeb analizy w ujęciu LCC. Na mocy nowego ustawodawstwa prawa zamówień publicznych w Polsce podejście LCC stało się obowiązujące, jednakże o formie implementacji zadecydują dopiero szczegółowe rozporządzenia wykonawcze.

Słowa kluczowe: koszty w cyklu życia, trwałość budynku, budownictwo zrównoważone.

KOD JEL: O22, M11, L74

Planning of construction investment projects in sustainable approach

Construction, as an important branch of national economy, requires the implementation of a sustainable development strategy based on three pillars: economic, social, environmental. It is necessary to change the current approach to the planning of construction projects, including in particular the design of buildings taking into account the conditions of their life cycle. The article presents a methodology of lifecycle costs estimation (LCC) as an example of a residential building in the analysis of alternative solutions. Particular attention was directed to the allocation of the cost components for the different phases of the life cycle, highlighting the issue of the durability of the building elements and the consequences resulting from that. In order to analyze the LCC with the use of discounting was used Primavera Pertmaster software, tool for supporting of project planning. Adoption of formulated problem is particularly important because of the need to align the standards of design and estimate documentation for purposes of analysis in terms of LCC. Under the new legislation on public procurement law in Poland LCC approach has been made mandatory, but the form will decide to implement only the detailed implementing regulations.

Keywords: lifecycle costs, building durability, sustainable construction.

JEL CODE: O22, M11, L74

Agnieszka Cenker, prof. SGH dr hab.

Szkoła Główna Handlowa w Warszawie

Ocena aktywności gospodarczej państwa – wybrane problemy

Ustalenie, czy występujące zaangażowanie państwa w gospodarkę jest duże czy małe i zarazem właściwe dla jej sprawnego funkcjonowania, jest skomplikowane. Aktywność gospodarcza państwa z jednej strony pochłania określone środki finansowe, z drugiej – wywołuje określone skutki. Nieodzownym elementem prowadzonej działalności staje się ocena tych skutków – czy zaangażowane środki zostały wykorzystane efektywnie, wywołując rezultaty zgodne z wyznaczonym celem, czy działania podjęte przez państwo były w ogóle potrzebne, czy w przyszłości należy zwiększyć ich intensywność czy za wskazane należy raczej uznać ich zaniechanie. Dla sformułowania stosownej opinii rozstrzygający będzie sposób oceny działalności państwa, w tym przede wszystkim wybór mierników/parametrów/kategorii wykorzystanych do określenia skali zjawiska oraz wybór kryteriów interpretacji uzyskanych wyników. Podział wydatków państwa na obszary, takie jak edukacja, wychowanie, nauka, kultura czy zdrowie, znajduje odzwierciedlenie w opracowywanych przez rząd programach czy strategiach i z pewnością jest pomocny w określeniu zadań państwa. Czy jest jednak równie przydatny w ocenie adekwatności aktywności gospodarczej państwa?

Słowa kluczowe: aktywność gospodarcza państwa, ocena aktywności gospodarczej państwa.

The assessment of economic activity of the State – selected issues

Level of involvement of the State in the economy is a complex task to assess. Is it strong or weak enough and how it should be? How to find a proper answer to the question? On the one hand the State's economic activity is a capital consuming process, on the other hand it produces some effects. This makes an assessment of the results given indispensable while the effectiveness of the way the resources have been allocated is fundamental as well as the goals appointed performance. The evaluation should also facilitate future state activity improvement. We need to point out that the tools used in the study will be crucial for the results. Break down of expenditure on areas such as education, science, culture or health is certainly helpful in defining the tasks of the State. If, however, is equally useful in the assessment of the adequacy of economic activity

Keywords: the State's economic activity, the State's economic activity assessment.

Svetlana Ivanovna Chernomorchenko, PhD

Tyumen State University, Russia

The main directions of the regional policy support and development of the tourism sector in the Arctic region

Justification of topic: the development of tourism industry need to improve the regulation of the development of tourism in a particular region; it is important to bear in mind that the

development of tourism contributes to the economic stability of the region. The purpose of the report - to explore the possibilities of tourism development in the Arctic region. The report deals with the problems in tourism development: the lack of licensing in the sphere of tourism, which affects the quality of services provided; transport complex of the region and remote areas the scheme attractive for tourists; lack of differentiation of powers in the legislation in the sphere of tourism between the different authorities. In this work the following methods were used: analysis of the documentation of the Department of Tourism; examination of the data. With their help, the ways of solving problems: increase measures aimed at training and retraining of personnel in the field of tourism; creation of a new federal law on tourism clearly enshrining the powers of RF subjects and local authorities. The study might become the basis for further scientific work on the development of tourism in the Arctic, which will contribute to its economic development.

Keywords: regional policy, the Arctic region, tourism innovation, economic stability.

JEL CODE: K1, R5

Główne kierunki wsparcia polityki regionalnej oraz rozwoju sektora turystycznego w regionie arktycznym

Uzasadnienie wyboru tematu: rozwój branży turystycznej wymusza poprawę regulacji rozwoju turystyki w danym regionie. Ważne jest, aby pamiętać, że rozwój turystyki stabilizuje gospodarkę regionu. Cel badań – zbadanie możliwości rozwoju turystyki w regionie Arktyki. Niniejsza analiza obejmuje następujące problemy rozwoju turystyki: brak licencji w sferze turystyki, co wpływa na jakość świadczonych usług; problemy transportowe regionu i trudności w dostępie do wybranych regionów; brak jasno sprecyzowanych kompetencji określonych władz odnośnie do zagadnień związanych z turystyką. W artykule zostały wykorzystane następujące metody badawcze: analiza dokumentów Departamentu Turystyki oraz dane statystyczne. Z ich pomocą określone zostały sposoby rozwiązania postawionych problemów. Należą do nich: intensyfikacja szkoleń z zakresu turystyki, stworzenie nowego federalnego prawa turystycznego, jasno określającego kompetencje organów Federacji Rosyjskiej (centralnych i samorządowych). Niniejsze badanie może być podstawą dalszych badań nad rozwojem turystyki w Arktyce, który przyczyni się do jej rozwoju.

Słowa kluczowe: polityka regionalna, region Arktyki, innowacyjność turystyczna, stabilność gospodarcza.

KOD JEL: K1, R5

The work was supported by the Russian Foundation for Humanities Fund, a project №16-030-00500. Tyumen State University.

Lubov Chervinska, Professor

Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman, Kiev, Ukraine

The issue of state regulation in the field of social development in Ukraine

In connection with instability of economic development and necessity of strengthening of social defence of population the complex analysis of adjusting of social processes is produced in Ukraine. Paid attention and other to the questions of adjusting of employment, unemployment, wage and pensions, transfer payments, prices, tax payments level. Taking into account experience of development of government control of foreign countries basic priorities and instruments of forming of social politics of Ukraine are certain.

Keywords: employment, unemployment, payments, taxes, state, population.

JEL CODE: H5

Problematyka regulacji państwowych w obszarze rozwoju społecznego na Ukrainie

W związku z brakiem stabilności rozwoju gospodarczego i koniecznością wzmocnienia ochrony socjalnej ludności dokonano kompleksowej analizy regulacji procesów społecznych na Ukrainie. Zwrócono uwagę na kwestie regulacji zatrudnienia, bezrobocia, poziomu płac i emerytur, transferów płatności, cen, płatności podatkowych i innych. Biorąc pod uwagę doświadczenia innych państw w zakresie rozwoju regulacji rządowych, określone zostały główne priorytety i narzędzia kształtowania polityki społecznej na Ukrainie.

Słowa kluczowe: zatrudnienie, bezrobocie, płatności, podatki, państwo, populacja.

KOD JEL: H5

Oksana Chub, MA

Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman, Kiev, Ukraine

Evaluation of youth employment based factor model

The problems of youth employment in the labor market of Ukraine are studied in the article. The system of factors of forming of socio-economic and organizational efficiency of youth employment is proved. The most influence factors are highlighted. Based on the proposed classification of the factors of youth employment a model evaluation youth employment is offered.

Keywords: youth, labour market, employment, effective employment.

JEL CODE: J21

Ewaluacja zatrudnienia młodzieży za pomocą modelu czynnikowego

W artykule przedstawiono problem zatrudnienia młodzieży na ukraińskim rynku pracy. Zaprezentowano system czynników wpływających na efektywność społeczno-ekonomiczną i organizacyjną zatrudnienia młodzieży. Uwypuklono czynniki o największym wpływie. Na podstawie przedstawionej klasyfikacji czynników zatrudnienia młodzieży zaproponowano model jego ewaluacji.

Słowa kluczowe: młodzież, rynek pracy, zatrudnienie, efektywne zatrudnienie.

KOD JEL: J21

Aleksandr Anatolyevich Ciernyshev, Associate Professor, PhD

Svetlana Ivanovna Chernomorchenko, Associate Professor, PhD

Tyumen State University, Russia

Social capital as the basis of development of public work in Russia

Recently among experts, the state and public figures is became a steady trend of the direction of a discourse the connected development of civil activity and need of activization of capacity of local communities for ensuring sustainable development of society. The purpose of work is the research of opportunities of creation of the market of a social capital, and also effective mechanism of converting of a social capital on the basis of four clusters of development of social activity. On the basis of results of a research of the market of a social capital the problem is revealed - it is process of dialogue with local and public authorities of the power. Which decision will allow to reach destruction of a dam which interferes with activization of civil activity and realization effective social the practician. The principle of objectivity became the main methodological base of scientific research. Application of a comparative-historical method helped to reveal the general and specific in development social the practician. In the analysis of material use of the system approach sent for consideration of set of objects is also expedient.

Keywords: social capital, society, social practitioners.

JEL CODE: Z13

Kapitał społeczny jako podstawa rozwoju działalności publicznej w Rosji

W ostatnim czasie wśród ekspertów, działacze państwowi i publiczni stali się popularnym tematem dyskusji związanych z rozwojem aktywności społecznej i koniecznością aktywizacji potencjału lokalnych społeczności w celu zagwarantowania stabilnego rozwoju społeczeństwa. Celem nierniejszego artykułu jest zbadanie możliwości stworzenia rynku kapitału społecznego oraz stworzenia efektywnego mechanizmu konwersji kapitału społecznego na bazie czterech klastrów rozwoju aktywności społecznej. Na podstawie analiz rynku kapitału społecznego zidentyfikowano problem – jest nim proces dialogu z lokalnymi i centralnymi organami władzy. Rozwiązanie tego problemu pozwoli zniszczyć zaporę, która powstrzymuje aktywność

obywatelską i realizację efektywnych praktyk społecznych. Podstawowym metodologicznym fundamentem niniejszego badania jest zasada obiektywizmu. Wykorzystana metoda porównawczo-historyczna pomogła zidentyfikować ogólne i specyficzne cechy rozwoju praktyk społecznych. Przy analizie materiału celowe okazało się również wykorzystanie podejścia systemowego skoncentrowanego na ogół podmiotów.

Słowa kluczowe: kapitał społeczny, społeczeństwo, praktyki społeczne.

KOD JEL: Z13

The work was supported by the Russian Foundation for Humanities Fund, a project №16-030-00500. Tyumen State University.

Stanisław Czaja, prof. zw. dr hab.

Agnieszka Becla, dr inż.

Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu

Wybrane problemy poznawcze i metodyczno-metodologiczne współczesnych badań nad ubóstwem oraz problemami sprawiedliwości dystrybucyjnej

Współczesna ekonomia ma do rozwiązania zasadnicze problemy z zakresu dystrybucji bogactwa społecznego i kryteriów sprawiedliwości dystrybucyjnej, a także identyfikacji determinant pojawiającego się zjawiska ubóstwa i jego form. Z punktu widzenia przyszłego rozwoju nauk ekonomicznych, a zwłaszcza podnoszenia implementacyjnych walorów ekonomii są to zagadnienia priorytetowe. W artykule przedstawiono wybrane wyzwania poznawcze i metodyczno-metodologiczne badania ubóstwa i kwestii sprawiedliwości dystrybucyjnej, w tym w oparciu o współczesną ekonomię dobrobytu.

Słowa kluczowe: ubóstwo, sprawiedliwość dystrybucyjna, ekonomia dobrobytu.

KOD JEL: I30, I32

The chosen cognitive and methodological problems of present investigations over poverty and the distributional justice questions

The present economy has to the solution principal problems of the social wealth distribution and of the distributional justice criteria, and also identification the determinant of appearing the phenomenon of poverty and its forms. From the future development of economic sciences point of view, and especially, preference questions lifting of the implementing of the economics this are basic problems. In the article were introduced the chosen cognitive and methodological investigations of poverty and distributional justice, especially, from modern welfare economics.

Keywords: poverty, distributional justice, welfare economics.

JEL CODE: I30, I32

Wiesław Danielak, prof. UZ dr hab. inż.

Karolina Gębska, mgr

Uniwersytet Zielonogórski

Barriers to development and key success factors of small and medium enterprises

Małe i średnie przedsiębiorstwa mają największy wpływ na budowanie trwałych podstaw wzrostu gospodarczego, lepiej dostosowują się do dynamicznie zmieniającej się sytuacji na rynku. Pomimo wielu barier w ich rozwoju wskazać możemy szereg kluczowych czynników ich sukcesów. Celem artykułu jest ukazanie w świetle literatury przedmiotu zarówno barier rozwoju oraz kluczowych czynników sukcesu małych i średnich przedsiębiorstw.

Słowa kluczowe: małe i średnie przedsiębiorstwa, bariery rozwoju, kluczowe czynniki sukcesu.

KOD JEL: M21

Barriers to the development and key success factors of small and medium enterprises

Small and medium enterprises have the greatest impact on building solid foundations for economic growth, better adapt to rapidly changing the market situation. Despite a number of barriers to their development, we can identify many of the key factors in their success. The aim of the article is to show the light of the literature on the subject's level of development barriers and key success factors of small and medium enterprises.

Keywords: small and medium enterprises, barriers to development, key success factors.

JEL CODE: M21

Yanina Dymitrowska, dr

Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu

Rola państwa prorozwojowego w kształtowaniu ładu społeczno-gospodarczego krajów rozwijających się

W literaturze przedmiotu zwracana jest uwaga na rolę jaką odegrała idea państwa prorozwojowego dla dynamicznego rozwoju Azjatyckich Tygrysów. Istotne jest dokonanie analizy rozwiązania systemowego, które przyczyniło się do sukcesu przywołanych gospodarek oraz ocena możliwości jego efektywnego zastosowania w krajach rozwijających się. Celem artykułu jest zatem ocena znaczenia systemu państwa prorozwojowego dla rozwoju gospodarczego krajów rozwijających się. W pierwszej części opracowania przedstawiona zostanie istota państwa prorozwojowego - definicja, cechy charakterystyczne oraz główne założenia sposobu funkcjonowania. Następnie analizie poddane zostanie znaczenie państwa prorozwojowego dla rozwoju gospodarczego Azjatyckich Tygrysów. Są to bowiem kraje uznawane za prekursorów systemu. W ostatniej części artykułu dokonana

zostanie ocena roli państwa prorozwojowego w kształtowaniu ładu społeczno-gospodarczego krajów rozwijających się.

Słowa kluczowe: państwo prorozwojowe, kapitalizm prorozwojowy, rozwój gospodarczy, Azjatyckie Tygrysy, kraje rozwijające się.

KOD JEL: E02, E60, O11, O20, O50

The role of developmental state in the formation of socio-economic order of developing countries

In the literature attention is paid to the role a developmental state played in dynamic development of the Asian Tigers. It is important to analyze system solution, which contributed to the success of mentioned economies and evaluate its possible effective use in developing countries. The aim of the paper is, therefore, to assess the relevance of developmental state system for the economic development of developing countries. In the first part of the study an idea of developmental state is going to be presented – definition, characteristics and main assumptions of its' functioning. Then the relevance of developmental state system for the economic development of the Asian Tigers will be examined while these are the countries considered to be precursors of the system. In the last part of the paper role of developmental state in the formation of socio-economic order of developing countries will be assessed.

Keywords: developmental state, developmental capitalism, economic development, Asian Tigers, developing countries.

JEL CODE: E02, E60, O11, O20, O50

Paweł Dziekański, dr

Andrzej Pawlik, prof. UJK dr hab.

Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach

Przestrzenne zróżnicowanie infrastruktury gmin województwa świętokrzyskiego

Samorząd jest pracodawcą, zleceniodawcą, klientem i inwestorem. Jego działania mają bezpośredni lub pośredni wpływ na rozwój lokalnej gospodarki, na procesy w niej zachodzące, na jakość i poziom infrastruktury. Celem artykułu jest zdefiniowanie i opisanie wskaźnika syntetycznego służącego określeniu poziomu infrastruktury gmin w województwie świętokrzyskim na podstawie wybranych cech. Interes gminy, w aspekcie sieciowości powiązań, stanowi wypadkową efektów działalności mieszkańców, przedsiębiorstw oraz pozostałych aktorów sceny lokalnej. Infrastruktura ma bardzo duże znaczenie dla procesów zachodzących w lokalnej gospodarce. Stanowi pewnego rodzaju propozycję inwestycyjną oraz ofertę warunków koniecznych do prowadzenia działalności gospodarczej, jest warunkiem istnienia, a także może wpływać na wzrost konkurencyjności. Ocena infrastruktury samorządu jest zadaniem trudnym, wymaga uwzględnienia wielu różnych zmiennych w możliwie pełny sposób charakteryzujących zjawisko w warunkach sieciowości powiązań.

Słowa kluczowe: miara syntetyczna, infrastruktura, gmina, konkurencyjność infrastrukturalna.

KOD JEL: H61, H71, H72, H83, J58, O18

Spatial differentiation of the infrastructure of municipalities of the Świętokrzyskie Voivodeship

Local government is the employer, client, customer and investor. His actions have a direct or indirect impact on the local economy, on the processes taking place in it, the quality and level of infrastructure. The aim of this article is to define and describe the synthetic indicator for determining the level of infrastructure in municipalities Świętokrzyskie based on selected characteristics. The interests of the community, in terms of networks, is the result of the effects of the activities residents, businesses and other local actors. Infrastructure is very important for the processes taking place in the local economy. It is a kind of investment proposal and offer the necessary conditions for doing business, it is condition for the existence and can also affect the growth of competitiveness. Assessment of local infrastructure is a difficult task, requires taking into account many different variables as fully as possible characterizing the phenomenon in terms of networks.

Keywords: synthetic indicator, infrastructure, the municipality, the competitiveness of infrastructure.

JEL CODE: H61, H71, H72, H83, J58, O18

Bogusław Fiedor, prof. dr hab.

Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu

Od państwa regulacyjnego do aktywnej polityki pro-wzrostowej

Punktem wyjściem prezentacji jest teza, że zjawiska wzrostowe i stagnacyjne we współczesnych rozwiniętych gospodarkach rynkowych, a także wschodzących gospodarkach rynkowych, są powodowane głównie czynnikami strukturalnymi nie zaś koniunkturalnymi. Biorąc pod uwagę te czynniki (przedstawione w referacie), funkcja regulacyjna państwa powinna być traktowana jako warunek konieczny, ale niewystarczający trwałości wzrostu gospodarczego. Tym warunkiem wystarczającym jest prowadzenie przez państwo aktywnej polityki pro-wzrostowej, uwzględniającej potrzebę współpracy między- i transnarodowej w wielu obszarach: środowisko, energia i klimat, migracje, bezpieczeństwo i inne. Poświęcona temu analiza prowadzona jest przez autora w ramach zaproponowanej przez niego klasyfikacji poziomów aktywności ekonomicznej państwa:

1. Regulacja publiczna
2. Stabilizacja makroekonomiczna
3. Polityki sektorowe (przemysłowa, rolna, transportowa i inne) oraz polityki horyzontalne (ekologiczna, regionalna, edukacyjna, naukowo-techniczna i inne)
4. Polityki mikroekonomiczne służące wzrostowi sprawności prawa oraz regulacje wzmacniające system praw własności
5. Polityki instytucjonalne (sensu stricte).

Słowa kluczowe: funkcja regulacyjna państwa, aktywna polityka pro-wzrostowa.

From the regulative state towards an active pro-growth state policy

The starting point of this presentation can be expressed in the following thesis: most of the growth and stagnation phenomena observed at present in developed and emerging market economies are principally stimulated by structural determinants, rather than those associated with the business cycle. With respect to such factors (highlighted by the author in point 1 of the presentation), the regulative function of the state should be considered a necessary only and not satisfactory condition for the sustainability of economic growth. This satisfactory condition becomes an active pro-growth policy conducted by the state, taking also into account the necessity of inter- and transnational co-operation in many areas: natural environment, climate and energy, migrations, security and other. A subsequent analysis of that policy is conducted by the author within the classification of levels of state economic activity a proposed by him the paper:

1. public regulation;
2. macroeconomic stabilisation;
3. sectoral policies (industrial, agricultural, transport and other) and horizontal policies (ecological, regional, education, innovation and other);
4. microeconomic policies, i.e. instruments designed to improve the effectiveness of economic legislature and to enhance the system of property rights;
5. institutional policies (sensu stricte).

Keywords: the regulative function of the state, active pro-growth state policy.

Alexandr Finenko, MA

Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman, Kiev, Ukraine

Changing the paradigm of professional training in the conditions of new transformations

The article is to study the modern requirements of social dialogue in vocational training in Ukraine, the study of advanced experience of the European workforce development, defining the essence of the model and the formation of the main criteria for improving its quality. The modern definition of training as the basis of human development, conducted theoretical and methodological analysis of the system of professional training from the perspective of interdisciplinary hike. The study confirms that the transformation of the business economy opens up new opportunities for human development, of self-realization. At the same time, these changes call for a fundamentally new mechanism for regulating vocational training. The author gives his own vision of changing the original jurisdiction in terms of innovation in Ukrainian enterprises. This is determined by factors account which will enable to increase the competitiveness of the training system of Ukraine and, consequently, improve in the global ranking.

Keywords: innovative economy, the system of professional training, the new economy.

JEL CODE: J24

Zmiana paradygmatu kształcenia zawodowego w warunkach nowych przemian

Artykuł stanowi studium nowoczesnych wymogów dialogu społecznego w kształceniu zawodowym na Ukrainie oraz studium zaawansowanych doświadczeń w zakresie rozwoju europejskich pracowników. Definiuje istotę modelu i tworzenie głównych kryteriów dla poprawy jego jakości. Nowoczesne podejście zalicza szkolenia do podstawowych form rozwój człowieka. Przeprowadzone zostały teoretyczne i metodologiczne analizy systemu kształcenia zawodowego. Badanie potwierdza, że transformacja gospodarki biznesowej otwiera nowe możliwości dla rozwoju człowieka oraz jego samorealizacji. Jednocześnie transformacja wymaga zupełnie nowego mechanizmu regulowania szkoleń. Autor podaje własną wizję jurysdykcji sądów pierwszej instancji w warunkach innowacyjności w ukraińskich przedsiębiorstwach (nie mam pojęcia co to ma być, że w warunkach innowacyjności, czy chciał na siłę wstawić innowacyjność, czy chodzi o to, że przedsiębiorstwa są innowacyjne na polu prawnym, czy chodzi o to, że innowacje wymuszają tworzenie nowego prawa). Jest to zdeterminowane przez czynniki, które pozwolą zwiększyć konkurencyjność systemu szkoleń na Ukrainie, a tym samym poprawić pozycję w światowym rankingu.

Słowa kluczowe: ekonomia innowacji, system szkoleń, nowa ekonomia.

KOD JEL: J24

Marcin Garbat, dr

Maria Agnieszka Paszkowicz, dr

Uniwersytet Zielonogórski, Polskie Towarzystwo Ekonomiczne

Państwo jako instytucja systemu wspierania zatrudnienia osób z niepełnosprawnościami

Według Nowej Ekonomii Instytucjonalnej państwo jako skomplikowana organizacja (organizacja zinstytucjonalizowana) jest najważniejszym podmiotem kreowania i sankcjonowania instytucji formalnych. Są one podstawą ładu organizowanego publicznie. W artykule przedstawiono państwo jest ważny podmiot, spełniający trzy zasadnicze funkcje: 1) konstruktora i regulatora ładu instytucjonalnego (zwłaszcza prawnego) gospodarki, 2) stabilizatora sytuacji makroekonomicznej (co czyni głównie przez polityki makroekonomiczne) i 3) producenta dóbr i usług, w tym przede wszystkim dóbr publicznych. Postawiono tezy badawcze: 1) gospodarka i gospodarowanie nie da się wyraźnie wyodrębnić z otoczenia społecznego oraz politycznego; 2) rynki (w tym również rynek chroniony) oraz państwo (rząd) są częściami zintegrowanego systemu instytucjonalnego w którym funkcjonuje osoba z niepełnosprawnościami; 3) państwo jest nie tylko potrzebne dla sprawnego i efektywnego działania rynku, ale też dla zaspokajania nie mniej ważnych potrzeb wynikających z niepełnosprawności niż tylko te zaspokajane przez mechanizm rynkowy; 4) teoria państwa w jako instytucji systemu wspierania zatrudnienia osób z niepełnosprawnościami musi mieć charakter interdyscyplinarny, podobnie jak wszelkie teorie instytucji. Jako metodę badawczą obrano deskrypcję oraz analizę dostępnych dokumentów i opracowań z tego zakresu.

Słowa kluczowe: państwo, osoby z niepełnosprawnościami, Nowa Ekonomia Instytucjonalna, instytucja.

KOD JEL: I38, N30, B10

The state as an institution of the system supporting the employment of people with disabilities

According to the New Institutional Economics the state as a complex organisation (an institutionalized organisation) is the most important player creating and sanctioning formal institutions. They are the basis for publicly organised order. The article presents the state as an important entity that meets the three essential functions: 1) the constructor and the regulator of institutional order (especially legal) of the economy, 2) the stabilizer of the macroeconomic situation (making it mainly by macroeconomic policies) and 3) the producer of goods and services, including primarily public goods. The following thesis has been raised: 1) the economy and management can not be clearly distinguished from the social and political environment; 2) markets (including protected market) and the state (government) are parts of an integrated institutional system in which a person with disabilities operates; 3) the state is not only necessary for the smooth and efficient operation of the market, but also to meet no less important needs resulting from disability than those met by the market mechanism; 4) The theory of the state as an institution of the system supporting the employment of people with disabilities must have an interdisciplinary character, like all theories of institutions. As a research method one has chosen the analysis of the available documents and studies in this field.

Key words: the state, people with disabilities, New Institutional Economics, institution.

JEL CODE: I38, N30, B10

Elżbieta Goryńska-Goldmann, dr

Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu

Wymiary innowacyjności przedsiębiorstw a wybrane trendy na rynku żywności

Na rynku żywności zachodzą zmiany kształtujące nowe oblicze przedsiębiorstw związanych z tym rynkiem. Obserwuje się rozkwit sektora spożywczego w Polsce oraz jego ekspansję na skutek zmian, m.in. w zakresie innowacyjności. Specyficzne wyzwania, z jakimi mierzą się współczesne przedsiębiorstwa na rynku żywności leżą w obszarze technologicznym, ekonomicznym jak i społecznym. Efektem owych osiągnięć są innowacje, których następstwem są dokonujące się przeobrażenia w obszarze produktów, procesów, działań marketingowych jak i organizacyjnych. Innowacje kształtują nowe oblicze produktów, procesów, marketingu czy promocji. Za dominujący kierunek rozwoju innowacji w przemyśle spożywczym uznać należy jednak innowacje o charakterze produktowym. W tym kontekście za ważne zagadnienie, wymagające obserwacji przez przedsiębiorstwa funkcjonujące na rynku żywności, należy wskazać kierunki zmian w konsumpcji. Rolą przedsiębiorstw związanych z sektorem żywnościowym jest umiejętne rozpoznanie potrzeb zgłaszanych przez konsumentów, specyficzne segmenty i ich zaspokojenie. Przedsiębiorcy powinni mieć świadomość, że znajomość rynku i występujących na nim konsumentów zmniejsza ryzyko niezrozumienia potrzeb konsumentów i zwiększa szanse na sukces. Do rozwijających się

kierunków innowacji można zaliczyć produkty niskoprzetworzone i prozdrowotne. Szybko rośnie segment żywność funkcjonalnej, wygodnej. Powstają też propozycje produktów, które spełniają szczególne wymagania zgłaszane przez konsumentów względem diety czy stylu życia.

Słowa kluczowe: innowacje, innowacyjność, przedsiębiorstwo, rynek żywności, trendy.

KOD JEL: O31, E20, B22

The dimensions of enterprise innovation and selected trends on the food market

On the food market there occur changes which are shaping new face of enterprises associated with that market. Bloom of food sector in Poland as well as its expansion is noticed due to, among others, innovations. Specific challenges which face modern enterprises on the food market come from technological, economic and social background. The effect of those achievements are innovations which are the consequences of transformations taking place in the area of products, processes, marketing and organizational activities. Innovations create new face of products, processes, marketing and promotion. Product innovations should be recognized as a leading direction of innovations development in food industry. In that context, directions of changes in consumption should be considered as an important and required further observation issue. Key role of enterprises involved in food market is skillful recognition of needs raised by consumers as well as specific segments and their satisfaction. Entrepreneurs should be aware that knowledge of the market and consumers decrease the risk of misunderstanding customers' needs and increase the chances of success. To leading directions of innovations should be counted low-processed and pro-health products. Segment of functional, convenience food is growing rapidly. There are developing suggestions of products that meet specific needs raised by consumers on the background of diet or live style.

Keywords: innovation, enterprise, food market, trend.

JEL CODE: O31, E20, B22

Grzegorz Gorzelak, prof. dr hab.

Uniwersytet Warszawski

Polityka Spójności w Polsce w układzie terytorialnym: wstępne oceny

Zakończenie pełnego okresu programowania Polityki Spójności 2007-2013 (które nastąpiło niedawno, bowiem środki były wydawane jeszcze w 2016 r.) pozwala na dokonanie wstępnych ocen znaczenie tej polityki dla rozwoju kraju i jego układów terytorialnych. W referacie zostaną przedstawione relacje nakładów z Polityki Spójności do podstawowych kategorii ekonomicznych. Wystąpienie będzie także zawierało prezentację przestrzennych rozkładów (według powiatów) nakładów ponoszone ze środków Polityki Spójności i relacje tych nakładów do wskaźników dynamiki rozwoju układów terytorialnych. Na podstawie ocen samorządów terytorialnych oraz innych danych zostanie zaprezentowana ocena roli środków Polityki Spójności w rozwoju kraju, z wyróżnieniem tzw. efektów podażowego oraz popytowego. Przedstawione analizy posłużą do sformułowania zaleceń pod adresem

sposobów wykorzystania środków Polityki Spójności w obecnym okresie programowania, a także na temat założeń Polityki Spójności i sposobów jej realizowania w krajach członkowskich UE.

Słowa kluczowe: Polityka Spójności, rozwój regionalny, Polska.

Territorial impacts of the Cohesion Policy in Poland: preliminary evaluations

The end of the programming period 2007-2013 (the spending within the Cohesion Policy has been continued until 2016) allows for undertaking preliminary evaluations of the importance of this policy for the development of the country and its territorial systems. The paper will be present general relationships between the expenditure of Cohesion Policy in Poland and basic economic categories on the territorial level. The presentation will also provide an examination of spatial distributions (by districts) of the expenditure incurred within the Cohesion Policy and the relationship of these inputs to the development indicators of the territorial systems. Based on opinions expressed by local governments and other data, the role of Cohesion Policy in the development of the country will be assessed, with distinction between the so-called supply-side and demand-side effects. The results of these analyses will allow for formulation of recommendations towards the principles and implementations of the Cohesion Policy in the current programming period.

Keywords: Cohesion Policy, regional development, Poland.

Lucyna Grabowska, mgr

Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu

Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego powiatu chodzieskiego jako instrument kreacji wizerunku

Celem artykułu jest przedstawienie strategii powiatu chodzieskiego i jej wpływu na wizerunek, a także próba ocena skuteczności tego instrumentu jako kreacji wizerunku. Celem głównym strategii, a zarazem najbardziej ogólnym i perspektywicznym jest dążenie samorządu do osiągnięcia stanu powiatu zdefiniowanego w społecznie wykreowanej wizji jego rozwoju. W artykule zostaną przedstawione badania zrobione wśród mieszkańców powiatu dotyczące najważniejszych społecznie obszarów tematycznych do których cele strategiczne powinny się odnosić. Zostaną również opisane cele strategiczne, a także ich wpływ na wizerunek powiatu. Strategia jest projekcją przyszłości zadeklarowanej w wizji i w wywodzących się z niej celach, do urzeczywistniania których samorząd powiatowy, w partnerstwie z innymi podmiotami, będzie dążył, podejmując określone sposoby działania wyznaczone, w misji i scenariuszu realizacyjnym strategii oraz dokonując przekształceń obecnego stanu powiatu w oczekiwany. Podjęta zostanie próba oceny strategii jako instrumentu kreacji wizerunku powiatu.

Słowa kluczowe: strategia, rozwój, wizerunek.

KOD JEL: A11, A14

Strategy of social and economical development of Chodzież county as the instrument of creating the positive image

The aim of the article is to present the strategy of Chodzież county and its influence on the county's development, as well as the attempt to assess the effectiveness of this instrument in creating the positive image. The main aim of the strategy, which is also very general and perspective, is the local authorities' eagerness to achieve the county's development position which has been socially created and accepted. In the article there will be presented the survey, which has been carried out among the county's citizens, which involves the most vital thematic area, to which strategic goals should apply. There will also be strategic goals described and its influence on county's image. The strategy is the projection of the future which has been declared in the vision and goals. The local authorities will endeavor to fulfill the goals together with other subjects, by taking certain actions previously appointed in the mission and realization scenario of the strategy, as well as by transforming the present county's condition into the expected one. There will also be an attempt to assess the strategy as the instrument of creating the county's positive image.

Keywords: strategy, development, image.

KOD JEL: A11, A14

Wojciech Hasik, dr

Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu

Rola państwa w budowaniu kapitału społecznego i innowacyjności

Badania empiryczne wskazują na istnienie wyraźnej korelacji pomiędzy wzrostem gospodarczym krajów i regionów a identyfikowanym kapitałem społecznym. Z drugiej strony współcześni ekonomiści polscy coraz bardziej jednoznacznie wskazują, że konieczna jest zmiana paradygmatu rozwoju gospodarki polskiej z konkurencji kosztowej na wzmocnienie innowacyjności. Zarówno państwo polskie jak i Unia Europejska podejmują wiele wysiłków organizacyjnych, politycznych i finansowych ukierunkowanych na wzrost innowacyjności i wzmocnienie kapitału społecznego. Autor podsumowuje związki pomiędzy kapitałem społecznym i poziomem innowacyjności społeczeństw. Natomiast kluczowy jest związek obu tych zjawisk społecznych ze wzrostem gospodarczym. Autor podejmuje próbę zdefiniowania barier innowacyjności i rozwoju kapitału społecznego we współczesnej Polsce i w tym kontekście poddaje krytyce kierunki działań podejmowanych przez administrację UE i Polski. Jednocześnie stawia tezę o najpilniejszych kierunkach działań należących wyłącznie do domeny organów państwa, które mogą w rzeczywisty sposób wzmocnić budowę kapitału społecznego i innowacyjności w Polsce.

Słowa kluczowe: kapitał społeczny, innowacyjność, bariery rozwoju gospodarczego.

KOD JEL: O31

The role of the State in the development of social capital and innovativeness

The empirical studies bring clear evidence of correlation between economic development of countries and regions and their identified social capital. On the other hand, the contemporary Polish economists claim that Poland needs a change of paradigm of its domestic economy development from exploitation of cost competitiveness into innovation based economy. Administrations of both UE and Poland put a lot of organizational, financial and political effort aimed at development of innovativeness of European and Polish economies and enhancing social capital. Author concludes on the relations between social capital and innovativeness of societies and, which is the main topic of this paper, the connection between these phenomena and economic development. The author identifies the barriers of innovativeness and social capital development in contemporary Poland and in this context he questions the actions and effort taken by UE and Polish administrations. On the other hand, he puts forward a thesis regarding initiatives remaining solely subject to the competency of the State administration which should be most urgently undertaken in order to eliminate the real barriers of social capital development and to enhance innovativeness of Polish economy.

Keywords: social capital, innovativeness, economic development barriers.

JEL CODE: O31

Katarzyna Hawran, mgr

Uniwersytet Szczeciński

Kooperatywa energetyczna – „zielone” spółdzielnie, jako innowacyjne i konkurencyjne podejście w wykorzystaniu alternatywnych źródeł energii

Zielona energia jest dziś priorytetem dla wszystkich państw Unii Europejskiej oraz gospodarek światowych. Wynika to ze wzrostu świadomości społeczeństwa, które coraz częściej myśli o przyszłości nie tylko swojej, ale przyszłych pokoleń. Wspieranie zrównoważonego rozwoju, bezpośrednio przyczynia się do poprawy środowiska naturalnego. Dlatego szczególnie istotne są alternatywne źródła energii, oraz ich propagowanie wśród lokalnej społeczności. Takie działania przyczyniają się nie tylko do poprawy środowisk, a ale również do racjonalnego i ekonomicznego wykorzystywania zielonej energii. Rosnąca liczba prosumentów powodują, że coraz częściej mamy do czynienia z tworzeniem „zielonych” spółdzielni. Zrzeszonym prosumentom o wiele łatwiej negocjować z dużymi koncernami czy lokalnymi władzami, którym zależy na pozyskiwaniu energii odnawialnej. To zaś wpływa na wzrost znaczenie i konkurencyjności spółdzielni, która dzięki innowacyjności rozwiązań może czerpać korzyści. W niniejszym artykule zostanie przedstawiona idea „zielonych” spółdzielni jak równie, czynniki sprzyjające ich powstawaniu oraz bariery rozwoju.

Słowa kluczowe: „zielone” spółdzielnie, odnawialne źródła energii, prosument.

KOD JEL: O35, P13, Q20

Cooperative Energy – "green" cooperatives, as an innovative and competitive approach in the use of alternative energy sources

Green energy is now a priority for all EU Member States and global economies. This is due to the increase of public awareness, which are increasingly often he thinks about the future of not only his, but of future generations. Supporting sustainable-able development, directly contributes to the improvement of the environment. It is therefore particularly important are the alternative sources of energy, and the promotion of local food-communities. Such action not only contribute to improving the environment, but also a rational and economic use of green energy. A growing number of prosumers causing that more and more often we are dealing with the creation of "green" cooperative. Affiliated prosumers much easier to negotiate with large corporations or local authorities, which depends on attracting renewable energy. This in turn affects the growth and competitiveness of the importance of cooperatives, which, thanks to innovative solutions can benefit. This article presents the idea of "green"co-operatives as well as factors conducive to the formation and development barriers.

Keywords: “green” cooperative , renewable energy sources, prosumer.

JEL CODE: O35, P13, Q20

Anatolii Hrynenko, Professor, PhD

Volodimir Kirilyuk, MA

Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman, Kiev, Ukraine

The state as the basic institution of improving social cohesion

The aim of the article is to research the process of enhancing social cohesion. The main approaches to social policy of the state that enables it to influence the level of social cohesion are covered. In modern conditions social policy is universal, necessary and functionally important area of social life, especially for improving social cohesion. Main directions of the implementation of state social policy in the context of social cohesion have been researched. Changes in the policy of citizens' incomes, sector of employment, health, education, culture, housing sectors of state social policy are highlighted. The main factors of the increase of the level of social cohesion in Ukraine have been analysed.

Keywords: state, social policy, social cohesion.

JEL CODE: H50, O15, A12, A14

Państwo jako podstawowa instytucja podniesienia poziomu spójności społecznej

W artykule omówiono rolę państwa w procesie wzmacniania spójności społecznej. Ukazano główne podejścia do polityki społecznej, poprzez które państwo może rzeczywiście wpłynąć na poziom spójności społecznej. Polityka społeczna w nowoczesnych warunkach jest powszechną, niezbędną i funkcjonalnie ważną dziedziną życia społecznego, zwłaszcza dla poprawy spójności społecznej. Zbadano podstawowe kierunki polityki społecznej w kontekście spójności społecznej. Skupiono uwagę na zmianach w polityce społecznej odnośnie do dochodów ludności, sfer: zatrudnienia, zdrowia, edukacji, kultury,

mieszkalnictwa. Przeanalizowano główne czynniki zwiększające poziom spójności społecznej na Ukrainie.

Słowa kluczowe: państwo, polityka społeczna, spójność społeczna.

KOD JEL: H50, O15, A12, A14

Michael Irobi, mgr

Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu

Rola państwa w kształtowaniu ładu społeczno-gospodarczego

Podstawowe zmartwienia współczesnych państw dotyczą efektywności gospodarowania, utrzymania ładu społeczno-ekonomicznego i skutecznych metod rozwiązywania problemów społecznych. Prowadzenie efektywnej polityki socjoekonomicznej stało się przyczyną bólu głowy rządzących poszczególnymi państwami z powodu narastania różnego rodzaju takich zjawisk w społeczeństwach. Te zjawiska: bezrobocie, ubóstwo, niepełnosprawność wśród ludności, bezdomność czy różnego rodzaju patologie są obserwowane w miarę rozwoju postępu technologicznego, gospodarczego i technicznego różnych państw świata. To zmusza państwa do bezustannego zauważania jak i zajmowania się tymi zjawiskami. W tym artykule argumentuje się, że rozwój jest zasadniczo kwestią polityczną. Jest iluzoryczne opracowanie dobrego zarządzania, jako niezależnego od formy polityki i rodzaju stanu, które jako jedyne może wygenerować, utrzymać i zapewnić ochronę. Będziemy posługiwać się głównie przykładami dotyczącymi krajów trzeciego świata.

Słowa kluczowe: ubóstwo, niepełnosprawność wśród ludności, bezdomność, efektywność gospodarowania.

KOD JEL: 016, P34, P43

The role of the State in shaping the socio-economic governance

The basic problem of contemporary States apply to management efficiency, maintaining both the socio-economic governance and effective methods of solving social problems. Conducting effective socioeconomic policy has become a cause of headache that govern individual Member States because of the build-up of various kinds of such phenomena in the society. These phenomenon: unemployment, poverty, disability among the population, homelessness or various pathologies are more and more easily observable with the development of technological, economical and technical progress of the various countries of the world. This forces the Member States to the continuous monitoring and dealing with these phenomena. This article argues that development is essentially a political issue and that it is illusory to conceive of good governance as independent of the forms of politics and type of state which alone can generate, sustain and protect it. We will use mainly examples from the third world countries.

Keywords: poverty, disability among the population, homelessness, governance efficiency.

JEL CODE: 016, P34, P43

Agnieszka Jakubowska, dr

Politechnika Koszalińska

***Kapitał zdrowia jako czynnik wzrostu społeczno-gospodarczego – sytuacja Polski
w kontekście epidemii chorób przewlekłych***

Zasadniczym celem artykułu jest ukazanie choroby jako czynnika ograniczającego potencjał kapitału ludzkiego w gospodarce. Przedstawione zostało zróżnicowanie parametrów opisujących poziom niezdolności do pracy, absencji i przedwczesnej umieralności zasobów pracy wskutek chorób przewlekłych. W części empirycznej dokonano analizy sytuacji polskiej gospodarki na tle gospodarek UE.

Słowa kluczowe: kapitał zdrowia, kapitał ludzki, wzrost gospodarczy, utracona produktywność, choroby przewlekłe.

KOD JEL: 14, I15, J24

***Health capital of as a factor of socio-economic growth – a Polish perspective in the context
of an epidemic of chronic diseases***

The main objective was to investigate the impact of disease on loss human capital productivity. The paper presents the differentiation of parameters describing the level of incapacity for work, absenteeism and premature mortality of labour resources as a result of chronic diseases. Shows the situation of the Polish economy against the background of EU economies.

Keywords: health capital, human capital, economic growth, lost productivity, chronic diseases.

JEL CODE: I14, I15, J24

Karina Jędrzejowska, dr

Uniwersytet Warszawski

Nacjonalizm ekonomiczny – pojęcie i ewolucja

Chociaż nacjonalizm ekonomiczny stanowi istotny czynnik determinujący realizację polityki gospodarczej wielu państw, zjawisko to wydaje się stosunkowo mało zbadane na gruncie ekonomii politycznej. Nacjonalizm ekonomiczny kojarzy się w pierwszej kolejności z polityką gospodarczą końca XIX i początku XX wieku. Jest to również swoista podstawa ideologiczna dla merkantylistycznej strategii rozwoju tzw. tygrysów azjatyckich. Pomimo

liberalizacji systemów gospodarczych, seria kryzysów finansowych ostatnich dekad doprowadziła do swoistego renesansu nacjonalizmu ekonomicznego. Nacjonalizm ekonomiczny, zazwyczaj będący elementem strategii rozwoju danego państwa, może w istotny sposób wpływać na rozwój danej gospodarki. Charakterystyczne dla nacjonalistycznych działań dążenie do zachowania autonomii i maksymalizacji zysków może przy tym przyczyniać się do powstawania konfliktów. Celem niniejszego artykułu jest analiza pojęcia nacjonalizmu ekonomicznego jak też jego wpływu na rozwój wybranych państw i gospodarkę światową.

Słowa kluczowe: nacjonalizm ekonomiczny, merkantylizm, strategia rozwoju.

KOD JEL: F52

Economic Nationalism – Concept and Evolution

Although economic nationalism constitutes an important determinant of economic policy in many countries, this phenomenon appears to be relatively under-investigated within the political economy. Economic nationalism is primarily associated with economic policies of the late nineteenth and early twentieth century. It also provides an ideological basis for the mercantilist-oriented development strategy the East Asian tigers. In spite of the liberalization of the economic systems, a series of financial crises of the last decades has led to a renaissance of economic nationalism. Economic nationalism, constituting an element of a country's development strategy, can significantly affect its economic development. Nationalistic policies are focused on preserving autonomy and maximizing country's (nation's) wealth, and given that their implementation can lead to the emergence of economic. The purpose of this article is to analyze the concept of economic nationalism as well as its impact on the development of selected countries and the world economy.

JEL CODE: F52

Keywords: economic nationalism, mercantilism, development strategy.

Baha Kalinowska-Sufinowicz, dr hab.

Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu

Płeć i miejsce zamieszkania jako wyróżnik sytuacji na polskim rynku pracy w latach 2003-2016

Celem artykułu jest zbadanie zróżnicowania sytuacji kobiet i mężczyzn na rynku pracy w zależności od miejsca zamieszkania w Polsce w latach 2003-2016. Płaszczyznami analizy są takie mierniki rynku pracy, jak: współczynnik aktywności zawodowej, wskaźnik zatrudnienia i stopa bezrobocia. Struktura opracowania jest następująca. W pierwszej kolejności przedstawiono kształtowanie się współczynnika aktywności zawodowej, wskaźnika zatrudnienia i stopy bezrobocia w Polsce w latach 2003-2016 w ujęciu kwartalnym z podziałem na płeć i miejsce zamieszkania. Następnie rozważania skoncentrowano na nierównościach płci występujących ze względu na miejsce zamieszkania w sferze

aktywności zawodowej, zatrudnienia oraz bezrobocia. Na zakończenie zaprezentowano wnioski.

Słowa kluczowe: nierówności płci, płeć, miejsce zamieszkania, kobiety, mężczyźni, miasto, wieś.

KOD JEL: J11, J21, J70

Sex and Place of Residence as Determinants of Situation on the Polish Labour Market in the Years 2003-2016

The goal of the article is to explore the differentiation of the situation of women and men on the labour market depending on the place of residence in Poland in the years 2003-2016. The ground of the analysis are such measures of labour market as: activity, employment and unemployment rates. The structure is as follows. At the beginning forming of activity, employment and unemployment rates in Poland in 2003-2016 will be shown quarterly by sex and place of residence. Then considerations focused on gender inequalities that occur due to the place of residence in the sphere of economic activity, employment and unemployment. At the end conclusion was presented.

Keywords: gender inequalities, sex, place of residence, women, men, urban areas, rural areas.

JEL CODE: J11, J21, J70

Sławomira Kańduła, dr

Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu

Wzrost „przestrzeni fiskalnej” jako wyzwanie współczesnej polityki budżetowej państwa

Wydatki budżetowe są głównym instrumentem wykonywania zadań państwa. Cechą struktury wydatków budżetu państwa w Polsce jest wysoki udział wydatków sztywnych (prawnie zdeterminowanych). Ich przeciwieństwem są wydatki elastyczne umożliwiające finansowanie nowych wyzwań stojących przed państwem. W artykule podkreśla się potrzebę przeprowadzenia reform zwiększających „pole” podejmowania w miarę swobodnych decyzji w ramach polityki budżetowej oraz omawia się sposoby uelastycznienia wydatków budżetu państwa.

Słowa kluczowe: budżet państwa, polityka budżetowa, wydatki sztywne, wydatki elastyczne.

KOD JEL: H50, H61

The increase in "fiscal space" as a challenge to the state's contemporary fiscal policy

Public expenditures are the main tool for performing the allocation function of the public finance. The structure of public expenditures in Poland is characterized by a relatively high share of fixed expenditures. They are the opposite of flexible expenditures used for funding

new challenges which the government has to face. The paper emphasizes the need for carrying out reforms to expand the "space" for free decision making with regards to the budgetary policy. It also discusses methods of increasing the flexibility of the state budget expenditures.

Keywords: state budget, budget policy, fixed expenditures, flexible spending.

JEL CODE: H50, H61

Krzysztof Kaszuba, dr

Polskie Towarzystwo Ekonomiczne Oddział w Rzeszowie

Klaster Dolina Lotnicza w locie za Washington Aerospace Partnership

W artykule dokonano analizy rozwoju klastra lotniczego „Dolina Lotnicza” zlokalizowanego głównie na Podkarpaciu, w południowo-wschodniej Polsce. Zaprezentowano jego wpływ na gospodarkę regionu, aktywność eksportową przedsiębiorstw, poziom kapitału społecznego oraz główne źródła sukcesu. W drugiej części tekstu omówiono strukturę podmiotów, członków klastra, ze szczególnym uwzględnieniem struktury przedsiębiorstw. Przedstawiono pozycję firm klastra „Dolina Lotnicza” wśród największych przedsiębiorstw na Podkarpaciu w takich kategoriach jak: przychody ze sprzedaży, eksport, zatrudnienie. W trzeciej części, dla porównania, przedstawiono skalę działania i efekty ekonomiczne klastra Washington Aerospace Partnership w Stanach Zjednoczonych ze szczególnym uwzględnieniem wpływu przedsiębiorstw klastra na rynek pracy i dochody stanu Washington.

Słowa kluczowe: klaster, rozwój regionalny, internacjonalizacja gospodarki.

KOD JEL: O25, O35, O43

Aviation Valley cluster on the fly for Washington Aerospace Partnership cluster

The article analyses the development of the aerospace cluster “Aviation Valley” localized mainly in Podkarpacie, a region in the southeast of Poland. The paper examines the effect of the cluster on the region, its export activity, social capital and main sources of success. The second part of the paper focuses on the structure of entities, members of the cluster, with a particular attention to the business structure and position of the companies of the “Aviation Valley” cluster among the largest companies in the Podkarpackie region in such categories as: sales revenue, export and employment. The third part of the paper, for a comparison, shows the scale and economic effects of the Washington Aerospace Partnership aviation cluster in the United States in Washington (state) and its impact on the labour market and the income of Washington.

Keywords: clusters, regional development, internationalization of the economy.

JEL CODE: O25, O35, O43

Jerzy Kaźmierczyk, dr

Tyumen State University, Rosja

Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu, Polska

***Regionalne i krajowe rynki pracy Polski i Rosji. Stan obecny i perspektywy rozwoju.
Przykład Województwa Lubuskiego i regionu Tyumeńskiego***

Zarówno krajowe, jak i lokalne rynki pracy ulegają zmianom pod wpływem polityki gospodarczej państwa. Celem niniejszego artykułu jest analiza wpływu polityki gospodarczej na krajowy i regionalny rynek pracy w Polsce i w Rosji oraz wskazanie podobieństw i różnic w tym zakresie. W tym celu wykorzystano makroekonomiczne dane dotyczące rynku pracy i na ich podstawie zbudowano cztery modele ekonometryczne, na poziomie krajowym i regionalnym, oddzielnie dla Polski i Rosji oraz województwa Lubuskiego i regionu Tyumeńskiego. Artykuł składa się ze wstępu, teoretycznej analizy wpływu polityki gospodarczej na rynek pracy, charakterystyki wykorzystanej metody badawczej, dyskusji otrzymanych wyników oraz wniosków. Otrzymane wnioski sugerują duże znaczenie polityki gospodarczej realizowanej na poziomie danego państwa dla podstawowych wskaźników zatrudnienia i bezrobocia.

Słowa kluczowe: rynek pracy, zatrudnienie, polityka rynku pracy, region.

KOD JEL: E00, E6, J01, J08, H1, H7

Regional and national labor markets of Poland and Russia. Current status and prospects of development. Lubuskie Province and Tyumen region examples

Both national and local labor markets are changing under the influence of economic policy. The purpose of this article is to analyze the impact of economic policies on national and regional labor markets in Poland and Russia and to identify the similarities and differences in this aspect. For this purpose, we used macroeconomic data on the labor market and on that basis four econometric models were built, at national and regional level, separately for Polish and Russian economies, and Lubuskie and Tyumen regions. The article consists of an introduction, a theoretical analysis of the impact of economic policy on the labor market, the characteristics of the methodology applied, a discussion of the results and conclusions. The resulting findings suggest the importance of economic policies implemented at the national level, for the basic indicators of employment and unemployment.

Keywords: labor market, employment, labor market policy, region.

JEL CODE: E00, E6, J01, J08, H1, H7

Lidia Kłos, dr

Uniwersytet Szczeciński

***Wybrane uwarunkowania środowiskowe zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich
województwa zachodniopomorskiego***

Idea zrównoważonego rozwoju odgrywa istotną rolę w polityce państw i samorządów terytorialnych. W koncepcji zrównoważonego rozwoju szczególną uwagę należy zwrócić na obszary wiejskie, gdyż stanowią one ponad 90% powierzchni Polski i mają znaczący wpływ na stan całego środowiska naszego kraju. Warunki przyrodnicze: lasy, wody, trwałe użytki zielone i nieużytki oraz warunki społeczno-gospodarcze: struktura obszarowa i władanie ziemią stanowią uzasadnienie wprowadzenia zrównoważonego rozwoju. Celem artykułu jest przedstawienie wybranych uwarunkowań środowiskowych na obszarach wiejskich województwa zachodniopomorskiego. Jako metodę badań wykorzystano analizę dostępnych danych z Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Głównego Urzędu Statystycznego i Banku Danych Lokalnych oraz literatury z zakresu badanego przedmiotu.

Słowa kluczowe: zrównoważony rozwój, obszary wiejskie, środowisko.

KOD JEL: Q25, Q20, R11

Selected environmental determinants of sustainable development of the rural areas in the West Pomerania

The idea of sustainable development plays a major role in the state and local government policy. In the concept of sustainable development particular attention should be paid to rural areas. In the Poland 90% of the areas are rural areas and because of it, those are a shave significant impact on the whole environmental condition of our country. Natural conditions like: forests, water, permanent grassland or wasteland and socio-economic conditions like: area structure or land possession explain why the sustainable development was entering. Aim of this paper is presents couple of selected environmental determinants of the rural areas in the West Pomerania. The article used analysis of available data from Ministry of Agriculture and Rural Development, Central Statistical Office of Poland, Local Data Bank as the research method and literature from subject of study.

Keywords: sustainable development, rural areas, environment.

JEL CODE: Q25, Q20, R11

Kazimierz Albin Kłosiński, prof. KUL dr hab.

Katolicki Uniwersytet Lubelski

Szwedzkie państwo dobrobytu

Referat przedstawia istotę – zasadnicze cechy – szwedzkiego państwa dobrobytu na tle nordyckiego modelu państwa dobrobytu oraz nordyckiego konsensusu rozwoju społeczno-gospodarczego.

Słowa kluczowe: szwedzkie państwo dobrobytu, nordycki model państwa dobrobytu, nordycki konsensusu.

KOD JEL: O1, I18, I28, I38

The Swedish state of prosperity

The report represents the essence – the essential of the feature – the Swedish state of prosperity, representing them on background Nordic's model of the state prosperity and the Nordic consensus of the social and economy development.

Key words: the Swedish state of prosperity, Nordic's model of the state prosperity, Nordic consensus.

JEL CODE: O1, I18, I28, I38

Magdalena Knapińska, prof. nadzw. UEP dr hab.

Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu

Polityka gospodarcza państwa w dziedzinie zatrudnienia i rynku pracy

Celem artykułu jest próba uporządkowania dorobku literaturowego w zakresie definiowania polityki gospodarczej, jako przejawu aktywności państwa w gospodarce. Szczególną uwagę należy zwrócić na stosunki pracy, a zatem na rolę jednostki ludzkiej w gospodarce polegającą na pozyskiwaniu dochodów z pracy. Państwo odgrywa tu nadal dość istotną rolę, kształtując zarówno warunki zatrudniania pracowników, jak i wynagradzania – regulując poziom płacy minimalnej. Te uwarunkowania skłaniają do podjęcia próby analizy dorobku teoretycznego z zakresu zarówno ogólnie pojmowanej polityki gospodarczej, jak i polityki zatrudnienia i rynku pracy.

Słowa kluczowe: makroekonomia, polityka gospodarcza, zatrudnienie, rynek pracy.

KOD JEL: J58

State Economic Policy on Employment and Labor Market

The goal of the elaboration is an attempt to organize the achievements of literature in defining economic policy as a manifestation of the state activity in economy. Particular attention should be paid to labor relations, and therefore a role of an individual person in economy consisting in earning income from work. The state still plays a very important role in shaping both the conditions of employment of workers and their remuneration by adjusting the minimum wage. These conditions encourage undertaking an analysis of theoretical achievements in the fields of both generally conceived economic policy and employment and labor market policy.

Key words: macroeconomics, economic policy, employment, labor market.

JEL CODE: J58

Anatolii Kolot, Professor, PhD

Oksana Poplavska, PhD

Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman, Kiev, Ukraine

Government and business: the search for new forms of cooperation

The aim of the article is a study of changes in relations between business and government and yours new mission – sustainable development. Authors have to include this questions in your researches because they see more problems with cooperation in globalization, financial crisis, as well as statements regarding the failure of the new role of business and the governments to the social sphere, the definition of the spheres of influence of various market agents. Researchers used methods: analysis, comparison, interdisciplinary approach. The article includes research results in new configuration on marketplace – government – organization (business). Authors presented new vision to latest role every institute and their partnership for sustainable development. The study proves that the relationship is undergoing profound between the main institutions of the modern economic system and multi-vector changes with no clear evaluation yet. There is every reason to believe that today is the establishment of new content and configuration triad "market – the government – organization (business)". This triad clearly revealed the new role of business organizations in enhancing their contribution to solving the problems of sustainable economic and social development. Opinions and concepts contained in this article indicate that it is a business and created his have become the leading element in the mechanism of coordination of private and public interests and to ensure sustainable development. The authors convince that the new interpretation requires a modern place and role of the state in ensuring sustainable development.

Keywords: sustainable development, social sector, private-public partnership.

JEL CODE: L32

Państwo i biznes: w poszukiwaniu nowych form kooperacji

Celem artykułu jest analiza zmian w relacjach między biznesem a państwem i ich nowej misji – zrównoważonego rozwoju. Autorzy uważają, że należy włączyć te pytania do badawczych poszukiwań, ponieważ zauważają coraz więcej problemów ze współpracą w sferze globalizacji, kryzysu finansowego, a także brak określenia nowej roli biznesu i państwa w sferze społecznej, definicji sfer wpływu różnych czynników rynkowych. Zastosowano metody analizy, porównania i interdyscyplinarnego podejścia. W artykule rozważono problemy nowej konfiguracji społecznego fenomenu: rynek – państwo – organizacje (biznes), przedstawiono autorskie spojrzenie na współczesną rolę każdej z instytucji, ich współdziałanie w procesie zapewnienia zrównoważonego rozwoju. Szczególną uwagę zwraca się na nową rolę biznesu w sferze społecznej. Autorzy przekonują, że nowej interpretacji wymaga współczesna rola i miejsce państwa w zabezpieczeniu zrównoważonego rozwoju.

Słowa kluczowe: rozwój zrównoważony, sektor społeczny, partnerstwo publiczno-prawne.

KOD JEL: L32

Joanna Kowalik, mgr

Uniwersytet Szczeciński

Partnerstwo publiczno-prywatne innowacyjnym rozwiązaniem dla polskiego sektora ochrony zdrowia

Artykuł został poświęcony tematyce innowacyjnego rozwiązania dla polskiego sektora ochrony zdrowia jakim jest partnerstwo publiczno-prywatne. W dzisiejszych czasach polska służba zdrowia boryka się z ogromnymi problemami finansowymi (brak środków na inwestycje i remonty, ograniczony dostęp do świadczeń zdrowotnych, niedostateczna promocja zdrowia), dlatego wartym rozważenia jest tematyka PPP jako innowacyjnego rozwiązania. Celem artykułu jest przedstawienie korzyści płynących ze współpracy pomiędzy podmiotem publicznym i partnerem prywatnym dla ochrony zdrowia. W artykule przeprowadzono dyskusję nad pojęciem innowacyjności jako wprowadzenie nowych technologii będących źródłem długoterminowej efektywności działania oraz dokonano analizy pojęcia partnerstwa publiczno-prywatnego na podstawie przeglądu literatury. Dodatkowa prezentacja studium przypadku dowiodła, że innowacyjne rozwiązanie przy współpracy z podmiotem prywatnym jest przydatne w polskim sektorze ochrony zdrowia.

Słowa kluczowe: innowacyjność, sektor ochrony zdrowia, partnerstwo publiczno-prywatne.

KOD JEL: H00, H41, O35

Public-private partnership an innovative solution for the Polish healthcare sector

The article is devoted to innovative solutions for Polish health care sector which is a public-private partnership. IN Nowadays Polish health service is struggling with huge problems financial (lack of funds for investments and repairs, limited access to health services, insufficient health promotion), so worth consider is the subject of PPP as an innovative solution. The aim of the article It is to present the benefits of cooperation between the entity the public and the private partner for health. In this article a discussion was held on the concept of innovation as the introduction of new technology as a source of long-term effectiveness and an analysis of the concept of public-private partnership on the basis of review of the literature. Additional presentation of the case study proved that an innovative solution in cooperation with the private entity is useful in the Polish healthcare sector.

Keywords: innovation, health sector, partnership public-private.

JEL CODE: H00, H41, O35

Barbara Kryk, prof. US dr hab.

Uniwersytet Szczeciński

Partnerstwa miejsko-wiejskie jako instrument polityki regionalnej

Wobec nowych wyzwań, jakie stoją przed Polską, polityka regionalna staje się jednym z najważniejszych elementów polityki rozwoju, w tym wobec obszarów problemowych.

Dotychczasowa polityka regionalna nie spełniła swoich funkcji, dlatego regiony poszukują nowych możliwości i potencjałów rozwojowych. Stąd w artykule przedstawiono partnerstwo miejsko-wiejskie jako nowy instrument polityki spójności, umożliwiający rozwiązywanie szeregu pilnych problemów i wykorzystanie możliwości endogenicznych w sposób bardziej efektywny niż działanie poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego. Punktem wyjścia były rekomendacje dotyczące ustanowienia i doskonalenia tego instrumentu w kontekście nowego paradygmatu rozwoju. Na ich tle scharakteryzowano partnerstwo miejsko-wiejskie, prezentując propozycję takiego partnerstwa w odniesieniu do obszaru funkcjonalnego w województwie zachodniopomorskim oraz wyzwania z tym związane.

Słowa kluczowe: partnerstwo miejsko-wiejskie, instrument polityki regionalnej.

KOD JEL: R58

Urban-rural partnership as an instrument of regional policy

In view of the new challenges faced by Polish, regional policy becomes one of the most important elements of development policy, including towards problem areas. The current regional policy is not to fulfill its functions, because the regions are looking for new possibilities and development potentials. Hence, the article presents the urban-rural partnership as a new instrument of cohesion policy for resolving a number of urgent problems and the use of endogenous capabilities in a more efficient manner than the performance of individual local government units. The starting point were recommendations on the establishment and improvement of this instrument in the context of the new development paradigm. Against this background characterized by urban-rural partnership, presenting a proposal for such a partnership in relation to the functional area in Western Pomerania and the challenges associated with it.

Keywords: urban-rural partnership, instrument of regional policy.

JELCODE: R58

Julia Krysztofiak, mgr

Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu

Ekonomiczna dostępność żywności w gospodarstwach domowych krajów Unii Europejskiej

Celem artykułu jest przedstawienie skali problemu ekonomicznego dostępu do żywności w państwach Unii Europejskiej (UE), m.in. przez zbadanie wielkości dochodów rozporządzalnych mieszkańców, udziału wydatków gospodarstw domowych na żywność oraz poziomu cen produktów żywnościowych. Choć powszechna jest opinia, że problem zapewnienia bezpieczeństwa żywnościowego w wymiarze ekonomicznym w wysokorozwiniętych krajach UE nie ma istotnego znaczenia, przeprowadzone badania dowiodły, że w 2014 roku niemal co dziesiąty mieszkaniec UE żył w poważnym niedostatku materialnym i z powodów finansowych nie mógł sobie pozwolić na spożywanie mięsa, ryb lub ich roślinnego ekwiwalentu co drugi dzień.

Słowa kluczowe: bezpieczeństwo żywnościowe, dostępność ekonomiczna żywności.

KOD JEL: O15, D12, Q11

Economic access to food in the European Union countries households

The aim of this article is to present the scale of the economic access to food problem in the European Union countries, amongst all, by determining the disposable incomes of European Union (EU) households, the role of households' expenditure spent on food and the price level of food products. Despite the opinion, that the economics aspect of food security problem is not significant in highly developed EU countries, in 2014 almost every tenth inhabitant of the EU lived in a material deprivation and for financial reasons was not able to afford a meal with meat, chicken, fish (or vegetarian equivalent) every second day.

Keywords: food security, economic access to food.

JEL CODE: O15, D12, Q11

Jarosław Kuczer, prof. UZ dr hab.

Uniwersytet Zielonogórski

"L'économiedu bon plaisir". Wpływ myśli etatystycznej na organizację życia administracyjno-ekonomicznego Śląska doby habsburskiej (1525-1740)

W wielu nurtach nauk humanistycznych, zwłaszcza naukach politycznych i ekonomicznych (choć i badań nad kulturą) przejawia się wątek analizy wpływu myśli etatystycznej na funkcjonowanie społeczeństw. Celem, jak i w niniejszym artykule, jest unaocznienie i uwypuklenie zjawisk współczesnych, poprzez dociekania nad ich genezą i charakterem, traktowanym – zwłaszcza przez badaczy austriackich i brytyjskich – jako niezmienny. Pochylenie się nad tematyką śląską tego problemu wynika z kilku stałych. Po pierwsze jest to jedna z prowincji Świętego Cesarstwa Rzymskiego Narodu Niemieckiego, której w badaniach nad historią prawa przypisuje się cechy państwa *par excellence*. Po drugie w omawianym okresie była to najdalej z pośród innych wysunięta na wschód Europy struktura ekonomiczna, która ulegała polityce etatystycznej wzorowanej na dokonaniach francuskich. Po trzecie, Śląsk uległ jej ostatni w Europie, a więc przyjął jej "najdoskonalszą", dobrze wypracowaną, formę. W artykule analizie poddano kwestie organizacji i rozwoju centralnych struktur administracji publicznej oraz ich wpływ na etatyzm ekonomiczny, według schematu:

1. Programowe podstawy etatyzmu na Śląsku,
2. Realizacja założeń przez tworzenie urzędów centralnych,
3. Przejmowanie najwyższych urzędów o charakterze ekonomicznym przez ludzi cesarskich,
4. Nadawanie największych majątków ludziom związanym z polityką Wiednia,
5. Nowości z zakresu polityki skarbowej,
6. Ekonomiczne przesłanki cementowania hierarchii społecznej.

Taki układ związany jest z chronologiczną wartością zmian. Przy prowadzeniu eksplanacji najlepiej sprawdziła się metoda synchronistyczna, genetyczna, filologiczna, ewolucyjna, socjologiczna, elementy metod porównawczej, progresywnej, retrogresywnej oraz *argumentum ex silentio*.

Słowa kluczowe: etatyzm, Śląsk, administracja, ekonomia, Święte Cesarstwo Rzymskie Narodu Niemieckiego, arystokracja.

"L'économie du bon plaisir." The Impact of Statism on the Organization of Administrative and Economic Life of Silesia during the Habsburg Era (1526-1740)

In many human sciences, especially political science and economics (and cultural research as well) shows up many analysis of the impact of the statism (etatism) on the functioning of the societies. The aim, as well as in this article is to show and to highlight contemporary phenomena of this kind of doctrine, through inquiry into their origins and character, treated – especially by Austrian and British researchers – as an unchangeable. Why Silesia? Why 1526-1740? It exists several constants. Firstly, it is a province of the Holy Roman Empire of the German Nation, treated in the studies of the history of the rights as state *par excellence*. Secondly, in the above mentioned period, it was the farthest from among the other, easternmost Europe's economic structure, which underwent statist policies modeled on the French achievements. Thirdly, Silesia has been the last in Europe, and so it was accepted here "the most perfect", in practice well worked out and well distorted, form. The article analyzes the issues of organization and development of the central public administration structures and their impact on economic statism, according to the scheme:

1. Ideological basis of statism in Silesia,
2. Implementation through the creation of central offices,
3. Taking the highest offices of an economic nature by Emperors adherents,
4. Giving the greatest land fortunes to the people involved in the politics of Vienna Court,
5. News from the fiscal policy agenda,
6. Economic basis of creation the new social order/hierarchy.

Such a system is related to the value of the chronological changes. In conducting explanation proved to be the best to use synchronic, genetic, philological, evolutionary, sociological methods and the elements of comparative, progressive and retrogressive and *argumentum ex silentio* methods as well.

Keywords: statism, Silesia, administration, economics, Holy Roman Empire of German Nation, aristocracy.

Eugeniusz Kwiatkowski, prof. dr hab., prof. zw. UŁ

Uniwersytet Łódzki

Podjęcie instytucjonalne w analizie rynku pracy

Przedmiotem artykułu jest kształtowanie się podejścia instytucjonalnego w ekonomicznej analizie rynku pracy. W analizie uwzględniono rozwój tego podejścia, poczynając od ekonomii klasycznej i neoklasycznej, poprzez szkołę historyczną i nurt tradycyjnego instytucjonalizmu, aż po współczesne ujęcia wykorzystujące osiągnięcia nowej ekonomii instytucjonalnej. W analizie ujęć współczesnych akcent położony jest na mechanizmy wpływu instytucji rynku na zmienne makroekonomiczne w okresach szoków ekonomicznych i występujących procesach dostosowawczych. Uwzględniono w analizie takie instytucje jak:

prawna ochrona zatrudnienia, rodzaj umów o pracę, płacę minimalną i zasiłki dla bezrobotnych.

Słowa kluczowe: rynek, pracy, instytucje, podejście instytucjonalne.

KOD JEL: E02, J01

An institutional approach in the labour market analysis

The paper is focused on the development of institutional approach in the economic analysis of the labour market. It is underlined in the analysis how this approach was developing in economic theory including classical and neoclassical economics, historical school, traditional institutionalism and modern theories based on new institutional economics. The emphasis in the modern approaches is put on the influence of labour market institutions on macroeconomic variables in the periods of economic shocks when adjustment processes occur. Such institutions are analysed as: employment protection legislation, types of employment contracts, minimum wage and unemployment benefits.

Keywords: labour market, institutions, institutional approach.

JEL CODE: E02, J01

Mirosława Kwiecień, prof. UE dr hab.

Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu

Ekonomia umiaru a sprawozdanie ze społecznej odpowiedzialności biznesu

Celem niniejszego artykułu jest prezentacja nowej formy informacji sprawozdawczej w kontekście ekonomii umiaru. Zawarte w tej publikacji rozważania stanowią swego rodzaju syntezę toczącej się w kraju oraz zagranicą debaty o zmianach w raportowaniu informacji o dokonaniach organizacji gospodarczej w kontekście utrzymania kapitału, co jest zgodne z nowym pragmatyzmem w ekonomii, czyli ekonomii umiaru, która oznacza w praktyce gospodarczej długofalowy rozwój społeczno-gospodarczy. Hipoteza artykułu sprowadza się do stwierdzenia, że rozwój teorii interesariuszy oraz ekonomii umiaru znajduje w rachunkowości odzwierciedlenie w nurcie tzw. sprawozdawczości społecznej odpowiedzialności. Podstawowymi metodami badawczymi zastosowanymi w artykule były metody działania poznawczego, czyli wnioskowania logicznego, krytycznej analizy literatury oraz metoda obserwacji. Przedmiotem rozważań jest raportowanie korporacyjne, czyli analiza rozwiązań stosowanych przez największe spółki odpowiedzialności publicznej notowane na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie. W artykule przedstawiono istotę ekonomii umiaru oraz teorii interesariuszy jako nowe wyzwania dla rachunkowości, a zwłaszcza dla sprawozdawczości.

Słowa kluczowe: ekonomia umiaru, teoria interesariuszy, koncepcje utrzymania kapitału, sprawozdanie ze społecznej odpowiedzialności biznesu.

KOD JEL: A13, M14

Title Economics of moderation and report of corporate social responsibility

The aim of this article, is to present a new form of reporting information in the context of Economics of moderation. Considerations included in this publication are the kind of synthesis of the ongoing debate in the country and abroad. This is debate about the changes in the reporting of information about the achievements of economic organization in the context of maintaining the capital, which is in accordance with the new pragmatism in economics - economics of moderation, which means in economic practice the long term socio-economic development. The hypothesis of the article can be enclosed as a statement, that the development of the theory of stakeholders or economics of moderation is reflected in accounting in mainstream of the so-called reporting of social responsibility. The basic methods of research used in the article were the methods of cognitive action, namely logical reasoning, critical analysis of the literature and observation method. The subject of discussion is the corporate reporting - analysis of solutions used by major companies of public responsibility listed on the GPW Stock Exchange in Warsaw. The article presents the essence of economics of moderation and the theory of stakeholders as new challenges for accounting, especially for reporting.

Keywords: economics of moderation, stakeholder theory, concepts of capital maintenance, report of corporate social responsibility.

JEL CODE: A13, M14

Daria Vasilievna Lazutina, Professor, PhD

Vladimir Aleksandrovich Davydenko, Professor, PhD

Tyumen State University, Russia

The role of the state in shaping socio-economic and financial-monetary order in Russia: contemporary challenges and problems

The article focuses attention on the fact that the modern economy of Russia is under phase a "low growth path" which cannot be overcome. The dynamics of Russia's GDP by half below the world average rate which by international standards means strengthening the technological gap with the rich countries (as a consequence the gap in living standards) while poor countries reduce it. The purpose of the study is to make analysis of these events. Research method basis of expert and statistical data. Given that three consecutive years (2014-2016) investments fell (a rate of 3.9%) and knowing that only investment creates a real basis for future development it becomes clear why Russia in the global economic environment moves closer to the poor countries. The basic reasons of the exhaustion of the drivers of economic growth lie in the immense growth of the state sector (in 2004 it accounted for 35% of GDP, in 2014 60% of GDP, in 2015 70% of GDP); the strange philosophy of the Ministry of Finance according to which the support for investment is not considered to be the highest priority; the fact that care incomes population are not included in the list of core values senior public administration. The article assesses the divergent actions of the various branches of government and the government of Russia.

Keywords: low growth path, the technological gap, basic reasons of the exhaustion of the drivers.

JEL CODE: M1, M2

Rola państwa w kształtowaniu społeczno-ekonomicznego i finansowo-monetarnego porządku w Rosji: współczesne wyzwania i problemy

Artykuł koncentruje się na tym, że współczesna gospodarka Rosji znajduje się na w fazie "ścieżki niskiego wzrostu", która nie może zostać przewyżczona. Dynamika PKB Rosji jest o połowę niższa od światowej średniej stopy wzrostu, co według standardów międzynarodowych oznacza wzmocnienie luki technologicznej w stosunku do krajów bogatych (a w konsekwencji luki w poziomie życia), podczas gdy kraje biedne redukują tę lukę. Celem badania jest analiza tych zagadnień. Metoda badawcza bazuje na danych eksperckich i statystycznych. Biorąc pod uwagę, że trzy kolejne lata (2014-2016) inwestycje spadały (o 3,9%) i wiedząc, że tylko inwestycje stwarzają realne podstawy dla przyszłego rozwoju staje się jasne dlaczego Rosja w globalnej sytuacji gospodarczej zbliża się do krajów ubogich. Podstawową przyczyną wyczerpania motorów wzrostu gospodarczego jest olbrzymi wzrost sektora państwowego (w 2004 roku było to 35% PKB, w 2014 roku 60% PKB, w 2015 roku 70% PKB) oraz dziwna filozofia Ministerstwa Finansów, zgodnie z którą wsparciu inwestycji nie jest przydzielany najwyższy priorytet a dochody ludności nie są ujmowane w wykazie podstawowych wartości dla administracji publicznej. W artykule dokonano oceny rozbieżnych działań podejmowanych przez różne organy władzy w Rosji.

Słowa kluczowe: ścieżka niskiego wzrostu, luka technologiczna, podstawowe przyczyny wyczerpania motorów wzrostu.

KOD JEL: M1, M2

The work was supported by the Russian Foundation for Humanities Fund, a project №16-030-00500. Tyumen State University.

Marek Leszczyński, prof. nadzw. UJK dr hab.

Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach

Ekonomiczny wymiar bezpieczeństwa

Kwestię wzajemnych relacji między systemem bezpieczeństwa a gospodarką narodową bada stosunkowo młoda subdyscyplina ekonomika bezpieczeństwa. Istotne pozostaje określenie współczesnych determinant bezpieczeństwa (w warunkach układu wielobiegunowego i szeregu zagrożeń o charakterze asymetrycznym) oraz rolę nauk ekonomicznych w podejmowaniu decyzji o charakterze strategicznym dla bezpieczeństwa narodowego

Słowa kluczowe: ekonomika bezpieczeństwa.

KOD JEL: H41, F52

The economic dimension of security

The issue of common relations between the security system and the national economy is examined by a relatively new subdiscipline - national security economics. It remains crucial to define the contemporary security determinants (in the conditions of a multipolar system and the array of threats with asymmetric nature) as well as the role of economic science in making strategic decisions for national security.

Key words: national security economics.

JEL CODE: H41, F52

Małgorzata Łatuszyńska, dr hab.

Shivan Fate, mgr

Uniwersytet Szczeciński

Metody analizy wpływu interwencji publicznych na poziom ubóstwa

W związku z dużą skalą zjawiska ubóstwa, które nieodłącznie towarzyszy życiu społecznemu oraz gospodarstwu, bardzo ważnym elementem polityki publicznej na wszystkich szczeblach (międzynarodowym, krajowym i regionalnym) jest podejmowanie działań mających na celu jego ograniczenie. Działania te mają charakter interwencji publicznych i docelowo powinny prowadzić do pozytywnej zmiany strukturalnej. Nie zawsze jednak tak się dzieje - zatem przed realizacją konkretnego działania wskazane jest dokonanie dogłębnej analizy efektów jego wdrożenia – zarówno krótko, jak i długookresowych. W praktyce, skutki realizacji interwencji publicznych są najczęściej oceniane ex post w drodze tzw. ewaluacji, która jest trudnym procesem, realizowanym przy zastosowaniu różnorodnych metod. Istotą tego procesu nie powinna być jednak wyłącznie konstatacja zdarzeń minionych, ale przede wszystkim znajomość skutków planowanych działań, dlatego niniejszy artykuł koncentruje się głównie na analizie ex- ante wpływu interwencji publicznych na poziom ubóstwa, a jego celem jest przegląd metod, które mogą być w niej zastosowane, ze szczególnym uwzględnieniem różnego rodzaju modeli.

Słowa kluczowe: ubóstwo, ocena efektywności interwencji publicznych.

KOD JEL: I3

Methods of analysis of the public interventions impact on poverty

Due to the large scale of the poverty phenomenon, a very important element of public policy at all levels (international, national and regional) is undertaking activities aimed at limiting this problem. These activities should ultimately lead to positive structural change. It does not always happen – so before the realization of a particular public intervention, it is advisable to make a thorough analysis of the effects of its implementation - both short and long term. In practice, the results of public intervention are mostly evaluated ex-post with the use of different methods. However, the essence of the evaluation process should not be only

observation of past events, but above all the acquaintance of effects of planned activities, so this article focuses mainly on the ex- ante analysis of public intervention impact on the level of poverty, and its purpose is to review the methods that can be used in this analysis, with particular emphasis on various types of models.

Keywords: poverty, analysis ex-ante of public intervention.

JEL CODE: I3

Natalia Malceva, PhD

Maria Timohina

Tyumen State University, Russia

The state's role in the development of youth entrepreneurship in Russia

The development of youth entrepreneurship is an important prerequisite for economic growth and socio-economic stability in the society. Extensive involvement of young people in entrepreneurial activity tends to reduce youth unemployment, as well as contributes to the creative potential and the implementation of innovative ideas in business practice. The problem consists that it is necessary to draw attention of society to questions of support of young entrepreneurs. A research purpose is studying of specifics of an entrepreneurship of the Russian youth, of difficulties and prospects of development of their business. General scientific and special methods became a methodological basis of work, namely: structurally functional method and method of the comparative analysis, analysis of documents, questioning and expert poll. In the article authors analyze Russian and foreign experience to promote business initiatives of young entrepreneurs. Particular attention is paid to the role of government in promote entrepreneurial activity of youth. The results of the survey of young entrepreneurs and experts revealed the main problems that limit the development of youth entrepreneurship and offer recommendations to overcome them.

Keywords: youth entrepreneurship, young entrepreneurs, government support.

JEL CODE: L260

Rola państwa w rozwoju przedsiębiorczości młodzieży w Rosji

Rozwój przedsiębiorczości młodzieży jest ważnym wstępnym warunkiem wzrostu gospodarczego i stabilności społeczno-ekonomicznej. Duże zaangażowanie młodych ludzi w działalność przedsiębiorczą przyczynia się do ujawnienia ich kreatywności i wprowadzenia innowacyjnych pomysłów w praktyce gospodarczej. Konieczne jest przyciągnięcia uwagi opinii publicznej do kwestii wsparcia młodych przedsiębiorców. Celem niniejszej pracy jest zbadanie specyfiki przedsiębiorczości rosyjskiej młodzieży, a także wyzwań i perspektyw jej rozwoju. Podstawę metodologiczną pracy stanowią ogólne i specjalne metody naukowe: metoda analizy funkcjonalnej, analiza porównawcza, analiza dokumentów, ankiety i wywiady eksperckie. W artykule poruszane są rosyjskie i zagraniczne doświadczenia promowania inicjatyw biznesowych młodych przedsiębiorców. Szczególny nacisk kładzie się na rolę

państwa w tworzeniu warunków, które promują przedsiębiorczość młodzieży. Na podstawie danych z socjologicznej ankiety młodych przedsiębiorców i ekspertów zidentyfikowano główne problemy, które ograniczają rozwój przedsiębiorczości młodzieży. Przedstawiono również zalecenia w celu ich przewyżczenia.

Słowa kluczowe: przedsiębiorczość młodzieży, młodzi przedsiębiorcy, wsparcie rządowe.

KOD JEL: L260

The work was supported by the Russian Foundation for Humanities Fund, a project №16-030-00500. Tyumen State University.

Anna Matysek-Jędrych, dr

Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu

Polityka makroostrożnościowa i bank centralny – małżeństwo z rozsądku?

Globalny kryzys finansowy wymusił redefinicję rozwiązań instytucjonalnych sieci bezpieczeństwa finansowego. Jedną z najszybciej wprowadzanych zmian jest korekta optyki nadzorczej z mikro na makroostrożnościową i uznanie banku centralnego za instytucję właściwą dla sprawowania tego nadzoru. Głównym celem artykułu jest analiza i ocena kwestii lokalizacji kompetencji w zakresie polityki makroostrożnościowej w banku centralnym. Cel ten realizowano na dwóch płaszczyznach. Po pierwsze, dokonano przeglądu argumentów za i przeciw lokalizacji polityki makroostrożnościowej w banku centralnym na gruncie teorii. Po drugie, przeprowadzono badania empiryczne o charakterze jakościowym, których celem była identyfikacja dominujących w krajach wysoko rozwiniętych rozwiązań instytucjonalnych w odniesieniu do kompetencji nadzorczych w wymiarze makroostrożnościowym. Dokonano również pogłębionej analizy tych krajów, które mają najdłuższe doświadczenia w realizowaniu polityki makroostrożnościowej.

Słowa kluczowe: bank centralny, polityka makroostrożnościowa, stabilność finansowa, ryzyko systemowe.

KOD JEL: E58, E61, G28

Macroprudential policy and central bank – a marriage of convenience?

The Global financial crisis caused redefinition of institutional arrangements in the financial safety net. One of the most popular change was correction of financial supervision optics, from microprudential to macroprudential and selection of central bank as a proper institution to perform the role of systemic financial supervisor. The main objective of this article is to analyze and critically assess the central bank's competences over macroprudential policy. This objective was realized on two dimensions. First, theoretical considerations showing pros and cons were analyzed. Second, the results of empirical qualitative research were presented. The main aim of that research was to identify tendencies in highly developed countries in relation to the location and character of macroprudential policy competences. Additionally, the countries with the longest 'history of macroprudential policy' were analyzed as case studies.

Keywords: central bank, macroprudential policy, financial stability, systemic risk.

JEL CODE: E58, E61, G28

Elżbieta Mączyńska, prof. dr hab.

Szkoła Główna Handlowa, prezes Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego

Gospodarka i państwo – zakorzenienie w relacjach społecznych

Przechodzenie od wzorca cywilizacji przemysłowej (od Tofflerowskiej II fali) do nowego, generowanego przez rewolucję informacyjną wzorca gospodarki, sprawia, że dochodzi do swego rodzaju regresji kulturowej, zjawiska kulturowego zakotwiczenia w starym systemie. Tego typu – opisywany w literaturze przedmiotu – *lock-in effect*, czyli efekt zamknięcia w dotychczasowych ramach i rozwiązaniach systemowych, stanowi barierę rozwojową. Przedstawiane w referacie studia literatury przedmiotu i badania potwierdzają potrzebę nowego wzorca kształtowania rzeczywistości społeczno-gospodarczej, wzorca inkluzyjnego, bardziej zakorzenionego społecznie. Jego podstawy i ramy są przedmiotem referatu.

Słowa kluczowe: inkluzywny system społeczno-gospodarczy, relacje społeczne, nierówności społeczne, dysfunkcje gospodarki.

Economy and state – rooting in the social relations

The transition from the pattern of industrial civilization (from Toffler's Second Wave) to a new, generated by the information revolution pattern of the economy makes a kind of cultural regression, a cultural phenomenon of anchoring in the old system. This type – described in the literature – *lock-in effect*, that is the effect of closing in the existing framework and system solutions, is a development barrier. Studies of literature and research presented in the paper confirm the need for a new pattern of development of socio-economic reality, inclusion pattern, more rooted in a society. Its fundamentals and frames are the subject of the paper.

Keywords: inclusion pattern, social relations, social inequality, economic dysfunction.

Paweł Mikołajczak, dr

Piotr Bajak, mgr

Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu

Czy warto rezygnować z OFE? Stopa zwrotu i ryzyko kapitałowej części systemu emerytalnego w Polsce w latach 1999-2013

Otwarte Fundusze Emerytalne są jednym z trzech filarów polskiego systemu emerytalnego zreformowanego w 1999 r. Comiesięczne składki pobierane z wynagrodzenia stanowią kapitał inwestowany przez Fundusz, głównie w obligacje skarbowe i akcje notowane na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie. Funkcjonowanie OFE na rynku kapitałowym może wiązać się zarówno z prawdopodobieństwem krótkoterminowego spadku wartości składek, jak i długoterminowym wzrostem ich wartości. Od 2014 r. OFE stał się instrumentem dobrowolnym. Każdy pracujący i odprowadzający składki emerytalne może zdecydować, czy chce skorzystać z usług funduszu. Zmiany w systemie OFE wzbudziły szereg pytań i kontrowersji wokół przyszłości kapitałowego filaru emerytalnego w Polsce. Celem głównym niniejszego opracowania jest weryfikacja różnic stóp zwrotu OFE oraz próba oszacowania ryzyka kapitałowej części systemu emerytalnego w Polsce. Zgodnie z wyżej zdefiniowanym celem pracy postawiono hipotezę badawczą, zgodnie z którą z punktu widzenia klienta OFE nie ma znaczenia wybór otwartego funduszu emerytalnego pod względem jego rentowności. W celu weryfikacji hipotez posłużono się analizą korelacji liniowej, regresji liniowej, analizy ANOVA oraz testów na normalność rozkładu stóp zwrotu OFE. Horyzont badawczy obejmuje lata 2000-2013.

Słowa kluczowe: system emerytalny, kapitał, fundusze emerytalne, stopa zwrotu.

KOD JEL: G23, G28, H55, H61

Is it worth to abandon OFE? The rate of return and risk of the capital of the pension system in Poland in the years 1999-2013

Open Pension Funds are one of the three pillars of the Polish pension system reformed in 1999. Monthly dues collected from the remuneration shall be the capital invested by the Fund, mostly in treasury bonds and shares listed on the Stock Exchange in Warsaw. The functioning of the funds on the capital market can be associated with both the probability of short-term decline in the value of contributions, as well as long-term increase in value. Since 2014 Open Pension Funds have become an unsolicited instrument. Everyone who works and makes contributions can decide whether he wants to use the services of the fund. Changes in the system of Open Pension Funds have raised a number of questions and controversy over the future of the capital pension pillar in Poland. The main objective of this study is to verify the differences in rates of return created by Open Pension Funds and attempt to estimate the risk of capital of the pension system in Poland. According to the above defined aim of the study hypothesized research, according to which from the point of view of the Open Pension Funds customer no matter the choice of pension fund under the terms of its profitability. In order to verify the hypotheses were used linear correlation analysis, linear regression, ANOVA and tests for normality distribution of rates of return funds. Horizon research covers the years 2000-2013.

Keywords: pension system, capital, pension funds, rate of return.

JEL CODE: G23, G28, H55, H61

Paweł Mikołajczak, dr

Waldemar Czternasty, prof. zw. dr hab.

Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu

Współczesne wyzwania nowej ekonomii społecznej

Powstały w dziewiętnastym wieku termin "ekonomia społeczna" odnoszony był do obszaru aktywności publicznej nie będącej w gestii sektora prywatnego, ani publicznego. Jego podmioty realizowały działalność gospodarczą wiążącą się nie tylko z maksymalizacją zysku, ale także z realizacją celów o charakterze społecznym. Ekspozowaną w krajach unijnych "nową ekonomię społeczną" łączyć przede wszystkim należy z zewnętrznym oddziaływaniem jej podmiotów odzwierciedlonym m.in. ich aktywnością na rzecz korzyści osiąganych przez społeczności lokalne czy też środowiska marginalizowane, pozostające poza organizacją; jest ona wyrazem prowadzenia polityki społecznej znajdującej swoje odbicie w zwiększonej odpowiedzialności nie tylko aktywistów, ale i pracodawców. W artykule przyjęto wiodącą hipotezę badawczą wskazującą, iż nowa ekonomia społeczna, poprzez reprezentujące ją podmioty jest w stanie łagodzić zawodności ekonomiczno-społeczne, wynikające ze zjawisk i procesów charakteryzujących gospodarki rynkowe, bez względu na skalę i formę ich przejawiania się. Stąd też uwzględnione zostanie m.in. jej zaangażowanie w ograniczaniu zawodności rynku i państwa generującą patologie społeczne, w rozwoju społeczeństwa obywatelskiego i kształtowaniu demokratycznych postaw na szczeblu makro i mikro. Zarazem w artykule wyeksponowane będą współczesne dylematy wybranych podmiotów ekonomii społecznej powstające w relacjach przyjętych przez nie konstruktywnych zasad versus możliwości ich rozwoju w rozwiniętej gospodarce rynkowej. Szczególnie skoncentrowane zostaną one na idei ich działania, możliwościach zaspokajania potrzeb kapitałowych, generowania przedsiębiorczości i konkurencyjności a także na wskazaniu kierunków zmian w ich organizacji.

Słowa kluczowe: ekonomia społeczna, podmioty ekonomii społecznej, finansowanie, rozwój.

KOD JEL: L30, L31, L38, L39

Contemporary challenges of the new social economy

Arose in the nineteenth century the term "social economy" was introduced to the area of public activity not under the responsibility of the private sector or the public. His actors pursue an economic activity involving not just the maximization of profit, but also the implementation of social goals. Exposed in the EU countries a "new social economy" should be connected primarily with the external impact of its players, reflected among others in their activity for the benefit achieved by local communities or the environment marginalized, remaining outside the organization; It is an expression of social policy reflected in the increased responsibility not only activists but also employers. The article assumes a leading research hypothesis indicating that the new social economy, through the entities representing it, is able to mitigate the economic and social failure, resulting from the phenomena and processes characterizing market economies, regardless of the scale and form of their manifestation. Hence, it will be taken into account in the article, among others, its commitment to reducing market failure and state generating social pathologies, in the development of civil society and the formation of democratic attitudes at the macro and micro level. At the same time exposed in the article are some contemporary dilemmas of social

economy entities arising in relations accepted for constructive policies versus their development in a developed market economy. In particular, they will be focused on the idea of their actions, capabilities meet the needs of capital, generate entrepreneurship and competitiveness as well as to indicate the direction of changes in their organization.

Keywords: social economy, social economy, financing, development.

JEL CODE: L30, L31, L38, L39

Edyta Mioduchowska-Jaroszewicz, dr

Uniwersytet Szczeciński

Współczesny cel działalności przedsiębiorstwa

Celem artykułu jest przedstawienie ewolucji celu działalności przedsiębiorstwa, wskazanie nowego kierunku działań współczesnych przedsiębiorstw i pomiar celu działalności przedsiębiorstwa. Podstawowy cel działalności przedsiębiorstwa od lat 90-tych jest definiowany jako maksymalizacja wartości dla właścicieli. W obecnym czasie ten cel działalności przedsiębiorstwa jest uzupełniany o stwierdzenie, że maksymalizacja wartości w długim okresie jest tożsama ze społeczną odpowiedzialnością biznesu. Współcześni menedżerowie mają świadomość, że odpowiedzialności społeczna biznesu nie kłóci się z maksymalizacją wartości dla akcjonariuszy. Oznacza to, że przedsiębiorstwa powinny pracować nad produktami, które klienci zachcą kupować, wytwarzać te produkty wydajny sposób sprzedawać je po konkurencyjnych cenach i przestrzegać przepisów prawa związanych z ładem korporacyjnym. Spółki, które dobrze radzą sobie z maksymalizacją wartości swoich akcji, działają również w interesie społeczeństwa i przyczyniają się do budowania dobrobytu jego członków¹. Na tle tych rozważań w artykule przedstawiono propozycje użyteczności miernika współczesnego celu działalności przedsiębiorstw funkcjonujących na rynku kapitałowym, którym może być Respect Indeks.

Słowa kluczowe: Respect Indeks, cel działalności przedsiębiorstwa.

KOD JEL: M20

Modern Aim of a Business Activity

The aim of the article is to present the evolution of the company's activities, an indication of the new direction of the activities of modern enterprises and the measurement of the activity of the company. The primary objective of the company's activities from the 90s is defined as the maximization of value for the owners. At the present time, the goal of the company is completed with the statement that maximize long-term value is synonymous with corporate social responsibility. Today's managers are aware that corporate social responsibility is not at odds with maximizing shareholder value. This means that companies should work on products that customers want to buy, make these products efficient way to sell them at competitive prices and comply with the laws related to corporate governance. The companies that do well

¹ E.F. Brigham, J. Houston, *Zarządzanie finansami*, PWN, Warszawa 2015, s. 5, 11, 25.

with maximizing the value of its shares, also operate in the interest of society and contribute to the welfare of its members. Against the background of these considerations, the paper presents proposals utility meter to the modern business enterprises operating in the capital market, which may be the Respect Index.

Keywords: Respect Index, objective of the company's activities.

JEL CODE: M20

Katarzyna Mroczek-Dąbrowska, dr

Judyta Cabańska, dr

Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu

Odporność branż polskich na skutki działania kryzysu gospodarczego

Jak pokazują badania Polska nie znajdowała się w najtrudniejszej sytuacji ekonomicznej ani w czasie trwania kryzysu, ani bezpośrednio po nim. Ze względu na osiągnięty w 2009r. wzrost gospodarczy w tym czasie Polskę zwykło się nazywać „zieloną wyspą”, czyli krajem o relatywnie lepszym tempie rozwoju gospodarczego od innych europejskich gospodarek. Jako główną przyczynę tego sukcesu podaje się przede wszystkim akumulację kapitału połączoną z dostosowaniami na rynku pracy [Gradzewicz et al. 2014]. Jednak mimo iż w przekroju makroekonomicznym Polska odnotowała poważniejszych zaburzeń, poszczególne branże zostały przez kryzys dotknięte silniej niż inne. Celem niniejszego artykułu jest identyfikacja tych branż, a także sprawdzenie, jak dziś – kilka lat po kryzysie gospodarczym – funkcjonują one na globalnym rynku. Okres badania obejmuje lata 2009-2015. W badaniu wykorzystane zostały dane wtórne GUS w przekroju PKD 2007, a zastosowaną metodą badawczą były rankingi.

Słowa kluczowe: branże, kryzys gospodarczy, mezoekonomia.

KOD JEL: F14, L60, L80

Industry resistance to the economic crisis – the case of Poland

Research shows that, in comparison to other European countries, Poland has not suffered from the effects of the world economic crisis. Due to the steady growth rate maintained in 2009, Poland used to be called the "green island", which means a country with a relatively better pace of economic development than other economies. The main reason for this success is given primarily to capital accumulation combined with adjustments in the labor market [Gradzewicz et al. 2014]. However, despite the fact that in macroeconomic perspective Poland performed relatively well, the picture is less homogenous on mesoeconomic level since various industries have been affected by the crisis more strongly than others. The purpose of this article is to identify those industries and to verify, how they overcome (or not) those negative effects. The study period covers the years 2009-2015.

Keywords: industries, economic crisis, mesoeconomy.

Radosław Murkowski, dr

Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu

Wyzwania i perspektywy demograficzne państw europejskich

Celem artykułu jest wskazanie na wybrane procesy demograficzne, których konsekwencje mają i będą mieć w przyszłości zasadniczy wpływ na funkcjonowanie państw europejskich. Znaczenie poszczególnych krajów związane jest bezpośrednio z ich potencjałem demograficznym, którego wielkość ulega gwałtownym zmianom w ostatnich latach. Prawidłowa diagnoza występujących problemów demograficznych wymaga zastosowania właściwych narzędzi poznawczych służących do ich opisu. Do wyjaśnienia zachodzących współcześnie procesów demograficznych autor zastosował nie tylko klasycznie stosowane narzędzia demograficzne, ale wykorzystał również inne rzadziej wykorzystywane metody m.in. metody demografii potencjalnej. Porównując poszczególne państwa europejskie uwypuklono różnice w zakresie ich potencjalnych zdolności do reprodukcji, wielkości obciążenia demograficznego czy zaawansowania procesów starzenia się populacji. Zaproponowano również miarę, która może stanowić punkt odniesienia przy wyznaczaniu ustawowego wieku przejścia na emeryturę. Aktualne prognozy demograficzne wskazują na niekorzystne perspektywy rozwoju demograficznego dla wielu państw europejskich oraz dla całego kontynentu.

Słowa kluczowe: demografia potencjalna, starzenie się populacji, wiek emerytalny, prognozy demograficzne.

KOD JEL: J11, J14

Challenges and demographic prospects of European countries

The aim of the article is to indicate the selected demographic processes, the consequences of which have and will have a major impact in the future on the functioning of the European countries. The importance of individual countries is directly connected to their demographic potential, the size of which is changing rapidly in recent years. Proper diagnosis of the existing demographic problems requires the use of appropriate cognitive tools for their description. To explain the ongoing contemporary demographic processes the author applied not only conventionally used demographic tools, but also used other less frequently used approaches among other methods of potential demography. Comparing different European countries highlights the differences in terms of their potential ability to reproduce, the size of the demographic burden or advanced aging population. The author proposed a measure, which may be a reference point in determining the statutory retirement age. Current demographic projections indicate that adverse demographic prospects for many European countries and for the whole continent.

Keywords: potential demography, population aging, pension age, demographic forecast.

JEL CODE: J11, J14

Anna Niewiadomska, dr

Uniwersytet Zielonogórski

Ryzyko bezrobocia długotrwałego osób starszych w województwie lubuskim na tle Polski

Bezrobocie długotrwałe jest uznawane za jeden z najpoważniejszych problemów na współczesnym rynku pracy. Ekonomiści widzą w nim źródło poważnej deprecjacji zasobów ludzkich na rynku pracy oraz pauperyzacji dotkniętych nim rodzin. Zmiana struktury wieku zasobów pracy i prognozowany dla Polski proces ich zmniejszania się, zaowocowały zwiększonym zainteresowaniem aktywnością zawodową osób starszych. Analiza danych z ostatnich lat wskazuje na rosnący poziom zaangażowania zawodowego tej grupy równocześnie jednak potwierdza, że osoby starsze częściej doświadczają bezrobocia długotrwałego. Celem artykułu jest identyfikacja i analiza czynników determinujących ryzyko długotrwałego bezrobocia osób starszych na lubuskim rynku pracy. Analizie poddano również politykę państwa ukierunkowaną na wsparcie zatrudnienia tej grupy społecznej.

Słowa kluczowe: rynek pracy, osoby starsze, aktywność zawodowa, bezrobocie.

KOD JEL: J08, J14, J64

The Risk of Long-term Unemployment of Older People in the Lubuskie Province on the Background of Poland

Long-term unemployment is considered one of the most serious problems of the contemporary labor market. Economists see it as a source of serious depreciation of human resources in the labor market and the pauperization of the affected families. Changing the age structure of labor resources and the projected reduction of their size in Poland, have resulted in increased interest in working activity of older people. The analysis of data from recent years points to an increasing level of professional involvement of this group, but also reveals that older people are more likely to experience long-term unemployment. The article aims to identify and analyze the factors determining the risk of long-term unemployment of older people on the labor market in Lubuskie Province. Also analyzed is the state policy directed at supporting the employment of this social group.

Keywords: labor market, the elderly, professional activity, unemployment.

JEL CODE: J08, J14, J64

Irina Ogorodnikova, PhD

Tyumen State University, Russia

The role of the state tax management in the formation of productive and human capital

State tax management forms tax policies consistent with the strategic objectives of public administration at the moment. The state through tax regulation affects the production process and human capital formation. Provided to the organizations tax exemptions for certain types of taxes aimed at the growth of productive capital, but lead to the drop-down budget revenues,

it does not guarantee lower prices for goods, works, services. The formation of an adequate tax policy that allows you to develop the business infrastructure, tax revenues, to minimize the tax burden of the population depends on a number of macroeconomic factors (inflation, world oil price, production and wages). Two interdependent criteria involved in the process of taxation, and it is replenishment and well-being of the population. If you increase the tax can inverse relationship: an increase in tax rates could lead to lower tax revenues and reduce until the fall of the solvency of businesses and households. The aim of the article is to identify the interdependence of growth of productive capital, and human capital development from the state tax management. When writing the article were used the methods of empirical knowledge, theoretical and economic analysis, mathematical calculations.

Keywords: tax policy, tax, tax incentives, production capital, human capital, tax management.

JEL CODE: H22, H 29, J24, M21

Rola państwowej polityki zarządzania podatkami w tworzeniu kapitału produkcyjnego i ludzkiego

Państwowa polityka zarządzania podatkami jest zgodna z aktualnymi celami strategicznymi administracji publicznej. Państwo dzięki regulacji podatkowej wpływa na proces produkcji i tworzenia kapitału ludzkiego. Zwolnienia podatkowe w przypadku niektórych podatków mają na celu wzrost kapitału produkcyjnego, ale prowadzą do spadku dochodów budżetowych i nie gwarantują niższych cen na towary, roboty budowlane i usługi. Powstawanie odpowiedniej polityki podatkowej, która pozwalałaby rozwijać infrastrukturę gospodarczą, przychody podatkowe oraz minimalizować obciążenia podatkowe ludności zależy od wielu czynników makroekonomicznych (inflacja, światowe ceny ropy naftowej, produkcja i wynagrodzenia). Dwa współzależne kryteria zaangażowane w proces opodatkowania to zaopatrzenie i dobrobyt mieszkańców. Wzrost podatku może odwrócić zależność: wzrost stawek podatkowych może prowadzić do obniżenia wpływów podatkowych oraz zmniejszenia wypłacalności przedsiębiorstw i gospodarstw domowych. Celem artykułu jest określenie współzależności wzrostu kapitału produkcyjnego oraz rozwoju kapitału ludzkiego w zależności od zarządzania podatkowego państwa. Pisząc artykuł użyto danych empirycznych, analizy teoretycznej i gospodarczej oraz obliczeń matematycznych.

Słowa kluczowe: polityka podatkowa, podatek, ulgi podatkowe, kapitał produkcyjny, kapitał ludzki, zarządzanie podatkami.

KOD JEL: H22, H29, J24, M21

This work was supported by the Russian Humanitarian Science Foundation, the project №16-03-00500, Tyumen State University.

Grzegorz Ostasz, prof. zw. dr hab.

Krzysztof Predecki, dr

Krzysztof Rejman, prof. nadzw. dr hab.

Politechnika Rzeszowska

Ile państwa w państwie?

Autorzy artykułu pragną skłonić do refleksji i zastanowić się nad zadaniami jakimi powinno zajmować się państwo. Poruszane kwestie dotyczą bezpieczeństwa, administracji, państwa opiekuńczego i finansów publicznych. Wiele poruszanych aspektów wydaje się na czasie, zwłaszcza dyskusja wokół spółek skarbu państwa. Głównym celem, jest odpowiedź na pytanie: na ile ingerencja państwa sprzyja rozwojowi i obywatelom, a w jakim stopniu spowalnia gospodarkę i ogranicza swobody obywatelskie.

Słowa kluczowe: bezpieczeństwo, liberalizm, podatki, państwo opiekuńcze.

KOD JEL: A12, A13, A19

How many states within a state?

Authors of the article want to induce to reflection and to give some thought to tasks a state should deal with which. Issues brought up concern safety, administration, welfare state and public finance. Many aspects brought up seem on the time, especially discussion around companies of the state treasury. With main purpose, there is an answer to a question: to what extent the state interference is in the development and citizens favour, and what step is slowing the economy down in and is limiting civil liberties.

Keywords: safety, liberalism, taxes, welfare state.

JEL CODE: A12, A13, A19

Grzegorz Paluszak, dr

Uniwersytet Warszawski

Wpływ państw federalnych na ład społeczno-ekonomiczny obszaru euro

Ostatni kryzys finansowy ujawnia instytucjonalne słabości obecnego sprawowania władztwa obszaru euro. Wskutek tego, państwa członkowskie UE wymagają reform instytucjonalnej obszaru euro. Jest bardzo trudno planować, a potem realizować taką reformę, ponieważ ona wywołuje nową debatę o powiązaniu unii monetarnej z unią polityczną. W tym przypadku, powstaje problem: jakie lekcje z doświadczenia państw federalnych wynikają dla tworzenia porządku społeczno-ekonomicznego obszaru euro. Wskutek tego, celem tego artykułu jest przedstawienie wpływu federalnych państw narodowych na ponadnarodowy ład obszaru euro, a potem ocena wprowadzania w życie federalizmu w obszarze euro. Badanie to oparto na analizie opisowej i analizie porównawczej. Struktura artykułu jest następująca. Na początku

wyjaśniono koncepcje: unii politycznej, unii monetarnej i sprawowania ekonomicznego władztwa. Potem, analizy skoncentrowano na porównaniu federalnych państw narodowych z ponadnarodowym obszarem euro w kontekście przetrwania unii monetarnej bez lub z unią polityczną. Ostatecznie, dokonano oceny udziału federalnych państw narodowych w tworzeniu ładu społeczno-ekonomicznego obszaru euro.

Słowa kluczowe: federalizm, obszar euro, integracja europejska, dobra publiczne, instytucje i makroekonomia.

KOD JEL: H77, F15, H41, E02

The influence of federal countries on the Euro area socio-economic order

The latest financial crisis shows the institutional weaknesses of the present Euro area (EA) governance. Therefore, the European Union (EU) member states require an institutional reform from the EA. It is very difficult to plan and then implement this reform, because it triggers a new debate about the link between monetary and political union. In this case, the problem raise: what lessons from the experience of federal countries are drawn for the EA socio-economic order construction. Therefore, the aim of this article is to show of the federal nation states influence on the EA supranational socio-economic order, and then the appraisal of federalism implementation in the EA. This study is based on descriptive and comparative analysis. The structure of this article is as follows. It is started by clarifying the political union, monetary union and economic governance concepts. Then, the analyses focused on the comparison of federal nation states with the supranational EA in the context of the monetary union survival without or with the political union. Lately, the federal nation states contribution in the EA socio-economic order construction has been assessed.

Keywords: federalism, Euro area, European integration, public goods, institutions and macroeconomy.

JEL CODE: H77, F15, H41, E02

Aleksander Panasiuk, prof. dr hab.

Uniwersytet Szczeciński

Rola organizacji pozarządowych w kreowaniu polityki turystycznej

Warunkiem skuteczności prowadzenia lokalnej i regionalnej polityki turystycznej jest ukształtowanie systemu współpracy pomiędzy: jednostkami prowadzącymi działalność gospodarczą, jednostkami samorządu terytorialnego wszystkich szczebli, organizacjami branży turystycznej, w tym samorządu gospodarczego, regionalnymi i lokalnymi organizacjami turystycznymi. Decydującą rolę w realizacji funkcji turystycznej na poziomie lokalnym i regionalnym posiadają jednostki samorządu terytorialnego, są one wspomagane przez turystyczne organizacje branżowe. Jest to bardzo zróżnicowana grupa podmiotów, począwszy od samorządu gospodarczego, poprzez instytucje zajmujące się popularyzacją turystyki i krajoznawstwa, po stowarzyszenia zrzeszające osoby zainteresowane formami turystyki kwalifikowanej. Platformą współpracy samorządów z przedsiębiorcami

i organizacjami turystycznymi, a także współpracy w zakresie lokalnym i regionalnym są lokalne i regionalne organizacje turystyczne. Celem opracowania jest wskazanie na miejsce i rolę organizacji branżowych funkcjonujących w sektorze turystycznym jako aktywnych podmiotów współkształtujących lokalną i regionalną politykę turystyczną.

Słowa kluczowe: polityka turystyczna, gospodarka turystyczna, organizacje pozarządowe.

KOD JEL: E6, H7, L3, Z3, Z38

The role of NGOs in shaping tourism policy

To be effective conduct of local and regional tourism policy is to achieve a system of cooperation between: entrepreneurs, local governments at all levels, organizations of tourism industry, including economic self-government, regional and local tourist organizations. The decisive role in the implementation of the tourist function at local and regional level have local government units, they are supported by the tourist industry organizations. It is a very diverse group of stakeholders, ranging from economic self-government, by institutions involved in promoting tourism and sightseeing, the associations of people interested in forms of tourism. Platform for cooperation of local authorities and businesses and tourist organizations, as well as co-operation in the field of local and regional local and regional tourist organizations. The aim of the study is to identify the place and role of professional organizations operating in the tourism sector as active players co-shape the local and regional tourism policy.

Keywords: tourism policy, tourism economy, non-governmental organizations.

JEL CODE: E6, H7, L3, Z3, Z38

Andrzej Pawlik, prof. UJK dr hab.

Paweł Dziekański, dr

Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach

Kreatywne miasto podstawą rozwoju. Doświadczenia Kieleckiego Obszaru Funkcjonalnego

Od początku lat dziewięćdziesiątych obserwujemy rosnące zainteresowanie regionem jako organizatorem gospodarczych, społecznych i politycznych procesów rozwoju. Poszukujemy takiego podmiotu, który charakteryzując się własną logiką będzie stanowił specyficzną konstrukcję społeczną, opartą na wspólnej dla całej społeczności historii, kulturze, wiedzy i umiejętnościach. Poszukiwania te przyczyniają się do wyodrębnienia w ramach badań regionalnych kierunku badań nad terytorialnymi formami organizacji działalności gospodarczych w których istotne znaczenie zaczynają odgrywać kreatywne miasta i obszary funkcjonalne. Koncepcja kreatywnego miasta opisuje zespół miejski, w którym różnego rodzaju działalności twórcze są integralną częścią funkcjonowania gospodarczego i społecznego miasta. Obszar funkcjonalny jest układem osadniczym ciągłym przestrzennie, złożonym z odrębnych administracyjnie jednostek. Postawiono tezę, że kreatywne miasto jest podstawą rozwoju obszaru funkcjonalnego. Celem artykułu jest scharakteryzowanie

kreatywnego miasta, które przyczynia się do rozwoju obszaru funkcjonalnego. Wykorzystując wskaźnik syntetyczny przedstawiono kreatywne miasto na tle Kieleckiego Obszaru.

Słowa kluczowe: kreatywne miasto, obszar funkcjonalny, rozwój regionalny, terytorium, wskaźnik rozwoju.

KOD JEL: O11, O18, R11, R12, R58

Creative town as a foundation of development. Based on Kielce Functional Area experience

Since the early nineties, we can observe a growing interest in the region as the organizer of the economic, social and political development processes. We are looking for such an entity, which characterized by its own logic will form a specific social structure, based on history, culture, knowledge and skills common for the whole community. This research contributes to the identification under regional research a direction of studies on the territorial forms of organization of economic activities in which quite a big importance creative cities and functional areas begin to play. The concept of a creative city describes a conurbation, in which all sorts of creative activities are an integral part of economic and social city life. Functional area is a spatially continuous settlement system, consisting of separate administrative units. There was presented a view that creative city is the basis for the development of the functional area. The aim of this article is to characterize a creative city, which contributes to the development of the functional area. With the use of a synthetic indicator there was presented a creative city based on Kielce Functional Area.

Keywords: creative city, functional area, regional development, territory development index.

JEL CODE: O11, O18, R11, R12, R58

Alina Piątyszek-Pych, mgr

PTE Zielona Góra

Efekty funkcjonowania Kostrzyńsko-Słubickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej

Powołanie specjalnych stref ekonomicznych (SSE) w Polsce było następstwem negatywnych skutków reform społeczno-gospodarczych, jakie miały miejsce po 1989 roku. Tworzenie tego typu struktur służyło bezpośredniej aktywizacji ekonomicznej i społecznej regionów zagrożonych recesją bądź zdominowanych przez przemysły wymagające głębokiej restrukturyzacji, a także zredukowaniu lokalnego bezrobocia. Strefy powstawały również na terenach, w których pojawiały się różnego rodzaju zjawiska kryzysowe, lecz ze względu na swoje korzystne położenie mogły stanowić bieguny przyspieszonego rozwoju, jak np. strefa kostrzyńsko-słubicka. Celem artykułu jest przedstawienie efektów funkcjonowania Kostrzyńsko – Słubickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej. W artykule przyjęto hipotezę o pełnej realizacji celów, dla których strefa została powołana, a także istotnej roli enklawy w rozwoju gospodarczym regionu lubuskiego. W celu zweryfikowania hipotezy badawczej wykorzystano metodę analizy dokumentów oraz pomocniczo metodę wywiadu przeprowadzonego z przedstawicielem spółki zarządzającej. W artykule przedstawiono

teoretyczne zagadnienia związane z powstaniem i funkcjonowaniem stref. W dalszej części zaprezentowano efekty funkcjonowania oraz zmiany, jakie zachodziły w strefie korzyńsko-słubickiej. W zakończeniu, w nawiązaniu do prowadzonych rozważań, przedstawiono wnioski na temat dotychczasowych rezultatów działania, a także kierunków rozwoju analizowanej strefy.

Słowa kluczowe: specjalne strefy ekonomiczne, pomoc publiczna, rozwój regionalny, inwestycje międzynarodowe, klastry.

KOD JEL: H25, H32, F21, F23, L14

The effects of functioning of the Kostrzyn-Słubice Special Economic Zone

The establishment of special economic zones (SEZ) in Poland was a consequence of the negative effects of the socio-economic reforms implemented after 1989. Creation of this kind of structures was aimed at the economic and social activation of the regions at risk of recession or dominated by industries requiring a profound restructuring as well as at reducing local unemployment. The zones were also created in the areas, in which there were different types of crisis phenomena but due to their favourable location, they could be poles of accelerated development; such as the Kostrzyn-Słubice Special Economic Zone. The aim of this article is to present the results of functioning of the Kostrzyn-Słubice Special Economic Zone. It is in this article that the hypothesis of the full implementation of the goals, for which the zone was established and of the essential role of the zone in the economic development of the Lubusz region was assumed. To verify the research hypothesis mentioned above, the method of the document analysis and the auxiliary method of the interview with a representative of the management company were applied. The article presents theoretical issues related to the creation and operation of the zones. The effects of their functioning and changes that occurred in the Kostrzyn-Słubice Special Economic Zone were presented in the next part. At the end, with reference to the research carried out, the conclusions on the results of the zone's activities and its development directions were presented.

Keywords: special economic zones, state aid, regional development, international investments, clusters.

JEL CODE: H25, H32, F21, F23, L14

Anna Protasiewicz, mgr

Uniwersytet w Białymstoku

Akumulacja kapitału a wzrost gospodarczy Polski w latach 2010-2015

Akumulacja kapitału wpływa na mechanizm i efekty postępu technicznego, a tym samym także wzrostu gospodarczego. Dostępność kapitału i stopień jego wykorzystania mają bezpośredni wpływ na możliwości technologiczne gospodarki. Akumulacja kapitału pozwala na wykorzystanie tych uwarunkowań gospodarki, ale przede wszystkim na przyspieszenie rozwoju opartego na innowacjach. Celem artykułu jest analiza akumulacji kapitału w Polsce w odniesieniu do wzrostu gospodarczego, kładąc nacisk na jej znaczenie w procesie postępu

technicznego. Wymaga on bowiem znaczących nakładów kapitałowych, które są efektem oszczędności krajowych podmiotów gospodarczych lub przepływów zagranicznych. Zakłada się, że akumulacja w Polsce w latach 2010-2015 jest niewystarczająca z punktu widzenia wzrostu gospodarczego.

Słowa kluczowe: akumulacja kapitału, wzrost gospodarczy, innowacje, postęp technologiczny.

KOD JEL: E21, F43, E22

Capital Accumulation and Economic Growth of Poland in the years 2010-2015

Capital accumulation affects the mechanism and the effects of technological progress, and thereby of economic growth. Availability of capital and the degree of its use have direct impact on technological capabilities of the economy. The accumulation of capital allows using these features of the economy, but primarily to accelerate development based on innovation. This article aims to analyze the accumulation of capital in Poland in relation to economic growth with an emphasis on its importance in the process of technical progress. It requires significant capital expenditures, which are the result of national savings of economic entities or foreign cash flows. It is assumed that the accumulation in Poland in the years 2010-2015 is insufficient from the point of view of economic growth.

Keywords: capital accumulation, economic growth, innovation, technological progress.

JEL CODE: E21, F43, E22

Andrzej Prusek, prof. dr hab.

Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie

Strategiczne wyzwania rozwojowe Polski w pokryzysowych uwarunkowaniach rozwoju

W referacie przedstawione zostały strategiczne wyzwania rozwojowe Polski ukształtowane w okresie transformacji systemowej i w okresie pokryzysowym, które blokują dalszy rozwój społeczno-ekonomiczny. Tylko sprostanie tym wyzwaniom stwarza Polsce szanse na przezwyciężenie pułapki średniego rozwoju, która blokuje dalszy zrównoważony rozwój kraju. Szanse te wygenerować może wdrożenie strategii i programów rozwoju, reindustrializacji, proinnowacyjnych zmian strukturalnych w gospodarce, udomowienia banków, stworzenie narodowych innowacyjnych i konkurencyjnych specjalizacji gospodarczych, wykreowanie polskich prywatnych championów, konkurencyjnych w skali europejskiej i światowej oraz aktywność polskiego sektora prywatnego w inwestycjach rozwojowych.

Słowa kluczowe: wyzwania rozwojowe Polski, szanse rozwoju po kryzysie, strategiczny plan rozwoju.

KOD JEL: O38, O40

Poland's strategic development challenges in the post-crisis development conditions

The paper addresses Poland's strategic development challenges formed in the transition and in the post-crisis period, which block further socio-economic development. Only by meeting these challenges, it will be possible to overcome the medium development trap, which blocks Poland's further sustainable development. These possibilities can be generated by the implementation of strategies and development programs, re-industrialization, pro-innovative structural changes in the economy, domestication of banks, creation of national innovative and competitive economic specializations, creation of Polish private champions that are competitive on the European and the global scale as well as by the engagement of the Polish private sector in development investments.

Keywords: Poland's development challenges, growth opportunities after crisis, strategic development plan.

JEL CODE: O38, O40

Gulnara Fatykhovna Romashkina, Professor, PhD

Vladimir Aleksandrovich Davydenko, Professor, PhD

Ruzilia Maratovna Nasyrova, PhD

Tyumen State University, Russia

Government activities during social and economic space formation of the Russian retail

The main reason of continuing discussions about differently oriented government actions during the formation of quite contradictory social and economic space of the Russian retail is that the dynamics of retail trade turnover and paid services to the population from the end of 2014 start to fall rapidly. The article presents the results of original research of relationship between government, business, and retail, in the context of key societal changes taking place in the Russian economy and politics. The government is represented as a special organization of political power, which has a special coercive power, and expresses the will and interests of the ruling group; is noted that the executive and legislative branches of government are both important in analyses of retail market. The article deals with the real impact of business projects during acceptance of amendments to the Federal Law No. 381-FZ "On the Fundamentals of State Regulation of Trade in the Russian Federation" on the basis of expert and statistical data. The article analyzes the consequences of informal practices of the new Russian national project to support small and medium-sized enterprises, using the terminology of R. Merton and P. Sztompka.

Keywords: economic space formation, Russia, retail.

JEL CODE: M1, M2, M3

Działania rządu podczas tworzenia przestrzeni społecznej i ekonomicznej dla rosyjskiego handlu detalicznego

Głównym powodem kontynuowania dyskusji o różnie ukierunkowanych działaniach rządu podczas tworzenia zupełnie sprzecznych społecznych i gospodarczych rosyjskich przestrzeni detalicznych jest to, że dynamika obrotów handlu detalicznego i płatnych usług dla ludności od końca 2014 roku zaczęła szybko spadać. W artykule przedstawiono wyniki oryginalnych badań relacji między rządem, biznesem i handlem detalicznym, w kontekście głównych zmian społecznych zachodzących w rosyjskiej gospodarce i polityce. Rząd jest reprezentowany jako specjalna organizacja władzy politycznej, która dysponuje szczególną mocą przymusu, i wyraża wolę oraz interesy grupy rządzącej. Należy zauważyć, że zarówno władza wykonawcza, jak i ustawodawcza są ważne w analizach rynku detalicznego. Artykuł porusza problem rzeczywistego wpływu projektów biznesowych w odniesieniu do poprawek przyjętych do federalnej ustawy nr 381-FZ "O podstawach regulacjach handlu w Federacji Rosyjskiej". Wykorzystano do tego dane statystyczne i eksperckie. W artykule analizuje się konsekwencje nieformalnych praktyk nowego rosyjskiego projektu wsparcia małych i średnich przedsiębiorstw, używając terminologii R. Mertona i P. Szompka.

Słowa kluczowe: kształtowanie przestrzeni gospodarczej, Rosja, rynek detaliczny.

KOD JEL: M1, M2, M3

The work was supported by the Russian Foundation for Humanities Fund, a project №16-030-00500. Tyumen State University.

Gulnara Fatykhovna Romashkina, Professor, PhD

Vladimir Aleksandrovich Davydenko, Professor, PhD

Natalia Gennadijevna Semova, Professor, PhD

Tyumen State University, Russia

The problem of trust in public institutions and economic development in the regions of Russia

One of the main contradictions in the development of modern Russia is the conflict between its socio-political and socio-economic components. On the one hand there is almost absolute confidence in the institutions of personified authority, that is confirmed many times by sociological research and the actual election results. On the other hand, there is constant capital outflow, internal and external emigration, economic degradation and de-industrialization, due to both economic and political factors. These processes happen together with low interpersonal trust, the weakness of social network interactions, growing institutional trust and enormous spatial gaps in social and economic projections. Economic development in countries with a low level of interpersonal trust traditionally bases on the government participation in the country's economy. Is a topical question whether the Russian tendency towards state capitalism due to the mentality? Moscow and St. Petersburg differ significantly from other regions by much more modernization. However, the events of 2011-2016 revealed that these are the regions that provide unconditional and massive support of the government policy. By statistical analysis we investigated the relationship between socio-economic processes in the Russian regions, the confidence of population estimates of different aspects

of their lives and socio-economic situation according to the materials of the 10-year sociological monitoring (2006-2016).

Keywords: trust, cultural, economic, social, regional institutions.

JEL CODE: P250, Z130, O170

Problem zaufania do instytucji publicznych i rozwój gospodarczy w regionach Rosji

Jedną z głównych sprzeczności w rozwoju współczesnej Rosji jest konflikt między jego społeczno-politycznymi i społeczno-gospodarczymi komponentami. Z jednej strony, istnieje prawie absolutne zaufanie do instytucji spersonalizowanej władzy, które wielokrotnie zostało potwierdzone przez badania socjologiczne i aktualne wyniki wyborów. Z drugiej strony, obserwuje się stały odpływ kapitału, wewnętrzną i zewnętrzną emigrację, degradację ekonomiczną i deindustrializację, zarówno ze względu na czynniki ekonomiczne, jak i polityczne. Procesy te następują łącznie z niskim poziomem zaufania interpersonalnego, słabościami interakcji społecznościowych, rosnącym zaufaniem instytucjonalnościowym i ogromnymi lukami obserwowanymi w prognozach ekonomicznych i społecznych. Rozwój gospodarczy w krajach o niskim poziomie zaufania interpersonalnego tradycyjnie bazuje na udziale rządu w gospodarce. Aktualne jest pytanie, czy rosyjskie tendencje do kapitalizmu państwowego wynikają z mentalności? Rosja jest krajem regionów, dlatego najsilniejsze i najgłębsze procesy odbywają się w regionach. Poprzez analizę statystyczną zbadano zależności między procesami społeczno-gospodarczymi w regionach Rosji. Zaufanie w społeczeństwie zostało oszacowane w zależności od różnych aspektów życia i sytuacji społeczno-gospodarczej na podstawie materiałów monitoringu socjologicznego w latach 2006-2016.

Słowa kluczowe: zaufanie, kulturowe, gospodarcze, społeczne, regionalne instytucje.

KOD JEL: P250, Z130, O170

The work was supported by the Russian Foundation for Humanities Fund, a project №16-030-00500. Tyumen State University.

Waldemar Rydzak, dr hab.

Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu

European Communication Monitor – kierunek zmian komunikowania się firm z otoczeniem

European Communication Monitor jest największym międzynarodowym projektem badawczym poświęconym zagadnieniom strategicznego komunikowania. W 2016 roku, podczas jubileuszowej 10. edycji ECM przedmiotem badań były m.in. zagadnienia związane z mediami społecznościowymi, „big data” czy automatyzacją procesu komunikowania z interesariuszami. Ponad 72% respondentów a wśród nich przedstawiciele spółek giełdowych, organizacji rządowych i pozarządowych jest przekonana, że „big data” będzie miało znaczący wpływ na ich działania. Jednocześnie tylko 21% z nich wykorzystuje tego

typu informacje w bieżącej działalności. Podobne zjawisko występuje w ocenie zwiększenia stopnia automatyzacji komunikowania się z interesariuszami oraz dopasowania zawartości treści do potrzeb współczesnych konsumentów. Co prawda 75% ekspertów działania takie uznaje za potrzebne, ale tylko 29% z nich realizuje tego typu działania w praktyce, ekonomia informacji.

Słowa kluczowe: reputacja, zaufanie, przywództwo, strategiczna komunikacja.

KOD JEL: D8, L1

European Communication Monitor – the direction of change in companies communication with their stakeholders

European Communication Monitor is the largest international research project focused on strategic communication. The main subject of the 10th anniversary edition of the study were, among others, issues related to social media, "big data" and automation of the process of communication with stakeholders. More than 72% of respondents is convinced that the "big data" will have a significant impact on their activities. At the same time only 21% of them use this type of information in current business operations. A similar phenomenon occurs in evaluation of the increasing level of automation of communication with stakeholders, as well as adjusting the content of the information to the needs of today's consumers. Almost 75% of the experts considers such activities necessary, but only 29% of them put them into practice.

Keywords: trust, leadership, strategic communication, economics of information.

JEL CODE: D8, L11

Lech Sawicki, mgr

Uniwersytet Zielonogórski

Problem osób niepełnosprawnych na rynku pracy w Polsce

Sytuacja osób niepełnosprawnych jest trudna, nie tylko w codziennym życiu, ale także w życiu zawodowym. Istnieje wiele czynników, które blokują ich w możliwość rozwijania się przy wykonywanej pracy i możliwości spełniania aspiracji zawodowych. Aktualne przepisy prawne nie ułatwiają sytuacji ani pracodawcom, ani osobom z niepełnosprawnością, ponieważ są one zawile i mało rozpowszechnione. Bariery w życiu zawodowym takich osób istniały i nadal istnieją oraz są w niewielkim stopniu zwalczane. Wciąż widnieje podział pomiędzy pełnosprawnym a niepełnosprawnym pracownikiem. Państwo powinno kłaść duży nacisk na sytuacje osób niepełnosprawnych na rynku pracy. Inaczej będzie to miało również negatywny wpływ na gospodarkę narodową. Dlatego też celem niniejszego artykułu jest identyfikacja czynników mających wpływ na współczesny rynek pracy w Polsce oraz analiza i ocena sytuacji niepełnosprawnych w badanym aspekcie. Okres badawczy obejmował lata 2001-2015. Ponadto postawiono pytanie czy obecna sytuacja niepełnosprawnych na rynku pracy ulega poprawie oraz w jakim stopniu jest on dostosowany do potrzeb tych osób? Założony cel badawczy realizowano z wykorzystaniem metod studiów literatury przedmiotu,

dedukcji, opisu oraz proste techniki statystyczne i wizualizacji. Syntetyczne wnioski z przeprowadzonych analiz zawarto w podsumowaniu.

Słowa kluczowe: rynek pracy niepełnosprawnych, bezrobocie.

KOD JEL: E23, J14

The problem of people with disabilities in the labor market in Poland

The situation of people with disabilities is difficult, not only in everyday life but also in professional life. There are many factors that block them the opportunity to develop at work and possible fulfillment of career aspirations. Current legislation does not help the situation either employers or people with disabilities, because they are complicated and not very widespread. Barriers in the professional life of such people existed and continue to exist and are poorly controlled. Still bears the distinction between abled and disabled employee. You should put great emphasis on the situation of people with disabilities in the labor market. Otherwise, it will have also a negative impact on the national economy. Therefore, the objective of this article is to identify the factors affecting the contemporary labor market in Poland and the analysis and evaluation of the situation of people with disabilities in the studied aspect. Research period covered the years 2001-2015. In addition, a question was raised whether the current situation of people with disabilities in the labor market is improving, and the extent to which it is adapted to the needs of these people? Founded purpose of the research was carried out using the methods of studying literature, deduction, description and simple statistical techniques and visualization. Synthetic conclusions of the analyzes contained in the summary.

Keywords: disabled labor market, unemployment.

JEL CODE: E23, J14

Liudmila Simonova, Professor, PhD

Gennady Kutsev, PhD

Tyumen State University, Russia

West Siberia – a challenging path from reclamation to development: interaction between the state and the regions

The current situation of political destabilization and economic stagnation in Russia is defined not so much by the lack of resources (in all their significance) as by lack of both consistent and coordinated interaction of the state and the regions and strategic benchmarks of economical development. This problem is particularly acute for key oil and gas production territories. The West Siberia including the Tyumen region is the focus of this research. Its objective is to determine strategical directions, conditions and factors of the West-Siberian region development. Government is the main actor in the Russian oil and gas sector. However, most of the government's efforts are focused not on increasing the efficiency of the regional development, but on maximising, in a neo-colonial form, the resource base reclamation and usage in the region, which is the main source of hydrocarbons and profit for

the state. The authors use the comparative analysis methods and the results of sociological survey. They substantiate the need for institutional changes to transform the strategy of reclamation into the strategy of development.

Keywords: region, state, neocolonialism, reclamation, development.

JEL CODE: R11, R58

Zachodnia Syberia – trudna droga od ekstensyfikacji do rozwoju: interakcje centrum i regionu

Obecna sytuacja niestabilności politycznej i stagnacji gospodarczej w Rosji jest nie tyle efektem braku zasobów (przy całym ich znaczeniu), co raczej braku wiarygodnego skoordynowanego współdziałania między centrum a regionami i wyraźnych strategicznych wytycznych dla rozwoju gospodarczego. Problem ten jest szczególnie dotkliwy dla obszarów wydobycia ropy naftowej i gazu. Zachodnia Syberia, w tym region Tiumeński jest tematem niniejszego opracowania. Jego celem jest określenie warunków, czynników i strategicznych kierunków rozwoju regionalnego. Państwo jest głównym aktorem w rosyjskim sektorze naftowym i gazowym, ale jego głównym celem nie jest poprawa efektywności rozwoju regionalnego, a maksymalny rozwój i wykorzystanie (w neokolonialnych formach) bazy zasobów regionu jako głównego dostawcy węglowodorów i źródła dochodów budżetowych. Autorzy wykorzystują metody analizy porównawczej oraz wyniki ankiety socjologicznej. Uzasadniają konieczność zmian instytucjonalnych dla przejścia od ekstensyfikacji na rzecz rozwoju strategii.

Słowa kluczowe: region, państwo, neokolonializm, ekstensyfikacja, rozwój.

KOD JEL: R11, R58

Ilona Skibińska-Fabrowska, dr

Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie

Rola banku centralnego w gospodarce – obraz po kryzysie

Problem aktywności banku centralnego i jego wpływu na gospodarkę od dawna nurtuje teoretyków i praktyków ekonomii. Znaczenie polityki pieniężnej dla sfery realnej było przedmiotem analiz wielu nurtów myśli ekonomicznej. Konsensus wypracowany w tym zakresie zaowocował nową syntezą neoklasyczną mającą praktyczny wyraz w strategii bezpośredniego celu inflacyjnego. Kryzys finansowy, który wybuchł w 2008 roku sprawił, że banki centralne w sposób niezwykle aktywny podjęły działania wykraczające poza tradycyjne rozumienie ich roli. Skutki kryzysowej polityki pieniężnej widoczne są nie tylko w gospodarce ale także skłaniają do zastanowienia nad przeformułowaniem roli polityki pieniężnej w obrębie polityki gospodarczej. W artykule obok przeglądu różnych poglądów dotyczących znaczenia polityki pieniężnej dla gospodarki opisane zostały działania podejmowane przez banki centralne w reakcji na kryzys wraz z ich obserwowanymi skutkami. Na tym tle zostanie podjęta próba wskazania możliwego nowego usytuowania polityki pieniężnej w strukturze polityki gospodarczej państwa.

Słowa kluczowe: bank centralny, polityka pieniężna, kryzys finansowy.

KOD JEL: E58

The Role of Central Bank – Situation After Crisis

The problem of the activity of the central bank and impact monetary policy on the economy is interesting for theoreticians and practitioners of economics. Significance of the monetary policy for the real sphere of was an object of analyses of many trends of economic. The developed agreement in this respect resulted in the new synthesis neoclassical having a practical expression of the purpose direct in the inflation targeting. The financial crisis which burst in 2008 caused, that central banks in the unusually active way took action going beyond pose traditional understanding their role. Effects of the unconventional monetary policy are visible not only in the economy but also in changing thinking of the role of the monetary. In the article besides the inspection of the different views concerning the significance of the monetary politics for the economy action taken by central banks in the reaction to the crisis was described along with their observed effects. On this background the attempt to explain the new place of monetary policy in structure of economic policy was made.

Keywords: Central Bank, Monetary Policy, Financial Crisis.

JEL CODE: E58

Beata Skubiak, dr

Uniwersytet Szczeciński

Funkcjonowanie placówek edukacyjnych w kontekście niwelowania dysproporcji rozwojowych – implikacje dla polityki edukacyjnej

W Polsce powiększa się przepaść między regionami, na niekorzyść najbiedniejszych, czego wynikiem jest także narastanie nierówności dochodowych w społeczeństwie. Co więcej, istniejące nierówności dochodowe mogą również ograniczyć perspektywy dochodów przyszłych pokoleń. W artykule omówiono style zarządzania placówką edukacyjną w kontekście niwelowania dysproporcji rozwojowych oraz współczesnych wyzwań rozwojowych. Hipoteza badawcza: zmiana sposobu zarządzania placówką edukacyjną może stanowić narzędzie niwelowania dysproporcji rozwojowych. Metody: obejmują zarówno dane pierwotne, jak i wtórne, w tym: studia literaturowe dotyczące opracowań zwartych, a także czasopism i innych publikacji, analizy statystyczne, wnioskowanie, synteza dla całościowego opracowania.

Słowa kluczowe: polityka edukacyjna, zarządzanie, dysproporcje rozwojowe.

KOD JEL: I24, I25

Functioning of educational institutions in the context of eliminating disparities of development – implications for educational policy

In Poland we found the growing gap between different regions, especially the disadvantage of the poorest ones, which results in the growth of income inequality in a society. Moreover – the existing income inequality may also reduce the future prospects of incomes for the next generations. The article discusses the management style of educational institution in the context of eliminating disparities of development and contemporary development challenges. Research hypothesis: a change in the management of educational institution can be a tool for eliminating disparities of development. Methods: the data include both primary and secondary, including: literature studies on studies of compact, as well as magazines and other publications, statistical analysis, reasoning, synthesis for the overall development.

Keywords: education policy, management, development gap.

JEL CODE: I24, I25

Bożena Smorczevska-Mickiewicz, mgr

Uniwersytet Zielonogórski

Polskie przedsięwzięcia start-up w rozwoju e-gospodarki

Wraz z rozwojem technologii informatycznych bardzo szybko ewoluują rozwiązania ICT wykorzystywane w biznesie. Wykorzystanie trendów rozwojowych branży teleinformatycznej (m.in wirtualizacja, Internet Rzeczy, chmura obliczeniowa, technologie mobilne) przez współczesny biznes, będzie miało kluczowe znaczenie dla zwiększenia konkurencyjności Polski na rynku europejskim i światowym. W artykule przedstawiono zagadnienia oraz trendy w e-biznesie w odniesieniu do e-commerce oraz e-logistyki. Na podstawie istniejących badań omówiono polskie przedsięwzięcia startupowe oraz przybliżono najciekawsze startupy dla biznesu.

Słowa kluczowe: e-biznes, e-commerce, Internet Rzeczy, chmura obliczeniowa, technologie mobilne.

Polish start-up projects in the development of e-economy

With the development of information technology there are rapidly evolving ICT solutions used in business: from simple applications to the mobile versions, web versions and cloud computing. The use of ICT development trends (such as virtualization, Internet of Things, cloud computing, mobile technologies) by the contemporary business, will be crucial for improving the competitiveness of Poland on the European and world markets. The article presents issues and trends in e-business in relation to e-commerce and e-logistics. On the basis of existing studies article shows the discussion on Polish start-up projects and brings forward the most interesting start-ups for business.

Keywords: e-business, e-commerce, Internet of Things, cloud computing, mobile computing.

Ewa Sobolewska-Poniedziałek, dr

Uniwersytet Zielonogórski

Rola bezpieczeństwa ekonomicznego w kształtowaniu dobrostanu osób w wieku 50+. Ujęcie regionalne

Ze względu na zachodzące przemiany demograficzne w kierunku starzejących się społeczeństw sytuacja osób starszych nabiera szczególnego znaczenia. Gospodarcze i społeczne konsekwencje prognozowanych przeobrażeń zmuszają do refleksji nad ekonomicznymi przesłankami życia tych osób. Można bowiem postawić tezę, że większe zadowolenie z życia przekłada się na większą aktywność ekonomiczną i społeczną tej grupy. To z kolei z punktu widzenia gospodarki ma niebagatelne znaczenie. W niniejszym referacie zadowolenie z życia analizowane będzie w odniesieniu do aspektów finansowych wpływających na dobrostan osób w wieku 50+. Analiza dotyczy będzie sytuacji osób w wieku 50+ w Polsce w ujęciu regionalnym i oparta będzie o dane pochodzące z Diagnozy Społecznej, GUS oraz Eurostatu.

Słowa kluczowe: osoby starsze, bezpieczeństwo ekonomiczne, dobrostan, starzenie się, poziom życia.

KOD JEL: I30, J14, J6

The Role of Economic Security in Shaping the Welfare of People Aged 50+. Regional approach

Due to the ongoing demographic changes towards an aging population, situation of the elderly gains particular significance. The economic and social consequences of the projected transformations, forced to reflect on the economic rationale of life of these people. It can be assumed that greater life satisfaction turns into greater economic activity in the society. This, in turn, from the point of view of the economy is of great importance. In this paper life satisfaction will be analyzed in relation to financial aspects affecting the welfare of people aged 50+. The analysis will focus on the situation of people aged 50+ in Poland and will be based on data from the Social Diagnosis, the Central Statistical Office and Eurostat.

Keywords: elderly, economic security, welfare, aging, quality of life.

JEL CODE: I30, J14, J6

Kinga Szmigiel, mgr

Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie

Wpływ funkcjonowania komisji negocjacyjnych na innowacyjność gospodarek na przykładzie Polski i Szwecji

Komisje negocjacyjne działają na wielu szczeblach administracji i w wielu obszarach gospodarki stanowiąc ważny przejaw koncepcji dialogu społecznego. Celem artykułu jest wykazanie jaki wpływ na innowacyjność gospodarek ma jedna z form dialogu społecznego;

negocjacje między organizacjami pracodawców i pracowników. Sposób prowadzenia i skuteczność takich negocjacji stanowi między innymi o jakości kapitału społecznego w danej gospodarce. Analiza porównawcza działania Komisji Trójstronnej i Rady Dialogu Społecznego w Polsce ze szwedzką Medlingsinstitutet wskazują na ich wpływ, nie tylko na rynki pracy obu krajów, ale także ich innowacyjność.

Słowa kluczowe: dialog społeczny, związki zawodowe, innowacyjność, kapitał społeczny.

KOD JEL: J24, J30, O30

The impact of the negotiation committees on national innovativeness based on Polish and Swedish example

Negotiating committees operate at multiple territorial levels and in many areas of the economy, being an important manifestation of the concept of social dialogue. The aim of this article is to demonstrate the impact one of the forms of social dialogue has on innovation economies. Namely these are negotiations between employers organizations and trade unions. Way of conducting and effectiveness of such negotiations might be seen as a measurement of the quality of social capital. Comparative analysis of the activities of the Trilateral Commission and the Council for Social Dialogue in Poland with the Swedish Medlingsinstitutet indicate their impact, not only on the labor markets of both countries, but also for their innovativeness.

Keywords: collective bargaining, trade unions, innovativeness, social capital.

JEL CODE: J24, J30, O30

Szplit Andrzej, prof. UJK dr hab.

Szplit Marcin, dr

Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach

Świętokrzyski Klaster Metalowy jako przykład współpracy międzyorganizacyjnej

Autor na przykładzie Świętokrzyskiego Klastra Metalowego wykazuje skuteczność tworzonych więzi międzyorganizacyjnych. Klaster jest przykładem takiej aktywności przedsiębiorstw, która wykracza poza standardowy model obecności na rynku.

Słowa kluczowe: klaster, współpraca, kopetycja.

Author as an example of the Świętokrzyskie Metal Cluster shows efficacy created inter-organizational relationships. Cluster is an example of such a business activity that goes beyond the standard model of market presence.

Keywords: cluster, cooperation, copetition.

Radosław Ślusarczyk, mgr

Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie

Kryzys finansowy a udział bilansów banków centralnych w gospodarce

Kryzys finansowy, zapoczątkowany na amerykańskim rynku nieruchomości, skutkował znaczącymi zmianami w sposobie prowadzenia polityki pieniężnej. W teorii i praktyce zaczęto mówić o tzw. niekonwencjonalnej polityce pieniężnej. W jej ramach szczególne miejsce zajmuje polityka bilansu banku centralnego. Na jej zastosowanie zdecydowało się liczne grono kierujących polityką pieniężną. Bezpośrednim rezultatem polityki bilansu banku centralnego jest zwiększenie sumy bilansowej oraz zmiana jego kompozycji. Ukazuje to również skalę trudności przed jaką stanął prowadzący politykę pieniężną przy wdrażaniu tzw. strategii wyjścia. Celem artykułu jest przedstawienie wpływu kryzysu finansowego (tzw. Great Recession) na relację sumy bilansowej banków centralnych do produktu krajowego brutto. Zobrazowanie wielkości tego zjawiska jest istotne, gdyż pokazuje skalę ingerencji banku centralnego w gospodarkę w rezultacie kryzysu finansowego. W opracowanie dokonano analizy kształtowania się sumy bilansowej banku centralnego w relacji do produktu krajowego brutto w USA, strefie Euro, Anglii oraz Japonii.

Słowa kluczowe: polityka pieniężna, polityka bilansu banku centralnego, kryzys finansowy, luzowanie ilościowe, pożyczkodawca ostatniej instancji.

KOD JEL: E58, G01

The impact of Great Recession on central bank balance sheet

The financial crisis, that has begun on real estate market in USA, resulted in relevant changes in the theory and practice of monetary policy. It leads to an appraisal of unconventional monetary policy, in which special place is hold by balance sheet policy. This type of actions were taken by significant numbers of central banks. A direct results of balance sheet policy conducted by central bank is an increase and change of the structure of its balance sheet. This also indicates how difficult in implementation, the so called, exit strategies are going to be. The aim of the article is to present the impact of Great Recession on the central bank balance sheet to Gross Domestic Product ratio. This relation is important because it unveils the scale of central bank's intervention into economy during subprime crisis. The paper contains an analysis of balance sheet/GDP ratio in USA, the Eurozone, UK and Japan.

Keywords: monetary policy, balance sheet policy, financial crisis, quantitative easing, lender of last resort.

JEL CODE: E58, G01

Jacek Trębecki, dr hab.

Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu

***Budowanie pozycji zawodowej ekonomistów w aktywności państwowych uczelni
ekonomicznych w relacjach ze swoimi absolwentami***

Absolwenci stanowią znaczący element budowania pozycji czołowych uczelni ekonomicznych świata. Stopień zaangażowania absolwentów w relacje jest wprost proporcjonalny do prestiżu uczelni. Jednak siła relacji nie wynika z zaangażowania samych absolwentów ale przede wszystkim ze strategicznie prowadzonych, przez same uczelnie, projektów budowania tych relacji. Również polskie uczelnie zaczynają doceniać znaczenie tych relacji. Rola absolwentów zostaje doceniana nie tylko w warstwie deklaratywnej: w misji czy wizji uczelni, ale coraz częściej w warstwie praktycznej przy kreowaniu programów mających ściślej związać absolwentów z rodzimą Alma Mater. Coraz częściej polskie uniwersytetu starają się wykorzystać narzędzia public relations oraz narzędzia budowania lojalności klientów. Artykuł stanowi przegląd form organizacyjnych, narzędzi i kanałów komunikacyjnych stosowanych przez polskie, państwowe uczelnie ekonomiczne w kreowaniu związków z absolwentami.

Słowa kluczowe: absolwenci, komunikacja, uniwersytety ekonomiczne.

KOD JEL: A2

***Building a professional position of economists within the activity scope of state universities
of economics in terms of relations with their alumni***

Alumni play a significant role in strengthening the positions of the world's leading business schools. The degree of alumni's involvement in the relations is directly proportional to the prestige of the given university. However, the strength of the relations does not come from the involvement of the alumni themselves, but mainly from various strategic projects run by universities with the objective of building those relations. Polish universities are also beginning to appreciate the importance of such relational dynamics. The alumni's contributions are valued not only on the declarative level, as in the mission or the vision of the particular school, but more and more in the practical sense: creating programs which would allow for stronger bonds between alumni and their alma mater family. Nowadays, Polish universities are more likely to reach for public relations tools as well as tools for building customer loyalty. This article is a review of organizational forms, tools and communications channels used by Polish state universities of economics in building relations with their alumni.

Keywords: alumni, communication, universities of economics.

JEL CODE: A2

Iurii Tulashvili, Professor, PhD

Katarzyna Akulenko, PhD

National University of Water and Environmental Engineering, Rivne, Ukraine

***Monitoring and optimization market consumer purchasing power in the region using
Android Apps***

The apps on Android which have to count the consumers' purchasing power fulfill several important functions. First they allow the consumers to fix the income and expenditures conveniently and quickly. Second they can help monitor and optimize the consumers' income and expenditures within the given period. And using the statistics of expenditures the consumer can get recommendations to cut and optimize them while purchasing the commodity. Third the Android possibilities to segment transactions of expenditures according to goods categories, to define the location during the purchase of the goods allow adapting the product to the target audience of buyers during the whole monitoring of buyers at the regional level, which allows optimizing the expenditures of trade organizations.

Keywords: monitoring, Android, consumer, consumer purchasing power, market.

JEL CODE: C6, C63, C8, C88

***Monitoring i optymalizacja siły nabywczej konsumentów regionu z zastosowaniem aplikacji
Android***

Aplikacje na Androida, służące obliczaniu siły nabywczej konsumentów, realizują kilka ważnych funkcji. Po pierwsze, pozwalają konsumentowi szybko i wygodnie bezpośrednio zapisywać dochody i wydatki. Po drugie, mogą być wykorzystywane do monitorowania oraz optymalizacji dochodów i wydatków konsumpcyjnych w danym okresie, a za pomocą statystyki wydatków konsument może otrzymywać zalecenia dotyczące ich redukcji i optymalizacji zakupu towarów. Po trzecie, w aplikacjach na Androida istnieją możliwości segmentacji wydatków według kategorii produktowych. Określenie lokalizacji w czasie zakupów pozwala – przy ogólnym nadzorze konsumentów na poziomie zarządzania komunalną gospodarką regionu – dokonać dostosowania produktu do grupy docelowej kupujących, co pozwoli optymalizować koszty organizacji handlowych.

Słowa klucze: monitoring, aplikacja Android, konsument, siła nabywcza konsumenta, rynek.

KOD JEL: C6, C63, C8, C88

Joanna Wiśniewska-Paluszak, dr

Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu

Teorie sieci gospodarczej współcześnie – założenia i konkretyzacja

Artykuł dotyczy jednego z najważniejszych zagadnień związanych z rozwojem współczesnej gospodarki rynkowej, a mianowicie sieci. Celem artykułu jest porównanie wybranych ekonomicznych teorii sieci. Artykuł ma charakter przeglądowy i koncepcyjny. Wskazuje na możliwość zastosowania różnych teorii i podejść w analizie sieci i jej konceptualizacji w naukach ekonomicznych. W artykule zidentyfikowano ekonomiczne przesłanki i dylematy teoretycznej konceptualizacji sieci. Podstawową przesłanką konceptualizacji sieci jest specyfika mechanizmów jej funkcjonowania na tle rynkowych form współpracy gospodarczej. Podstawowym dylematem konceptualizacji sieci jest jej złożoność i wielość form występujących w praktyce gospodarczej. Wartością dodaną, jaką wnosi artykuł jest zidentyfikowanie uniwersalnych cech sieci gospodarczej, jako nowej formy współpracy podmiotów gospodarczych, a zarazem wskazanie na cechy opisywanego zjawiska. Racjonalizując teoretyczne i użytkowe kategorie sieci, przyjęto założenia w oparciu, o które dokonano oceny znaczenia sieci dla trwałego równoważenia rozwoju.

Słowa kluczowe: sieć, zrównoważony rozwój, koncepcja, formy współpracy gospodarczej.

KOD JEL: L14, M21, Q01

Theories of economic networks nowadays – assumptions and concretisation

This paper is about one of the most important topic connected with the development of the modern market economy, i.e. network. The aim of the paper is to compare the selected economic theories of network. The paper is of a review and conceptual character. It shows the possibility of application different theories and approaches in the analysis of network and its conceptualization in the economic sciences. In the paper the economic premises and dilemmas of the theoretical conceptualization of the network. The main premise of the conceptualization of the network is the specificity of the mechanisms its functioning on the background of the market forms of economic cooperation. The main dilemma of the conceptualization of the network is its complexity and plurality of its forms existing in the economic practice. The value added of the paper is the identification of the universal features of the economic network, as the new form of cooperation of the economic entities, as well as the indication of the features of the described phenomenon. Rationalising theoretical and utilitarian network categories, the assumptions have been made, on the base of which the assessment of the importance of network for the sustainable development has been made.

Keywords: network, sustainable development, concept, forms of economic cooperation.

JEL CODE: L14, M21, Q01

Monika Wojcieszak, dr

Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu

Innowacyjne produkty turystyczne na obszarze metropolitalnym Krakowa – próba charakterystyki

Celem artykuł będzie zaprezentowanie innowacyjnych produktów turystycznych podejmowanych przez mieszkańców wsi, z których skorzystać mogą mieszkańcy obszaru

metropolitalnego Krakowa. Przedsiębiorczość rolników oraz mieszkańców terenów wiejskich jest doskonałym nośnikiem podejmowanych przez nich innowacyjnych działań. Sprzyjają one rozwojowi produktów turystycznych, promują je oraz wpływają na efektywność wytwarzania.

Słowa kluczowe: turystyka wiejska, agroturystyka, innowacyjność, produkty turystyczne, obszar metropolitalny.

KOD JEL: A10

The innovative tourist products to the metropolitan area of Krakow – test characteristics

The main aim of this article is to present innovative tourism products taking-of-the villagers, all of which benefit to residents of metropolitan area. Entrepreneurship farmers and residents of rural areas is a perfect carrier undertaken by their innovative activities. They favor the development of tourism products, promote them and enhance the efficiency of production.

Keywords: rural tourism, agrotourism, innovation, tourist products, metropolitan area.

JEL CODE: A10

Andrzej Wołoszyn, mgr

Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu

Nierówności dochodowe w różnych typach funkcjonalnych gmin wiejskich

Problematyka kształtowania się dochodów w podmiotach sektora samorządowego jest przedmiotem zainteresowania nie tylko naukowców, ale w szczególności praktyków. Zabezpieczenie środków finansowych w samorządach gminnych jest podstawowym zagadnieniem w realizacji zadań tych samorządów. Własny potencjał dochodowy gmin charakteryzuje się jednak dużym zróżnicowaniem, przy czym największe nierówności dochodowe występują w gminach wiejskich. Informacje na temat kształtowania się nierówności dochodowych gmin mogą być przydatne dla celów kreowania polityki redystrybucyjnej państwa. Nadmierne nierówności dochodowe gmin w zakresie dochodów własnych mogą być hamulcem dla rozwoju lokalnego i utrudniać realizację polityki spójności. Celem przeprowadzonych badań była analiza zmian w poziomie nierówności dochodowych gmin wiejskich w województwie wielkopolskim w przekroju ich typów funkcjonalnych. Analizowano poziom dochodów własnych oraz dochodów ogółem per capita w gminach w latach 2005-2014. W badaniu wykorzystano współczynniki nierówności dochodowych Giniego, Theila oraz wskaźniki koncentracji.

Słowa kluczowe: nierówności dochodowe gmin, współczynnik Giniego, współczynnik Theil'a.

KOD JEL: H71, R51

Income inequalities across functional types of rural communes

Revenues of local governments are the subject that draws attention not just of science but also of economic practice. Securing funds in the communal budgeting is paramount for the proper discharge of the statutory functions of local governments. Still, own income potential is marked by great inequality among all communes and even greater among the rural ones. Excessive inequality of own revenues can be detrimental to local development and cohesion, and their monitoring may be a useful tool for the fine-tuning of the national redistributive policy. The article aimed to analyze changes in income inequality among rural communes of the Wielkopolska province across their functional types. Own revenues and total revenues per capita in 2005-2014 were examined using basic concentration measures along with Gini and Theil indices.

Keywords: income inequality of communes, Gini index, Theil index.

JEL CODE: H71, R51

Katarzyna Woźniak, mgr

Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu

Kapitał ludzki oraz możliwości jego rozwoju (w odniesieniu do dzieci w wieku przedszkolnym oraz wczesnoszkolnym)

Celem proponowanego referatu jest dokonanie klasyfikacji województw w Polsce ze względu na poziom kapitału ludzkiego i możliwości jego rozwoju. Badaniem objęto dzieci w wieku przedszkolnym oraz wczesnoszkolnym. Analizowanym problemem badawczym jest identyfikacja skali zróżnicowania poziomu kapitału ludzkiego oraz możliwości jego rozwoju w obszarze: edukacji, zdrowia i ubóstwa. Do falsyfikacji przyjęto trzy hipotezy badawcze: kapitał ludzki przejawia się w ekonomicznym zasobie wiedzy, umiejętności oraz zdrowia; województwa w Polsce są istotnie zróżnicowane ze względu na poziom kapitału ludzkiego i możliwości jego rozwoju; polityka państwa i działalność przedsiębiorstw mają istotny wpływ na poziom kapitału ludzkiego i możliwości jego rozwoju. W artykule zostaną wykorzystane: metody ilościowe: narzędzia statystyki opisowej, metody klasyfikacji obiektów oraz metoda jakościowa: krytyczna analiza literatury. Artykuł składa się z części teoretycznej opisującej pojęcie, źródła kapitału ludzkiego oraz części empirycznej przedstawiającej kategoryzację badanych województw pod kątem poziomu kapitału ludzkiego.

Słowa kluczowe: inwestycje w kapitał ludzki, kapitał ludzki, polityka społeczna.

KOD JEL: J130, J180

Human capital and possibilities of its development (in the context of early childhood education)

The article attempts to identify voivodeships in Poland on account of level of human capital and possibilities of its development. The study encompassed children in early childhood education. The paper takes into consideration the identify scale of human capital diversification and possibilities of its development in the area: education, health and poverty.

The research hypothesis in the article is following: human capital is knowledge, skills and health, voivodeships are significantly diverse due to the level of human capital and the possibility of its development, politics and the activities of businesses have a significant impact on the level of human capital and its development. In order to conduct analysis in this paper will be used: comparative statistical methods, methods for the classification of objects and critical analysis of the literature. The article consists of a theoretical part describes the concept and sources of human capital as well as the empirical part presents the classification of voivodeships in Poland in respect of level of human capital.

Keywords: human capital, investment in human capital, social policy.

JEL CODE: J130, J180

Larisa Zamuraeva, Associate Professor

Yuliya Shumilova, Associate Professor

Tyumen State University, Russia

Development of Industry in the Tyumen Region: Problems, Opportunities, Impact of the State

The economy of the Tyumen region is largely determined by the industries that developed in the period of intensive development of hydrocarbon reserves in the north of the region. Then, in the south of the area the industrial complex and power supply sources were created. The South of the region became the base of the development of the north of Western Siberia. The search of effective ways to maintain and develop the economy of the Tyumen region is of particular relevance in the current socio-economic conditions. The purpose of this article was to study the problems and possibilities for the development of industries in the South of the Tyumen region, taking into account the role of the State. Methods of statistical analysis of an economic environment, system analysis, comparison method were used in the research process. Authors analyzed the economic indicators that characterize the dynamics and characteristics of the development of industry in the region. Problems were systematized and opportunities of the region industries development were formulated. Authors studied the impact of the state on the region economy and offered the directions in the development of the Tyumen region industries.

Keywords: region economy, industry in the region, impact of the state.

JEL CODE: L6

Rozwój przemysłowy w regionie Tiumeńskim: wyzwania, szanse, wpływ państwa

Gospodarka regionu Tiumeńskiego w dużej mierze zależy od przemysłu, który rozwinął się w okresie intensywnego rozwoju złóż węglowodorów w północnej części regionu. Wtedy to w południowej części regionu założono kompleks przemysłowy i potężną bazę energetyczną. Południe regionu stało się podstawą do dalszej intensyfikacji działań w północnej części Zachodniej Syberii. Poszukiwanie skutecznych sposobów utrzymania i rozwoju gospodarki

regionu Tiumeńskiego ma szczególne znaczenie w obecnych warunkach społeczno-ekonomicznych. Celem niniejszego artykułu jest analiza problemów i szans rozwoju przemysłu na południu regionu Tiumeńskiego z uwzględnieniem roli państwa. Wykorzystano statystyczne metody analizy środowiska ekonomicznego, metodę analizy systemowej oraz porównawczej. W artykule analizowano wskaźniki ekonomiczne charakteryzujące dynamikę i cechy rozwoju przemysłu w regionie. Usystematyzowano problemy i sformułowano możliwości rozwój przemysłu w regionie. Zbadano wpływ organów państwa na gospodarkę regionu i zaproponowano kierunki rozwoju przemysłu w regionie Tiumeńskim.

Słowa kluczowe: gospodarka regionu, przemysł regionu, wpływ państwa.

KOD JEL: L6

Michał Zaremba, mgr

Uniwersytet Łódzki

Nowy Jedwabny Szlak. Ekonomiczne znaczenie chińskiej ekspansji we współczesnej gospodarce światowej

Budowa Nowego Szlaku Jedwabnego przez Chiny staje się jednym z ciekawszych zjawisk zachodzących we współczesnym świecie. Jego budowa, nawiązującego do antycznego szlaku handlowego, może stanowić jedno z największych wydarzeń w XXI wieku, trwale zmieniając światową gospodarkę i politykę. Celem artykułu jest analiza koncepcji Nowego Szlaku Jedwabnego pod względem jego znaczenia dla międzynarodowych stosunków ekonomicznych i politycznych oraz potencjalnych zmian, które może spowodować w gospodarce światowej. W celu realizacji tematu zakłada się przeprowadzenie analizy literaturowej oraz zbadanie wpływu budowy Nowego Szlaku Jedwabnego na podstawie dostępnych danych statystycznych oraz prognoz. Artykuł składa się z trzech części, które kolejno będą poświęcone analizie roli Chin we współczesnym świecie, koncepcji Nowego Szlaku Jedwabnego oraz jego wpływowi na funkcjonowanie gospodarki światowej.

Słowa kluczowe: Nowy Jedwabny Szlak, Chiny, ekonomia międzynarodowa.

KOD JEL: F02, F53, F55

New Silk Road. Economic significance of Chinese expansion in modern World Economy

Establishing of the New Silk Road is becoming one of the most interesting phenomena in the contemporary world. Its construction, referring to the ancient trade route, may be one of the greatest events in the XXI century, permanently changing world economy and politics. This article aims to analyze the concept of the New Silk Road in terms of its importance for international economic and political relations and the potential changes that it could bring to the world economy. In order to solve the problem author shall analyze literature and examine the impact of the New Silk Road basing on available statistical data and forecasts. The article consists of three parts, which will be gradually devoted to the analysis of Chinese role in the modern world, the concept of the New Silk Road and its influence on the global economy.

Keywords: New Silk Road, China, international economics.

JEL CODE: F02, F53, F55

Robert Zielonka, mgr inż.

Uniwersytet Zielonogórski

Polityka państwa wobec nierówności społecznych stymulantem czy hamulcem rynku nieruchomości

Nierówności społeczne hamują wzrost gospodarczy i państwo stara się je niwelować, jednakże nieumiejętna redystrybucja sprawia, że to państwo powoduje niepewność oraz niestabilność gospodarczą i społeczną. Artykuł przedstawia przekrój obecnych i dostępnych rozwiązań wspierania budownictwa mieszkaniowego oraz propozycje rozwijania sektora mieszkaniowego zaczerpnięte z innych krajów.

Słowa kluczowe: rynek nieruchomości, programy wspierania budownictwa, gospodarka, nierówności społeczne.

KOD JEL: D63, R3, R38

State policy against social inequality stimulant or brake the real estate market

Social inequalities hamper economic growth and the state tries to alleviate them, but the Incompetent redistribution makes it a state creates uncertainties and economic instability and social. The article presents a cross-section of current and available solutions to support housing and the proposals for developing the housing sector taken from other countries.

Keywords: real estate market, support programs for the construction industry, economy, social imbalances.

JEL CODE: D63, R3, R38